

DoudouLinux

Počítač, kterému dají přednost!

User's manual, version 2.1

Navštivte nás na <http://www.doudoulinux.org/>

Obsah

Obsah	1
O projektu	3
DoudouLinux – počítač, kterému dají přednost!	5
Jednoduché, přesto efektivní prostředí	5
Snadné též pro tatku a mamku!	5
A je to 100% legální!	6
Poznámky	6
O projektu	5
Ochrana osobních údajů	7
Article table of contents	7
Soukromí na našich webových stránkách	7
Soukromí dětí v rámci našeho počítačového systému	8
Poznámky	9
O projektu	8
Proč DoudouLinux vyzkoušet?	10
Article table of contents	10
Vaše (možné) obavy	10
Filozofie svobodného softwaru	15
Počítače a naše společnost	16
Poznámky	18
O projektu	18
Kontaktujte nás	20
O projektu	20
Poděkování	22
O projektu	22
Prohlášení projektu Doudou Linux	24
Poznámky	25
O projektu	25
Počátky projektu DoudouLinux	27
Article table of contents	27
Co podnítilo vznik projektu DoudouLinux?	27
Pojmenování vydání	28
Historie projektu	28
Proč používat GNU/Linux?	29
Poznámky	30
O projektu	30
Jaké jsou plány projektu DoudouLinux do budoucna?	32
Plány	32
Jak vylepšit DoudouLinux	33
Ostatní směřování	34
Poznámky	35
O projektu	34
Pracovní skupiny a externí přispěvatelé	36
Dokumentace	37
Prohlídka systému	39
Article table of contents	39
Videa	39
Zvukové soubory	39
Ukázky	40
Dokumentace	43

Stručný úvod	45
Article table of contents	45
Nabídka aktivit	45
Různé typy aktivit	46
Pokročilejší aktivity	46
Další aktivity	48
Vypnutí počítače	49
Zvláštnosti startování z USB „flešky“	50
Poznámky	50
Dokumentace	50
Získání systému DoudouLinux	52
Download the CD now	52
Vytvoření optického média	52
Přenesení na USB „flešku“	52
Přenesení na paměťovou kartu či pevný disk	53
Ověření stažených ISO souborů	53
Ověření, zda soubory nebyly cestou úmyslně pozměněny	54
Poznámky	54
Dokumentace	54
Vzdělávací hry	56
Gamine	56
Pysycache	57
Tux Paint (Kreslení s tučňákem)	57
Childsplay (Hračka)	57
Gcompris	57
Piškvorky	58
Raincat	58
Klettres	58
Ktuberling (bramborový chlapík)	58
Khangman („šibenice“)	59
Kanagram	59
Tanglet	59
Marble (glóbus)	59
Kgeography (zeměpis)	60
Dokumentace	59
Multimediální aplikace	61
Vmpk (Virtuální hudební klávesy)	61
Hydrogen	62
Songwrite	63
Jokosher	63
Piano Booster	63
Cheese (Řekni sýr!)	64
Stopmotion	64
GNOME záznamník zvuku	64
Gnome volume control	65
Totem	65
Jukebox	65
Poznámky	66
Dokumentace	65
Hry pro zábavu	67
Deskové hry	68
Karetní hry	69
Logické hry	70
Dobrodružné hry	72
Arkádové hry	74
Sportovní hry	76
Poznámky	77

Dokumentace	76
Aplikace pro práci	78
MyPaint	78
TBO	79
KTurtle	79
Laby	79
GoldenDict	80
Gcalctool	80
Gedit	80
Empathy (empatie)	80
Webový prohlížeč Epiphany	81
PCManFm	82
Eog	82
Evince	82
Xarchiver	83
Poznámky	83
Dokumentace	82
Nastavení myši (či jiného polohovacího zařízení)	84
Dokumentace	84
Rozvržení klávesnice	86
Article table of contents	86
Volba rozložení klávesnice	86
Vícero rozložení klávesnice	87
Dokumentace	87
Datum a čas, časová zóna	89
Article table of contents	89
Datum a čas	89
Časová zóna	90
Automatické nastavení času (NTP)	91
Dokumentace	90
Používání tiskárny	92
Instalace tiskárny	92
Nic se neobjevilo	93
Virtuální PDF tiskárna	94
Síťové tiskárny	94
Poznámky	95
Dokumentace	94
Ochrana soukromí uživatele	96
Co DoudouLinux dělá pro ochranu soukromí uživatele	97
Proč DuckDuckGo	97
Které nástroje pro blokování nechtěného obsahu používáme	98
Vyladění nastavení ochrany soukromí uživatele	99
Aktualizace seznamů blokování	100
Poznámky	100
Dokumentace	99
Ochrana rodiny	101
Filtrování obsahu webových stránek	101
Otázky ohledně filtrování obsahu webových stránek	102
Poznámky	104
Dokumentace	103
Řízení času, stráveného u počítače	105
Grafy využití počítače	105
Jak to funguje	106
Dokumentace	106
Trvalé úložiště dat	108
1- Jak trvalé ukládání dat funguje?	108

2- Zapnutí trvalého ukládání dat	109
3- Režim pro pokročilé uživatele	110
4- Čtyři typy trvalého ukládání dat	111
5- Vypnutí trvalého ukládání dat	112
6- Jak to funguje?	112
Poznámky	113
Řekněte o nás ostatním	112
Řekli o projektu...	114
Rozhovor se zakladatelem projektu	114
V tisku	114
V rozhlasu a televizi	114
Ve francouzsky hovořících částech světa	114
Ve zbytku světa	115
Poznámky	116
Řekněte o nás ostatním	115
Šablona pro propagační článek	117
DoudouLinux – počítač, kterému dají přednost!	117
Poznámky	118

DoudouLinux – počítač, kterému dají přednost!

13. listopadu

DoudouLinux nabízí sadu vzdělávacích, snadno použitelných her, se kterými lze během učení se zažít spoustu hodnotné zábavy. DoudouLinux je použitelný pro jakékoli dítě od věku pouhých 2 let. Není nezbytné, aby umělo číst či ovládat myš. Starším dětem jsou pak nabídnuty jednoduché aplikace pro psaní textů, kreslení a počítání. Dokonce mají možnost vytvářet hudbu, animované filmy či se naučit programovat. Navíc mohou DoudouLinux půjčovat, kopírovat a věnovat svým přátelům, přesně tak, jak to přirozeně dělají s ostatními věcmi – to vše naprosto legálně!

Jednoduché, přesto efektivní prostředí

Projekt DoudouLinux považuje současná uživatelská rozhraní spotřebních počítačů za nepoužitelná pro děti, protože obsahují příliš mnoho pro ně nadbytečných funkcí a vyžadují technické znalosti, které děti ještě nemají. Z těchto důvodů bylo pro DoudouLinux vytvořeno uživatelské rozhraní, určené speciálně pro děti:

žádné místní vyskakovací nabídky

nic, u čeho by se nebylo možné se obejít bez čtení

nic, co by bylo možné přidávat, přesouvat, či odebírat z Plochy

většina aplikací v DoudouLinuxu nevyžaduje práci se soubory a složkami

okna aplikací náhle nemizí (minimalizace) na lištu úloh (ta zde ani není!)

žádná nesrozumitelná hlášení

neklade neočekávané otázky

nevypíná se nelogicky kliknutím na tlačítko start!!! [1]

Snadné též pro tatku a mamku!

DoudouLinux funguje i bez instalace (přímo z instalačního média), je možné si ho sebou vzít na jakýkoli jiný počítač, např. ten u babičky a dědečka.

DoudouLinux je úplně a připravený k použití, není třeba nic dalšího stahovat, aktualizovat a spravovat. Navíc zde nejsou žádná placená rozšíření, poplatky ani

nejsou zobrazovány reklamy. Od verze 2010-11 je též součástí filtrování obsahu Webu, aby naše děti neprohlíželi jim nepříslušný obsah, a od verze 2.0, jsou též blokovány agresivní reklamy na webových stránkách a sledování pohybu na Internetu. Takže nanejvýš bude třeba upravit nastavení zvukového výstupu počítače a citlivost myši! DoudouLinux je možné provozovat na jakémkoli počítači dokonce i na těch od Apple®, vyrobených po roce 2006 [2].

DoudouLinux je založen na technologii tzv. „[Live CD](http://cs.wikipedia.org/wiki/Live_CD)“ [http://cs.wikipedia.org/wiki/Live_CD], díky které je možné provozovat celý systém přímo z instalačního média, bez potřeby instalovat na vnitřní jednotku datového úložiště počítače (což je ale stále možné). DoudouLinux bez vašeho vědomí nesaáh na vaše data, ani se nepřipojuje k Internetu. Děti si prostě bez obav mohou hrát s počítačem. DoudouLinux je imunní vůči škodlivému softwaru, jako jsou víry, červi, trojské koně, softwaru ke sledování uživatelů, zobrazujícím reklamy, zaznamenávajícím stisknuté klávesy, atd. A při provozování přímo z instalačního média ho nelze nijak poškodit, ani neúmyslně. Krátce řečeno, je bez rizika!

A je to 100% legální!

DoudouLinux je založen na svobodném softwaru, v duchu svobody slova [3]. Licence svobodného softwaru jej umožňují komukoli kopírovat, šířit, zkoumat či dokonce upravovat naprosto volně (jen je třeba tyto svobody zachovat i pro všechny ostatní). Zkrátka, udělat a rozšířit co možná nejvíce kopií je tedy nejen možné, ale dokonce i doporučené!

Poznámky

[1] Míneňa nabídka Start, kterou obsahují některé systémy...

[2] V tomto roce začal tento výrobce do svých strojů montovat x86 procesory od firmy Intel®. DoudouLinux v tuto chvíli funguje pouze na procesorech Intel® a kompatibilních, jako AMD® a VIA®. Snahou je ale zprovoznit DoudouLinux i na strojích s procesory ARM a PowerPC.

[3] Z technického hlediska DoudouLinux vychází ze systému [Debian GNU/Linux](http://www.debian.org) [http://www.debian.org], ze kterého pochází většina vybraných balíčků softwaru.

Ochrana osobních údajů

13. listopadu

DoudouLinux plně respektuje soukromí uživatelů, na což nezapomínáme ani ve snaze poskytnout co možná nejlepší služby. Osobní údaje jsou vždy chráněny před nepovolanými zraky. Jsme přesvědčení, že elektronika a služby na Internetu by za žádných okolností neměly být zneužívány jako trojské koně pro vytváření podrobných profilů jejich uživatelů, zvláště pokud se tak děje bez jejich vědomí. Myslíme si, že lidské bytosti jsou hodnotnější než i ty největší korporace. Z tohoto důvodu takovéto praktiky v DoudouLinuxu nemají a nikdy nebudou mít své místo. Obdobně se snažíme ozachování soukromí uživatelů DoudouLinuxu na Internetu.

Article table of contents

[Soukromí na našich webových stránkách](#)

[Soukromí dětí v rámci našeho počítačového systému](#)

Pozn.: Pro začátek se nyní můžete rozhodnout, zda můžeme používat údaje o vašem procházení našich webových stránek. Ty nám slouží výhradně pro účely zjišťování oblíbenosti DoudouLinuxu a k ničemu jinému. Nikdy.

You may choose not to have a unique web analytics cookie identification number assigned to your computer to avoid the aggregation and analysis of data collected on this website.

To make that choice, please click below to receive an opt-out cookie.

You are currently opted in. Click here to opt out.

Soukromí na našich webových stránkách

Stejně jako je tomu na jakýchkoli webových stránkách, stránky projektu DoudouLinux též zaznamenávají některé informace o svých návštěvnicích. K tomuto účelu existuje vícero nástrojů. Např. základní statistiky, zaznamenávané poskytovatelem našeho webového serveru, které jsou naprosto anonymní a neumožňují jakékoli sledování uživatelů. Jejich účelem je poskytnout čistě informace o datovém provozu na webových stránkách. Tyto nástroje, dobře známý svobodný software, jako např. *Awstats* a *Webalizer*, jsou navrženy právě s ohledem na toto.

Mimoto používáme dva další nástroje pro shromažďování podrobnějších informací o našich návštěvnicích. Prvním je [Piwik \[http://piwik.org\]](http://piwik.org), další

svobodný software určený pro analýzu webu. Ten umí zaznamenávat všechny akce jednotlivých uživatelů na daných webových stránkách. V souladu s našimi pravidly jsme jej ale nastavili tak, že získané záznamy neobsahují dostatek informací pro vytváření podrobných profilů návštěvníků (což je jeho tvůrci doporučováno). Navíc vám, pomocí formuláře na této stránce, poskytujeme možnost sdělit, že si toto nepřejete a tuto funkci ve vašem případě vypnout.

A nakonec ještě naše stránky obsahují mapu, znázorňující odkud z celého světa naše stránky lidé navštěvují (na pravé straně každé stránky). Tuto službu poskytuje [ClustrMap \[http://www.clustrmaps.com\]](http://www.clustrmaps.com). Žel ačkoli poskytovatel tvrdí, že získané osobní informace o **našich** návštěvnících neprodávají, na svých stránkách uvádějí, že je používají pro cílení zobrazování reklamy na svých stránkách. V současnosti žel nemáme k dispozici lepší alternativu jak takovou mapu zobrazovat. Ovšem i tohoto se můžete zbavit – řešením je zásuvný modul do vašeho webového prohlížeče, který bude tuto službu blokovat. Přesně toto dělá webový prohlížeč v DoudouLinuxu, od vydání řady 2.x!

Soukromí dětí v rámci našeho počítačového systému

Náš systém neobsahuje jakýkoli software, který by bez jejich vědomí odesílal informace o uživateli ať již nám, či komukoli jinému. A protože je náš projekt zcela otevřený, kdokoli to může ověřit. DoudouLinux je vytvářen rodiči pro rodiče a jejich děti. Chceme jen to nejlepší pro naše děti a jsme přesvědčeni, že sledování našich uživatelů s tím není slučitelné, i když by se tak dělo s jejich vědomím. Jediný nástroj, který nám může odesílat informace, je ten pro hlášení problémů s provozováním systému na součástkách konkrétního počítače. Dozvíme se z něj výčet součástí, ze kterých se váš počítač skládá a nastavený jazyk – to je jeho jediný účel!

Ohledně Internetu, filtrování obsahu se neděje skrze nějaký centrální server pod naší kontrolou (či kohokoli jiného). To by bylo nepřijatelné, protože provozovatel takového řešení by věděl vše o aktivitách svých uživatelů na Internetu. Proto se filtrování děje již přímo a odděleně na každém počítači s DoudouLinux a zůstává díky tomu plně pod kontrolou rodičů. Takže i když poskytujeme základní sadu pravidel, co blokovat a co ne, uživatelé si mohou vše zkontrolovat. O blokování stránek nejsou z počítače nikam odesílány žádné záznamy a proto se nikdo nedozví, jak je DansGuardian [1] provozován na vašem počítači nemá nikdo další potuchy. Poznamenejme, že pro vaše vlastní účely je možné nastavit, aby DansGuardian zaznamenával (stále pouze a jedině v rámci vašeho počítače) navštívené webové adresy, ale tato funkce je ve výchozím stavu vypnutá a ani její zapnutí neznamená, že vás někdo zvenčí bude schopen sledovat. K vypnutí této funkce ve výchozím nastavení nás vede přesvědčení, že většina rodičů nemá

zapotřebí své děti takto sledovat. Samozřejmě, mají-li k tomu závažné důvody, mají tu možnost!

Na závěr poznamenejme, že když provozujete DoudouLinux na počítači někoho jiného (běh z optického média či z vnějšku připojované jednotky pro ukládání dat), pak být je technicky možné přistupovat k datům uloženým na vestavěném datovém úložišti počítače, dali jsme si obzvláště záležet na tom, aby nebyla jednoduše přístupná, např. ze správce souborů. Soukromí vlastníka tohoto počítače je tak tedy též poměrně účinně chráněno. Samozřejmě, s pokročilejšími nástroji, například s těmi pro příkazovou řádku to možné je. Takže to není dokonalé, ale ani být nemůže, protože jinak by nebylo možné nastavit trvalé ukládání dat či na počítač DoudouLinux nainstalovat.

Poznámky

[1] DansGuardian je nástroj pro filtrování webu, který je použit v DoudouLinuxu, viz [Ochrana rodiny](#).

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](#)

Proč DoudouLinux vyzkoušet?

12. listopadu

Třeba byste ten DoudouLinux i vyzkoušeli, zda by vám skutečně přinesl klid, když vaše děti používají počítač, ale... stále ještě nejste tak úplně přesvědčeni? Podívejme se, proč byste mohli upřednostňovat, aby vaše děti raději seděly u DoudouLinuxu, než u herní konzole či televize. Ano, je to citlivé téma, ale zvažte prosím, jak k této problematice přistupujeme v našem projektu. Naším cílem rozhodně není „přilepit“ děti k počítači, ale poskytnout jim jistotu v jeho používání, aby tento úžasný nástroj dokázali zvládnout. Podívejme se jak a proč.

Pozn.: Zveme vás také k přečtení [prohlášení projektu DoudouLinux](#), ve kterém se dozvíte více o všech cílech našeho projektu.

Article table of contents

[Vaše \(možné\) obavy](#)

[Nechci, aby propadli závislosti na počítačích!](#)

[Nebudou je počítače izolovat od ostatních?](#)

[A nejsou počítače vhodné až pro starší děti?](#)

[Nechci si přidělovat další starosti!](#)

[Televize, herní konzole, počítače – a není ono to všechno škodlivé úplně stejně?](#)

[Nezhloupnou z hraní těch her?](#)

[Jak mohu mít jistotu, že něco neudělají mým datům?](#)

[Bojím se toho, co všechno uvidí na Internetu.](#)

[A nepocházejí ony počítačové viry ze stahování věcí z Internetu?](#)

[Aby byly připraveny do budoucna, neměli by se děti raději učit s Windows®?](#)

[Není to zastaralé; dnes se přece všechno dělá na Internetu?](#)

[Filozofie svobodného softwaru](#)

[Koupě svolení k používání či krádež nejsou jedinými možnostmi](#)

[Sdílení znalostí: motor pokroku](#)

[Tvoření společně, nikoli proti sobě navzájem](#)

[Počítače a naše společnost](#)

[Počítač: nástroj, jehož používání se nelze vyhnout](#)

[Počítače řídí celou naši moderní společnost](#)

[Co se ve školách nazývá výukou informatiky jí ve skutečnosti není.](#)

[Ukázat, že počítače jsou univerzální a dají se přizpůsobit libovolnému účelu](#)

Vaše (možné) obavy

Nechci, aby propadli závislosti na počítačích!

To my také ne! DoudouLinux jsme rozhodně nevytvořili proto, aby nahrazoval výchovu rodiči a děti byly po celé dny posazené před počítač, se všemi nevyhnutelnými, neblahými tělesnými a duševními následky. Jakkoli se jim DoudouLinux zamlouvá, je zkrátka třeba, aby rodiče **stanovili omezení** doby, kterou jejich děti tráví u počítače! Odborníci doporučují nenechávat děti používat televizi, herní konzoli či počítač po více hodin v týdnu, než kolik je dítěti let. Tak například pětileté by nemělo mít více než pět hodin televize+konzole+počítače za týden; sedmileté ne více než sedm, a tak dále. V budoucnu plánujeme přidat do systému nástroje, pomocí kterých budou rodiče moci taková omezení nastavit; každopádně ale s doporučením, aby si o tom nejprve s dětmi promluvili, než k takovému kroku sáhnou.

Nebudou je počítače izolovat od ostatních?

Ano, ale to stejné je přece možné říci i o čtení knížek či luštění křížovek! Opět, je úlohou rodičů povzbuzovat své děti aby si rozšiřovaly své obzory a nesetrvávali jen u několika málo činností.

A nejsou počítače vhodné až pro starší děti?

To jistě platí o počítačích běžně prodávaných v obchodech (na kterých typicky nebývá nainstalován DoudouLinux). Ty se pro děti skutečně nehodí! Ale prosíme uvědomte si, že **herní konzole jsou též počítače**, jen zjednodušené tak, aby se dětem snáze používaly. To jen dokazuje, že jakmile jsou k tomu patřičně přizpůsobeny, počítače se pro děti rozhodně hodí, i pro ty nejmenší. Počítače se tak pro ně mohou stát tvůrčím nástrojem. A to je důvod, který vedl ke vzniku DoudouLinuxu. Myslíme si, že počítače mají mnohem větší potenciál pro rozvíjení schopností svých uživatelů než herní konzole či televizory.

Nechci si přidělovat další starosti!

Cílem DoudouLinuxu je přiblížit se snadnosti používání herní konzole. [Aplikace](#) byly pečlivě zvoleny právě k tomuto účelu. Mnohé z nich jsou běžně používány na základních školách po celém světě, jako např. v afrických zemích, Spojených státech amerických (USA), Cookových ostrovech, Austrálii, Anglii, Peru, Venezuele, Číně, Španělsku, Indii, Finsku, Rakousku a dalších. DoudouLinux samotný je pak používán i v mateřských školách, což dokazuje, že se podařilo dosáhnout jeho dostatečného zjednodušení. Uživatelské rozhraní neobsahuje nic, co není nezbytně nutné. DoudouLinux neklade zbytečné dotazy. S jistotou tvrdíme, že jeho používání **je skutečně snazší** než u běžného počítačového systému. Některé děti, již ve věku tři a půl roku, bez obtíží zvládají většinu z pokročilejších aktivit. A pokud ony, tak vy rozhodně také. Však si DoudouLinux sami vyzkoušejte, dříve než k němu pustíte své děti. Je zcela zdarma, takže nic

neriskujete.

Televize, herní konzole, počítače – a není ono to všechno škodlivé úplně stejně?

To si nemyslíme. Společným rysem herních konzolí a televizorů je pasivní úloha jejich uživatelů. Hráč na herní konzoli se sice alespoň nějak účastní hry, ale v podstatě nemůže nic změnit. Je tak stejně pasován do role pouhého konzumenta, stejně jako v případě televizního diváka. Naproti tomu počítač lze instalací vhodných aplikací přeměnit ze zprostředkovatele téže pasivní konzumace obsahu v **tvůrčí nástroj**. Ten pak umožní obsah naopak vytvářet či s ním aktivně pracovat a jeho uživatel se tím ujímá aktivní role; kreslí, vytváří hudbu, píše, či se zabývá věcmi uvnitř počítačů samotných [1]. Uživatel je zde tvůrcem. DoudouLinux se snaží povzbuzovat ducha objevování, iniciativy, zvědavosti a podnikavosti!

Nezhloupnou z hraní těch her?

Doposud jsme se nesetkali se studií, která by toto tvrdila. Ale je to správná otázka, kterou si klást, když je posadíte před herní konzoli či televizor. Studie provedené v USA ukázaly, že většina závislých na herní konzoli a televizi má též horší prospěch ve škole. Myslíme si, že kvalita dětem předkládaného obsahu, je tím, co v pozorovaném jevu hraje klíčovou roli. DoudouLinux se snaží vybírat nenásilné hry, u kterých se musí myslet a plánovat. Předpokládáme tedy, že DoudouLinuxu má naopak pozitivní efekt, samozřejmě používán s mírou!

Jak mohu mít jistotu, že něco neudělají mým datům?

DoudouLinux funguje i v případě, že z počítače zcela vyjmete jednotku datového úložiště s vašimi daty a instalací operačního systému [Pro denní provádění tohoto úkonu k tomuto účelu existují snadno použitelné „šuplíky“, jejichž jedna část se zamontuje do skříně počítače a do ní se pak zasouvá druhá část, obsahující jednotku datového úložiště]. Vyzkoušejte to! Vůbec ji nepotřebuje [2], vaše data jsou v bezpečí. **DoudouLinux není snadno rozbítný** a děti ho nemohou poškodit [3]. DoudouLinux je volně k dispozici na Internetu, kdokoli s potřebnými znalostmi může toto tvrzení ověřit.

Bojím se toho, co všechno uvidí na Internetu.

Jediným naprosto spolehlivým řešením je odpojit počítač od datové sítě; ale jinak vizte, že DoudouLinux přichází s **vestavěnou ochranou rodiny**, s nastavenými velmi přísnými pravidly. Na jejich základě systematicky filtruje obsah webových stránek a vyhodnocuje je na základě klíčových slov [4]. Proto mohou být zamítnuty i výsledky z vyhledávacích služeb jako je třeba Google,

pokud výsledky vyhledávání vedou na stránky s obsahem nepříslušným pro děti. Vždy je ale lepší, když jim i vy sami trochu pomůžete zorientovat se na Internetu, budete je alespoň zpočátku doprovázet a vysvětlíte jim, že DoudouLinux je bude směřovat k jim příslušejícímu materiálu.

A nepocházejí ony počítačové viry ze stahování věcí z Internetu?

Ano, máte pravdu: ve světě Windows® je toto obrovský problém (již počátkem roku 2012 vznikalo každým dnem 100 000 dalších, nových škodlivých softwarů) a doporučená protiopatření mají pochybnou efektivitu. DoudouLinux je samostatným systémem, Windows® vůbec k ničemu nepoužívá, ani když jsou na konkrétním počítači nainstalované. DoudouLinux je založen na systému GNU/Linux pro který, pokud je nám známo, neexistují aktuálně fungující počítačové viry [5], protože je navržen odlišně. DoudouLinux navíc typicky běží v přímo z instalačního optického média, na které se přirozeně již nedá více zapisovat. Takže, i kdyby nějaký škodlivý software zvládl ho úspěšně napadnout, k jeho odstranění postačí restartovat počítač. A nakonec připomeňme, že DoudouLinux se nepokouší náhodně přistupovat k datům, uloženým na počítači.

Aby byly připraveny do budoucna, neměli by se děti raději učit s Windows®?

Rozhodně ne. Byť je operační systém Windows® (prozatím!) na osobních počítačích dominantní; i tak již miliony uživatelů používají jiné systémy – Linux, Unix, a Mac OS X. Mnozí používají GNU/Linux na svých moderních osobních počítačích, a jen opravdu málo tabletů a tzv. „chytrých“ telefonů používá Windows®. Zvažte následující skutečnosti:

systém Android od Google pro (nejen) mobilní telefony je postaven na základě Linuxu, a jeho tržní podíl je vyšší než systému iOS na mobilních zařízeních od Apple

chod Internetových služeb od Google závisí na stovkách tisíc serverů, na všech je provozován GNU/Linux. Tato společnost dokonce požádala své zaměstnance aby ze svých pracovních počítačů odstranili systém Windows®

[[http://www.ft.com/cms/s/2/d2f3f04e-6ccf-11df-91c8-](http://www.ft.com/cms/s/2/d2f3f04e-6ccf-11df-91c8-00144feab49a.html#axzz1He5ovxF5)

[00144feab49a.html#axzz1He5ovxF5](http://www.ft.com/cms/s/2/d2f3f04e-6ccf-11df-91c8-00144feab49a.html#axzz1He5ovxF5)], a to z bezpečnostních důvodů.

zařízení, tvořící stavební prvky počítačových sítí (např. DSL modemy, které možná používáte i vy) též používají systém Linux

operačním systémem 90% z 500 nejvýkonnějších superpočítačů světa

[<http://www.top500.org/stats/list/36/osfam>] je GNU/Linux

Londýnská burza cenných papírů nahradila na serverech vadné Windows®

[<http://www.computerworlduk.com/in-depth/open-source/3260982/london-stock-exchange-the-road-to-linux/>] systémem GNU/Linux

také mezinárodní vesmírná stanice (ISS) přechází z Windows® na GNU/Linux

[\[http://www.itechpost.com/articles/9064/20130512/why-international-space-station-switching-windows-gnu-linux.htm\]](http://www.itechpost.com/articles/9064/20130512/why-international-space-station-switching-windows-gnu-linux.htm)

Jak tyto informace ukazují, je tomu právě naopak – Linux je synonymem pro inovaci a budoucnost. Zasvěcení svých dětí do GNU/Linux rozhodně není chybou, ale naopak investicí do jejich budoucnosti. I v případě malého rozšíření GNU/Linuxu je hlavní to, že budou schopní zvládnout, jakýkoli jiný, byť zcela odlišný systém či aplikace. Přejeme jim, aby se naučili o potenciálu počítačů a nikoli jen ovládání konkrétní aplikace.

Není to zastaralé; dnes se přece všechno dělá na Internetu?

Je pravdou, že od přelomu tisíciletí je trendem přechod k aplikacím na Internetu, ve stylu služeb společnosti Google. Aplikace pro děti tento trend následují též; ale nenechte se zmást maskou zájmu o vaše blaho, stejně tak to může být past... Mimochodem, lákadlem těchto řešení je, že by měly vyřešit tradiční problém osobních počítačů: když je něco třeba udělat, není k tomu typicky nainstalována příslušná aplikace. Její instalace ovšem může rozbít něco, co doposud fungovalo. A když máte jinou verzi aplikace, než někdo, s kým na daných datech spolupracujete, narazíte na problém se slučitelností.

Jenže, když fungujete takto online, software, který používáte není nainstalován na vašem počítači, ale zcela v moci provozovatele služby; to stejné platí pro obsah, který používáte či procházíte. Je to též dobrý způsob jak odůvodnit neustálé připojení k Internetu, a získávat tak o vás nepřetržitě informace bez vašeho vědomí, zaplavovat váš počítač reklamami a upravovat obsah, který je vám ukázán a měnit tak či dokonce ovládat co si myslíte. Výsledkem je, že někteří poskytovatelé jsou již nyní schopni diktovat vám, co si koupíte či si budete myslet. Tyto praktiky shromažďování informací jsou na Webu velmi rozšířené a podobné tomu, co dělá škodlivý software *trojští koně* ačkoli prvé jmenované žel neodporuje zákonům.

Navíc, pokud z počítače odeberete všechny aplikace a kompletně je nahradíte jejich online alternativami, pak bude váš počítač v případě nedostupnosti těchto služeb zcela nefunkční [6]. A začíná být dosti časté, že vaše data ani nejsou na vašem počítači. Ve zkratce, sami sebe dostanete do situace, kdy poskytovatelé těchto služeb mají absolutní moc nad tím, co na počítači můžete dělat a výsledky vaší dosavadní práce. I v případě, že svá data pravidelně zálohujete na svoji vlastní jednotku datového úložiště (pokud vám to je vůbec umožněno?), nemůžete si být jistí, že tato data jsou ve formátu, který bude použitelný někde jinde než v aplikacích služby, ve kterých vznikla. Uvědomte si, že poskytovatelé online služeb jsou zpravidla komerční subjekty, jejichž cíle ne vždy korespondují s přáními občanů, protože tyto subjekty jsou dostatečně silné na to, aby se do

značné míry nemusely zodpovídat demokratické společnosti.

Myslíme si, že toto je nedobrá situace, protože je to celé naprosto obráceno proti uživateli a představuje ohrožení naší svobody volby a myšlení. Oproti tomu GNU/Linux v základu přichází s obrovským množstvím různých (přímo na vašem počítači provozovaných) aplikací. Ty jsou sestaveny tak, aby je bylo možné bez problémů přidávat a odebírat. Navrženy jsou tak, aby používaly standardní, otevřené formáty souborů (metoda, jakou ukládají v souborech na počítači data) takže je možné libovolně přecházet na jiné alternativy v té stejné kategorii. Používat je možné svobodně, bez nepřímého placení zobrazování reklam. Proto DoudouLinux považujeme za nikoli zastaralý, ale naopak za mnohem lepší směr budoucnosti! Soustředování moci totiž vždy vede k jejímu zneužití – bez výjimky ...

Filozofie svobodného softwaru

Koupě svolení k používání či krádež nejsou jedinými možnostmi

Navzdory snaze mocného a i politicky vlivného průmyslu přesvědčit nás, že tomu tak není, existuje pro nás, jako lidskou společnost, ještě třetí možnost: **sdílení**. Ostatně, jak jinak chceme naučit děti, aby spolu žili v dobrých vztazích, když je nenaučíme se dělit, sdílet? A jak pak vytvářet prosperující společnost, když jsou její členové sobečtí? Toto je jedna z nosných myšlenek hnutí svobodného softwaru (nezaměňovat za software, který je jen poskytovaný zdarma, typicky dočasně – freewarem a sharewarem – ten opravdu není o respektování svobod uživatelů). Tedy namísto bránění uživatelům v děláni si se softwarem, který jim byl nabídnut (ať již zdarma či za peníze), co chtějí, je v případě svobodného software výslovně dovoleno, ba doporučeno jej naprosto volně používat v jakémkoli oboru, zkoumat a (nechat) přizpůsobovat svým potřebám a sdílet s ostatními (respektovat je třeba pouze právo všech ostatních na totéž). Až trochu povyroste, můžete své děti seznámit s tím, že i DoudouLinux je založen na hodnotách sdílení, protože se jedná o zcela svobodný softwarový projekt.

Sdílení znalostí: motor pokroku

Podobně jako akademická komunita, která pravidelně a otevřeně sdílí výsledky své práce, jsou výsledky spolupráce na svobodném softwaru sdíleny se všemi počítačovými odborníky celého světa. Již se ví, že jednou ze základních podmínek růstu každé civilizace v jakémkoli historickém období je, že spolu její členové mluví a sdílí své znalosti. Oproti tomu mocní všech dob často cíleně brání tomu, aby se znalosti šířily mimo jejich vlastnictví a skupiny vyvolených,

což je jeden ze základních prostředků udržení moci nad ostatními. Vizí svobodného softwaru je pomocí počítačové vědy **zkvalitnit a obohatit životy všech**, ne jen vyvolené menšiny, která tuto oblast vytváří a řídí – moc se tím navrací do rukou uživatelů.

Tvoření společně, nikoli proti sobě navzájem

Projekty svobodného softwaru mají obvykle podobu komunit přispěvatelů z celého světa, kteří společně vylepšují či rozvíjejí daný software. I v tomto světě může mezi obdobně zaměřenými projekty existovat (zdravá) konkurence. To ale nepředstavuje žádný problém. Projekty jsou totiž obecně vedeny otevřeně a řídí se podmínkami svobodných licencí. Výsledkem je, že se nikdo z nich nesnaží bránit bránit v libovolném používání výsledků jejich práce, samozřejmě v souladu se svobodnými licencemi, pod kterými je vydali. Navazování na práci druhých je naopak vřele doporučováno a je velmi efektivní – proč plýtvat úsilím na tvorbu všeho pokaždé úplně od začátku? Není snad lepší navázat na práci ostatních a dostat (i jejich) dílo mnohem dál? V tradičním softwarovém světě, výrobci zpravidla dělají co mohou, aby uživatelům zabránili přejít na aplikace konkurence. Tak například, jejich produkty ukládají data uživatelů do souborů způsobem, který je znám jen tomuto výrobcí. Vaše vlastní data pak v aplikacích od jiných výrobců otevřete jen částečně, nebo dokonce vůbec. Mezi další obvyklé praktiky patří např. znemožnění fungování softwaru s výrobky jinými, než stejné značky; omezování potenciálu a používání výrobků konkurentů zneužitím patentového práva, atp. Paradoxem je, že v důsledku takového počínání pak všichni výrobci musí věnovat významnou část svých zdrojů v zabraňování svým konkurentům v činění téhož – jaké plýtvání...

Počítače a naše společnost

Počítač: nástroj, jehož používání se nelze vyhnout

V současnosti se vše zdá být provozováno počítači. Je téměř nemožné se v běžném denním životě vyhnout nějaké formě jeho použití. Starším generacím se to ještě víceméně daří[Byť za cenu ztráty dostupnosti některých prostředků (či nižší efektivity práce s nimi), u kterých jsou jim známé formy též nahrazovány počítači – např. seznamy kontaktů, jízdní řády, nákup zboží a služeb, atp.), ale mladší generace se s počítači setkávají od samého počátku doma a ve škole. Mladí lidé navíc tíhnou k používání služeb na Internetu a používají počítač coby nástroj pro komunikaci. Titéž pak velmi pravděpodobně budou používat počítače i pro své profesní aktivity. A zde platí, že ti, pro které je ovládání počítače snadné, mají velký náskok před těmi, pro které ne. A výhodou to bude čím dál tím více – jak nám komerční svět každodenně ukazuje.

Počítače řídí celou naši moderní společnost

Stejně jako bez vody a elektřiny, nemůže moderní společnost fungovat bez počítačů. V podstatě veškeré informace po celém světě jsou sdělovány prostřednictvím počítačů. Tato koncentrace z nich v důsledku udělala nástroj pro řízení celé naší společnosti. Ti, kteří mají pod svou výhradní kontrolou software, který uživatelé na svých počítačích provozují, tak mohou určovat to, co uživatelé mohou a nemohou dělat se svými vlastními (!) nástroji a za jak vysoký poplatek jim toto bude umožněno. Někteří výrobci dokonce zašli tak daleko, že uchvátili moc na dálku ovládat fungování jimi dodávaného software a též měnit vaše data! (např. zneužitím procesu aktualizací nebo vynucením potřeby neustálého připojení k Internetu) Ještě horší situace nastává v případě softwaru, nabízeného jako služby poskytované na Internetu – vaše data se v tomto případě ani nenacházejí na vašem počítači a jsou tedy zcela mimo jakoukoli vaši kontrolu.

Lidé, kteří mají pod kontrolou Internet (a tuto moc tvrdě usilují mnozí) tím mají moc určovat to, co lidé uvidí a co ne, co vědí a co ne, co koupí a co ne. Této kontroly nad Internetem lze dosáhnout na více úrovních: buď přímo u zdroje – poskytovatelů hostování webů, nebo během přenos dat přes poskytovatele připojení k Internetu, případně u tvůrců (nesvobodného) softwaru na vašem počítači. Toto jsou některé příklady moci, kterou lze získat prostřednictvím počítačů:

hudba, kterou nakupujete na Internetu, může být v mnoha případech přehrávána jen na produktech jednoho výrobce (zařízení či aplikace), případně produktech vybraných smluvních partnerů této prodejní sítě. Za časů audiokazet by toto bylo nemyšlitelné

v rámci aktualizací aplikací či systému je instalován nevyžádaný software, jako třeba různé vyhledávací lišty či směrovače, které vás vedou na webové stránky, které jste nezamýšleli navštívit. A což teprve software, který se instaluje tak, aby uživatel nevěděl o jeho přítomnosti a účelu?

na svůj vlastní (!) telefon si můžete instalovat pouze software a ukládat obsah (hudbu, filmy, atp.) pouze ze služeb jeho výrobce a jeho smluvních partnerů Obyvatelé Kuby již nemohou komunikovat prostřednictvím komunikační služby MSN, protože se provozovatel (společnost Microsoft) rozhodl tuto službu pro tuto zemi znepřístupnit

Jednotky intenzivní péče nemocnic v Estonsku byly po celou jednu hodinu mimo provoz, následkem masivního počítačového útoku proti této zemi

Je nepochybné, že pokud budeme naše děti učit pouze pasivnímu používání počítačů, nebudou schopné se proti těmto následkům chránit. Toto je strategický problém, který ohrožuje celé národy (jak je poukázáno výše). Počítače mají sloužit svým uživatelům, ne je zotročovat. Nezapomínejme, že naše děti jsou

naše budoucnost.

K tomuto tématu je možné si (mimo jiné) přečíst či shlédnout (v angličtině):

[Let's take back the Internet \(vezměme Internet zpátky\)](#)

[\[http://www.ted.com/talks/rebecca_mackinnon_let_s_take_back_the_internet.html\]](http://www.ted.com/talks/rebecca_mackinnon_let_s_take_back_the_internet.html)

– Rebecca MacKinnon – přednáška na konferenci TED.

[Code is Law \(zdrojový kód počítačového programu je zákon\)](#)

[\[http://harvardmagazine.com/2000/01/code-is-law.html\]](http://harvardmagazine.com/2000/01/code-is-law.html) – Lawrence Lessig –

článek uveřejněný v Harvard Magazine.

Co se ve školách nazývá výukou informatiky jí ve skutečnosti není.

V rozporu s tím, jak pochvalně je prezentována úroveň začleňování počítačů do výuky na školách, nejsou vyučovány principy práce s počítači, ale jen postupy v konkrétních aplikacích. Mladí lidé se učí klikat na nablýskané ikony ale jen málokdy to, jak pomocí počítačů něco skutečně tvořit. Už vůbec nejsou zasvěcováni do toho, jak počítače fungují, jak je mohou přizpůsobovat svým potřebám; nikdo je též neučí, jak funguje Internet a webové stránky; vinou toho jsou pak mladí lidé schopní leda tak stahovat software a případně za něj platit, ale nejsou schopní dosáhnout toho, aby počítač dělal přesně to, co po něm ve skutečnosti chtějí. Samozřejmě, ne ze všech budou počítačové vědci, ale z výše popsaných důvodů je třeba, abychom zaujali alespoň některé. A hlavně, všichni by měli být schopni kritického myšlení ohledně nástrojů z oblasti informačních technologií.

Ukázat, že počítače jsou univerzální a dají se přizpůsobit libovolnému účelu

Už jen samotné spuštění DoudouLinuxu na počítači obsahujícím jiný operační systém předvádí, že s tím stále stejným počítačem lze dělat širokou škálu věcí – že je to pouze věcí načtení příslušných programů do jeho paměti [7]. A děti jsou v období dospívání dostatečně zvědavé, aby tohle vše prozkoumaly a porozuměly. A v DoudouLinuxu může být prozkoumáno a upraveno vše, stačí jen alespoň trochu umět číst (místy se hodí znalost základů angličtiny). DoudouLinux je tak více nakloněn učení našich dětí tomu, co počítače skutečně jsou, pomocí experimentování dle libosti. DoudouLinux se snaží, aby děti zvládly svou budoucnost.

Poznámky

[1] Jako třeba úpravami systému či vytvářením dalších aplikací.

[2] Krom případu, kdy pro zapnuté [trvalé ukládání dat](#) použijete právě kapacity vestavěné jednotky datového úložiště – to byste ztratili přístup k v DoudouLinux dříve pořízeným datům

[3] Fyzická datová média s ním pochopitelně ano.

[4] Funkce Ochrana rodiny je založena na seznamu klíčových slov a „škodlivostí“ témat, se kterými souvisejí. Tento seznam je pak používán pro vyhodnocování příhodnosti obsahu požadované stránky v porovnání s nastavenou úrovní přísnosti filtru. Seznamy klíčových slov jsou k dispozici pro několik jazyků.

[5] Pokusy o to byly, ale zneužívaly chyb, které jsou již dávno, dávno opravené.

[6] Z důvodu nefunkčního připojení k Internetu, technických problémů poskytovatele těchto služeb, ukončení jejich poskytování, případně pro vás začnou být příliš vysoké poplatky za používání služby!

[7] Z toho lze vyvodit, že pokud počítač nedělá to, co od něho uživatel očekává, může to být také tím, že se jeho výrobce rozhodl, že to uživateli (zcela uměle) znemožní! Třeba aby ho přinutil koupit si jiný, který se ve výsledku může lišit právě jen výrobcem milostivě zpřístupněnými funkcemi.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Kontaktujte nás

13. listopadu

Kontaktovat nás můžete prostřednictvím diskuzních fór na Internetu:

v případě technických problémů při používání DoudouLinuxu [vytvořte požadavek o pomoc](http://team.doudoulinux.org/projects/doudoulinux-cd/issues/new?issue%5Btracker_id%5D=3) [http://team.doudoulinux.org/projects/doudoulinux-cd/issues/new?issue%5Btracker_id%5D=3]

diskutovat o používání DoudouLinuxu a dalším můžete na našich [diskuzních fórech](http://forum.linuxcareer.com/forums/47-DoudouLinux) [<http://forum.linuxcareer.com/forums/47-DoudouLinux>], laskavě provozovaném společností [Linux Career](http://www.linuxcareer.com) [<http://www.linuxcareer.com>]

Naše dřívější diskuzní fórum, provozované jako [e-mailová konference](https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-forum) [<https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-forum>], již není používáno.

Pokud se chcete zapojit do projektu, zaregistrujte se, dle tématu, na příslušných e-mailových konferencích:

[Doudoulinux-announce](https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-announce) [<https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-announce>] slouží pro oznamování nových verzí a dalších událostí

[Doudoulinux-dev](https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-dev) [<https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-dev>] je hlavním místem, kde se probírají aktivity projektu

[Doudoulinux-lang](https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-lang) [<https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-lang>] je věnováno překladům uživatelského rozhraní systému a aplikací

[Doudoulinux-docs](https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-docs) [<https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-docs>] je věnováno dokumentaci na Internetu (naše webové stránky) a jejímu překládání

[Doudoulinux-graphics](https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-graphics) [<https://mail.gna.org/listinfo/doudoulinux-graphics>] je věnována navrhování grafiky – pro systém i webové stránky

O všem výše uvedeném je možné debatovat na IRC. Název kanálu je `#doudoulinux` (pochopitelně ;-)).

Abyste se mohli připojit, budete potřebovat IRC klienta, jako např. [Xchat](http://en.wikipedia.org/wiki/XChat) [<http://en.wikipedia.org/wiki/XChat>] (svobodný software, který funguje pod více operačními systémy) a zadejte síť [freenode](http://en.wikipedia.org/wiki/Freenode)

[<http://en.wikipedia.org/wiki/Freenode>]: `irc.freenode.net`.

Pokud nechcete nic instalovat, nasměrujte váš webový prohlížeč na [webového klienta](http://webchat.freenode.net/?randomnick=1&channels=doudoulinux) [<http://webchat.freenode.net/?randomnick=1&channels=doudoulinux>].

Můžete se na nás obrátit též pomocí e-mailu:

[✉contribute@doudoulinux.org \[mailto:contribute@doudoulinux.org\]](mailto:contribute@doudoulinux.org) pro zaslání vašich příspěvků či dohodnutí se na hlubší a pravidelnější spolupráci

[✉contact@doudoulinux.org \[mailto:contact@doudoulinux.org\]](mailto:contact@doudoulinux.org) pro všechny ostatní dotazy

Následovat nás můžete na:

na open source společenské síti a mikroblogu *identi.ca*. Náš účet je [doudoulinux \[http://identi.ca/doudoulinux\]](http://identi.ca/doudoulinux).

na [Facebooku \[http://fr-fr.facebook.com/pages/Doudoulinux/197219183647725\]](http://fr-fr.facebook.com/pages/Doudoulinux/197219183647725)

na [Google+ \[https://plus.google.com/106508146977262037538\]](https://plus.google.com/106508146977262037538)

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Poděkování

13. listopadu

DoudouLinux staví na výsledcích práce mnoha dalších projektů a podpoře několika organizací. Rádi bychom jmenovali všechny, ale to byl by opravdu dlouhý seznam, proto zde uvedme alespoň ty nejvýznamnější. Tedy vyjadřujeme své díky projektu Debian, dále pak projektům zabývajícími se i jinými, než softwarovými záležitostmi a organizacím, které nás podporují. Nejdůležitější aplikace, které používáme jsou všechny jmenovány v [jím věnované sekci](#).

[Open ClipArt Library \[http://openclipart.org/\]](http://openclipart.org/), zdroj mnoha námi používaných ilustrací, hlavně těch na webových stránkách.

[Mutopia \[http://www.mutopiaproject.org/\]](http://www.mutopiaproject.org/) poskytli mnohé z MIDI souborů, obsažených v DoudouLinuxu.

[Internet Archive \[http://archive.org/\]](http://archive.org/), na který odkazuje značná část hudební a video knihovny DoudouLinuxu.

[Debian \[http://www.debian.org/\]](http://www.debian.org/) je GNU/Linuxová distribuce, ze které DoudouLinux vychází. [Debian Live \[http://live.debian.net/\]](http://live.debian.net/) je jedním z podprojektů Debianu, díky jehož výsledkům může být DoudouLinux provozován z přímo z optického média či USB jednotky datového úložiště.

Kdo nás podporuje:

[Tomská státní pedagogická univerzita \[http://tspu.edu.ru/ipi\]](http://tspu.edu.ru/ipi) a [Institut pro mezinárodní výuku a jazykovou komunikaci \[http://iie.tpu.ru/en/1_about.php\]](http://iie.tpu.ru/en/1_about.php) při Tomské polytechnické univerzitě, kde pomohli s překladem a propagací DoudouLinuxu v Rusku.

[Genesi \[http://www.genesi-usa.com/\]](http://www.genesi-usa.com/) věnovali našim vývojářům počítače architektury ARM™ (ti díky tomu mohou pracovat na tom, aby DoudouLinux mohl být v budoucnu provozován na mnohem širším okruhu počítačů různých podob)

[Linux Career \[https://jobs.linuxcareer.com/\]](https://jobs.linuxcareer.com/) provozuje naše diskuzní fóra.

[Open Invention Network \[http://www.openinventionnetwork.com/\]](http://www.openinventionnetwork.com/), známá též jako OIN, zastřešuje projekt v oblasti patentové problematiky a chrání jej tak před patentovými trolly.

[DuckDuckGo \[https://duckduckgo.com/\]](https://duckduckgo.com/), vyhledávací služba pro web, která pomáhá s poskytováním kvalitních výsledků na vyhledávací dotazy našich uživatelů – dětí.

SOME RIGHTS RESERVED

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](#)

Prohlášení projektu Doudou Linux

2. listopadu — last update 12. listopadu

Žijeme ve světě zaplaveném informačními technologiemi. V důsledku jejich zmenšování jsou tyto takřka všude, např. v našich kapsách a brzy i lednicích. Byť to lidským bytostem může přinést více pohodlí a lepší životní podmínky, může též omezit jejich možnosti svobodného rozhodování, pokud tyto technologie nezvládnou a přesto na nich budou záviset.

Naším cílem je umožnit dětem ovládnout technologie tím, že pochopí jak fungují, co je možné s nimi dělat a co pozitivního jim mohou přinést do jejich skutečného života. A hlavně jim pro to dát tu správnou motivaci – nikoli z důvodu, že je to v módě či ze snahy napodobovat ostatní, ale čistě z porozumění tomu, co jim to může přinést a není s takovou účinností dosažitelné jinými prostředky. Přejeme jim, aby pohlíželi na technologie jako na užitečný nástroj, nikoli cíl samotný.

Způsob, jakým moderní informační technologie používáme nyní, vede k opaku počátečního záměru robotiky – lidé jsou stále více řízeni tím, co jim říkají jejich „chytré“ telefony a reklamy, a to je žel jen začátek – proto usilujeme o to, aby technologie byly opět podřízeny lidským bytostem, nikoli naopak! Proto jsou cíle projektu soustředěny kolem:

snadného používání, samozřejmě
sdílení a otevřenosti
objevování a kreativity
samostatného myšlení a jednání
sebedůvěry a smyslu pro realitu
ohledů na dětskou citlivost
vymezení působnosti technologii, tj. coby pouhého nástroje
svobodě dělat, číst, vidět, poslechnout si, vytvářet, používat znovu, atd.
nezávislosti na korporacích, na rozdíl od technologií, které přicházejí do našich kapes a obývacích

Byť usilujeme o (budoucí) soběstačnost dětí co se počítačů týče, pomoc, vedení a rady jejich rodičů jsou a vždy budou velmi potřebné pro dosažení těchto cílů. Náš projekt může poskytnout pouze ty nejlepší nástroje v naději, že děti zaujme, ale to nemusí stačit! Toto jsou hlavní aktivity a směřování našeho projektu – více podrobností je k dispozici na stránce [Jaké jsou plány projektu DoudouLinux do budoucna?:](#)

Poskytnout užitečné nástroje pro:
vytváření uměleckých a technických děl

získávání dovedností a znalostí
učení se cizím jazykům
použití toho, co co dělají či vidí na počítači do běžného života
rozšíření pole působnosti her z běžného života do technologií (robotika, domácí automatizace)
Poskytnou přístup ke svobodné kultuře a informacím – bezplatně a hlavně v duchu svobody slova
pro objevení a docenění kultury své a ostatních zemí
pro rozšíření znalostí a myšlení dopředu
pro inspiraci díly ostatních a dospění k poznání, že sdílení nás posouvá vpřed rychleji a dále
vše s pomocí obsahu příslušnému jejich věku (filtrování obsahu na Webu)
Uchránit děti před různými zneužívajícími vlivy (komerčními, ideologickými, atd.)
a zachování jejich svobod
poskytnutím prostředí bez reklam a sledování uživatelů [1]
používáním výhradně svobodného softwaru, v duchu svobody slova, vyvinutého komunitami bez komerčních či ideologických cílů jiných, než svoboda pro uživatele
propagací iniciativ, které se ztotožňují s duchem hnutí svobodného softwaru, jako jsou Wikipedia, OpenStreetMap, Open Clipart Library či hnutí za otevřená zařízení a jejich výrobu přímo uživateli
vložením řízení nástrojů pro filtrování obsahu pouze do rukou rodičů, nikoho jiného
snahou bránit vzniku závislostí [2]

Jak vidíte, cíle máme opravdu smělé, jejich uskutečňování otevírá široký prostor pro zapojení se pro snad opravdu každého, kdo má zájem. Jsme komunitou dobrovolníků, další jsou jedině vítáni. Udělat je toho třeba hodně a je zapotřebí aby byly zastoupeny všechny kultury světa, což znamená, že je třeba opravdu hodně vás, kteří se zapojíte! A pokud se vám myšlenka líbí, jen se nedostává času zapojit se, i tak můžete naše snahy podpořit. Buď zakoupením fyzických předmětů, týkajících se DoudouLinuxu, nebo [darem](#).

Poznámky

[1] Smutné je, že dnes jsou běžně používány technologie jako např. tzv. trojské koně, kterými jsou uživatelé bez jejich vědomí sledováni na webu, „chytrých“ telefonech, na jejich počítačích, televizorech, atd. To vše ve prospěch reklamních agentur či dokonce vlád, dokonce se snahou prostřednictvím upravení online obsahu o ovládnutí myšlení uživatele.

[2] Je známé a opět smutné, že herní průmysl najímá odborníky na neuropsychiatrii, jejichž úlohou je udělat jejich produkty co možná nejnávykovější – seberealizace dětí je ale vůbec nezajímá, jen jejich zisky.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Počátky projektu DoudouLinux

12. listopadu

Doudou je francouzské slovo, které označuje *nahrazující objekt*, což typicky bývá plyšák či část oblečení, kterou mají děti neustále při sobě a silně ji k sobě tisknou, když usínají. Shodou okolností znamená čínské slovo 豆豆 totéž a dokonce se stejně vyslovuje. Linux je plnohodnotný, žel obecně málo známý, počítačový systém. Je možné jej provozovat na počítačích všeho druhu, od miniaturních po ty největší. Je proto ideální pro naplnění snahy projektu DoudouLinux poskytnout dětem „počítač, kterému dají přednost“, formou zařízení, které natolik odpovídá jejich potřebám, že jej budou chtít mít neustále při sobě! A díky velmi přívětivé licenci systému jej mohou mít opravdu kdekoli.

Article table of contents

[Co podnítilo vznik projektu DoudouLinux?](#)

[Pojmenování vydání](#)

[Historie projektu](#)

[Proč používat GNU/Linux?](#)

Co podnítilo vznik projektu DoudouLinux?

Návrh DoudouLinuxu je podřízen myšlence, že uživatelé počítačů, kteří chtějí své počítače jen používat a nikoli se o ně starat, ocení pouze a jedině co nejsnazší přístup k funkcím, které opravdu potřebují:

spouštění aplikací, což předpokládá, že je budou schopní snadno najít
přizpůsobení si nastavení myši, hlasitosti, případně rozložení klávesnice [1],
nastavení jazyka, ve kterém s nimi systém bude komunikovat či rozlišení
obrazovky

připojování nějakých těch periferních zařízení, jako třeba USB jednotky datových
úložišť a tiskárny

přístup k dříve uložené práci, samozřejmě

připojování se k počítačové síti, např. k Internetu

vypínání a zapínání počítače!

Jakékoli další funkce jsou volitelné a jakmile je hotovo prvotní doladění, uživatelé by měli pracovat pouze se svými aplikacemi a daty, případně připojovat periferní zařízení. Aby toho bylo možné dosáhnout, nastavení systému pro daný počítač musí být tak automatizované, jak je to jen možné. DoudouLinux se snaží vytvořit prostředí, které se chová právě takto. Možná jste si všimli, že např.

takové herní konzole se používají mnohem snáze, než počítače. Pravdou je, že herní konzole jsou uvnitř též počítače, takže proč by mělo být používání počítačů samotných o tolik složitější?

Pojmenování vydání

Názvy vydání DoudouLinuxu jsou Gondwana pro řadu 1.x a Hyperborea pro řadu 2.x. Názvy jsou odvozeny od zeměpisných míst, které mohly existovat, existovaly či třeba také ne. Protože se DoudouLinux snaží ukazovat nejen pestrost aktivit na počítači, ale též celkovou pestrost světa, máme zato, že použití zeměpisných názvů je dobrý nápad. Tak například:

[Gondwana \[http://cs.wikipedia.org/wiki/Gondwana\]](http://cs.wikipedia.org/wiki/Gondwana) je název *“jižnějšího ze dvou superkontinentů (tím druhým byla Laurasie), které byly součástí superkontinentu Pangea, který existoval přibližně před 510 až 180 miliony lety”*. Tehdy to byl samotný začátek Země, stejně jako bylo vydání DoudouLinuxu Gondwana samotným začátkem projektu.

[Hyperborea \[http://cs.wikipedia.org/wiki/Hyperborea\]](http://cs.wikipedia.org/wiki/Hyperborea) byla v řecké mytologii *„blíže neurčená oblast na severu”*

O názvu příštích vydání ještě nebylo rozhodnuto.

Historie projektu

DoudouLinux vzešel ze série pokusů s, a zkoumání systému GNU/Linux. Ten, krom toho že velmi schopný a univerzální [2], zároveň přichází se spoustou aplikací, které jsou vhodné i pro, či dokonce přímo určené dětem. Nicméně, stejně jako je tomu u všech ostatních systémů instalovaných v běžných osobních počítačích, jeho obvyklé uživatelské rozhraní je vhodné spíše pro uživatele, kteří již práci s počítačem ovládají. Od samého počátku je tedy cílem projektu DoudouLinux zpřístupnit dětem GNU/Linux a pomocí něho i počítače obecně.

První pokusy proběhly v závěru roku 2006, pro potřeby dětí zakladatele projektu (tehdy tři a čtyřleté). Záhy bylo zřejmé, že běžné počítačové rozhraní ani nemůže být vyhovující a to z velmi prostého důvodu: takto malé děti si nemohou přečíst texty v nabídkách! První pokusy s prostředím, tvořeným panely s ikonami, byly prováděny v běžných rozhraních[V tomto případě GNOME]]. Pomocí ikon bylo možné spustit několik aplikací a hodnocena byla jejich oblíbenost. Jednalo se o: *Gamine, Pysycache, TuxPaint, KTuberling, GCompris, Childsplay*.

Později bylo vyvinuto prostředí uživatelského rozhraní přímo pro potřeby dětí. Ty mohou buď vstoupit do rozhraní s tematicky rozdělenými kartami (jako tomu bylo

u počítačů [EeePC \[http://cs.wikipedia.org/wiki/EeePC\]](http://cs.wikipedia.org/wiki/EeePC) a nebo přímo spouštět několik málo vybraných aplikací. Prvé poskytuje standardní prostředí, ze kterého jsou vypuštěny či skryty nadbytečné funkce (nabídky, ikony a plocha, místní nabídky, správce souborů, atp.). Druhé zohledňuje, že velmi malé děti (dva až tři roky věku) ještě nechápu ovládání myši, natož klávesnice. Proto by bylo neuvážené je postavit před prostředí, ve kterém by měly vybírat z mnoha desítek různých aplikací! Tedy zpočátku bylo lepší začít od znovu, s co možná nejjednodušším uživatelským rozhraním a na něm dále stavět.

A když v závěru roku 2009 zakladatel projektu zjistil, že vytvoření vlastní verze instalačního média systému Debian GNU/Linux je díky nástrojům, které jsou pro to k dispozici, relativně jednoduché [Přizpůsobování samotné již tak úplně ne.], vznikl kompletní systém DoudouLinux. Do té doby se jednalo o pouhou sadou skriptů a více-méně ruční práci, jejímž výsledkem bylo přizpůsobení standardní instalace Debianu pro potřeby dětí. Nakonec tedy vznikl systém s vlastním instalačním médiem, ze kterého jej lze též přímo provozovat; s prostředím, připraveným pro používání; snadno šiřitelný; snadno k vyzkoušení; snadno překladatelný (alespoň v to doufáme) a snadno instalovatelný.

Proč používat GNU/Linux?

V dnešní době zná většina lidí z osobních počítačů pouze operační systém Windows®, což je stav zapříčiněný tím, že počítačový průmysl se rozhodl nic jiného nenabízet [3]. Navzdory tomuto faktu je Linux jedním z nejrozšířenějších systémů na světě, protože existuje podstatně více druhů zařízení než jen osobní počítače: od aktivních prvků počítačových sítí po superpočítače. Patří sem i tzv. „chytré“ mobilní telefony a podobná zařízení či drtivá většina serverů na Internetu – a tento seznam se neustále rozrůstá. Pro náš projekt jsme zvolili GNU/Linux z následujících důvodů:

přímou součástí distribucí GNU/Linuxových systémů je značné množství aplikací, z nichž nemálo je určeno právě dětem. Navíc je zde přítomen promyšlený systém správy těchto aplikací, který zaručuje, že budou bez problémů koexistovat.

GNU/Linux pro svůj provoz potřebuje méně zdrojů (výpočetního výkonu, kapacity operační paměti a datového úložiště, atd.) než konkurenční Mac OS X® a Windows®. Ty vyžadují nějakých 10 až 20 GB jen pro pouhou instalaci holého operačního systému, zatímco s GNU/Linux lze získat plnohodnotné pracovní prostředí na pouhém 1.1 GB DVD... Není též třeba supermoderního počítače – kapacity strojů z období krátce po přelomu tisíciletí jsou pro provozování DoudouLinuxu dostačující.

Linux (jádro operačního systému) již přímo obsahuje prověřené ovladače pro

širokou škálu součástí počítače a příslušenství, které typicky zafungují bez potřeby jakéhokoli zásahu uživatele (u jiných operačních systémů musí uživatel napřed najít správný ovladač na instalačním médiu či webových stránkách výrobce a následně jej ručně nainstalovat a dále aktualizovat, když vyjde novější verze – pro každou jednotlivou součástku a periferní zařízení zvlášť!) GNU/Linux je plně a skutečně přizpůsobitelný, protože se jedná o zcela otevřený systém, kde není zvidavým očím (uživatele počítače) nic skryto. Vše je možné upravit tak, aby systém přesně odpovídal vaši představám a potřebám. GNU/Linux není nikterak ohrožen miliardami počítačových virů a dalšího škodlivého softwaru, který se šíří Internetem či výměnnými datovými médii [4]. GNU/Linux je stabilním, spolehlivým a dobře otestovaným systémem. Provozováním nedegraduje a hlavně výkon se nezhoršuje v řádu týdnů. Existují užitečné nástroje pro snadné vytváření datových médií, ze kterých je možné přímo provozovat celý systém, jako je tomu v případě DoudouLinuxu. Pro odborníky je Linux mnohem zábavnější než jeho konkurenti! Zjevně to pochopitelně začne být až po delší praxi ;-)

Závěrem, licence GNU/Linuxu jej umožňuje komukoli používat, kopírovat a šířit dle libosti, nezávisle na zemi, ve které se narodil [5], zatímco soupeři Linuxu, výrobci Mac OS X® a Windows®, usilují o pravý opak a snaží se uživatelům jejich produktů v tomto za každou cenu bránit.

Jediným dvěma nevýhodami jsou 1) ne vždy dostatečná podpora pro nejžhavější novinky v oblasti součástí počítačů a jejich příslušenství a 2) neochota některých lidí používat cokoli, co ještě neznají. Ovšem pokud si stále myslíte, že jsme měli zvolit Windows®, s poukazem na to, že se jedná o nejrozšířenější systém pro osobní počítače, doporučujeme vám přečíst si článek [Proč DoudouLinux vyzkoušet?](#), který se snaží na tuto námitku odpovědět v širším kontextu.

Poznámky

[1] Tj. které znaky, se objevují na obrazovce po stisku těch kterých kláves.

[2] Linux nejspíš pohání i váš xDSL modem a mobilní telefon a prokazatelně 95% nejvýkonnějších superpočítačů po celém světě...

[3] Samozřejmě, existují ještě počítače značky Apple, ale ty jsou nejen dražší, ale hlavně nejsou o nic lepší v ohledech na svobodu a soukromí uživatelů.

[4] Koncem roku 2010 přibývalo každým dnem 60 000 (!) zcela nových škodlivých softwarů...

[5] Licenční ujednání komerčního softwaru výrobců z USA jasně říkají, že jejich software nesmí být prodáván v řadě zemí – z politických důvodů, čímž naprosto ignorují potřeby obyvatel těchto zemí.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Jaké jsou plány projektu DoudouLinux do budoucna?

12. listopadu

DoudouLinux dosáhl uspokojivého stavu vývoje v polovině roku 2011, s vydáním první stabilní verze. Následně verze 2.0, Hyperborea přinesla mnohá vylepšení, čímž se DoudouLinux stal ještě atraktivnější. Nicméně, stále je co zlepšovat, protože okolo počáteční myšlenky mezitím vystavalo mnoho dalších: projekt stále roste a ještě dlouho bude. Více o motivaci a filozofii projektu se dozvíte z [našeho prohlášení](#) a článku [Proč si DoudouLinux vyzkoušet?](#).

Jak uvidíte, ne všechny tyto nápady jsou nezbytně technickými tématy. Proto, pokud se vám projekt líbí a chtěli byste se přidat, snažíme se pro vás v tomto článku udržovat přehled nápadů, které bychom rádi rozvíjeli. Odtud můžete získat představu, které z témat by odpovídalo vašim dovednostem a přáním. Obsáhlejší seznam úloh je k vidění na našem [portálu řízení projektu](#) [<http://team.doudoulinux.org/>], s použitím [Ganttova diagramu](#) [<http://team.doudoulinux.org/projects/doudoulinux-cd/issues/gantt>].

Plány

Pracovní skupina DoudouLinuxu se snaží vydávat novou vývojovou verzi co každé tři měsíce. Ty jsou pojmenované dle roku a měsíce vydání, například 2011-02, 2011-05, 2011-08, atd. Pro stabilní vydání není určen pevný cyklus, ačkoli též pravidelně vydáváme aktualizace stabilních verzí, přinejmenším kvůli vylepšeným překladům. První stabilní vydání, série 1.x nazvaná Gondwana byla vydána na konci června roku 2011. Druhé stabilní vydání, série 2.x nazvané Hyperborea, bylo vydáno uprostřed června roku 2013. Sérii 3.x zamýšlíme vydat někdy počátkem roku 2014.

Níže jsou vypsány některé z plánovaných technických vylepšení pro nadcházející vydání. Netechnická vylepšení budou samozřejmě také, přáli bychom si například vylepšit vzhled a mnoho dalšího! Připomeňme jen, že jsme čistě komunitním projektem lidí, pracujících na něm převážně ve svém volném čase. Proto nemáme pevně stanovený harmonogram začlenění těchto vylepšení. Zde jsou tedy technické pokroky, kterých bychom rádi dosáhli:

přejít na Debian Wheezy, aktuální stabilní vydání Debianu
použít jeho verzi *armhf* pro stroje s procesory ARM™, pro mikropočítače Raspberry PI pak distribuci *Rasbian*
poskytovat vícejazyčné instalační médium, pro počítače s 32 i 64 bitovými x86

procesory (Intel, AMD, VIA)
poskytovat verzi s aplikacemi vybranými tak, aby fungovaly i na starších počítačích – s x86 procesory řady téměř 686 (AMD K6-2 & III), 686 a novějších – v Debianu se tento port nazývá 486 (neplést s těmito opravdu starými procesory, na těch DoudouLinux již opravdu provozovat nepůjde).
nástroj pro omezení používání počítače v nastavených časech či délce trvání
nástroj pro nastavení filtrování webového obsahu
nástroj pro indikování zapnutého trvalého ukládání dat (s ikonou v oznamovací oblasti hlavního panelu)
nástroj pro úpravu již staženého ISO obrazu instalačního média pro účel změny výchozího rozložení klávesnice a dalšího.
nahradit nabídku aktivit přizpůsobivějším nástrojem, lépe odpovídajícím potřebám
m
vylepšit uživatelské rozhraní nástroje pro přenesení systému na USB jednotku datového úložiště
vylepšit uživatelské rozhraní nástroje pro zapnutí trvalého ukládání dat
vylepšit uživatelské rozhraní nástroje pro hlášení problémů s fungováním se součástkami konkrétního počítače
snadno použitelný grafický správce balíčků softwaru

Další podrobnosti k některým z těchto úkolů jsou k dispozici v [nástroji pro správu projektů \[http://team.doudoulinux.org/\]](http://team.doudoulinux.org/), který pro tyto účely používáme.

Jak vylepšit DoudouLinux

Samozřejmě stále hledáme další překladatele – pro systém i webové stránky, takže se prosím určitě podívejte do sekce [stav překladu](#) a pomozte nám v tomto opravdu nelehkém úkolu. V našem projektu ale rádi přivítáme pomoc i v mnoha jiných oborech: grafice, hudbě, tvůrčím psaní, propagaci, navrhování uživatelského rozhraní, programování, navrhování systémových nástrojů, vývoj webových služeb, atd. Největším problémem s kulturním obsahem jsou pochopitelně autorská práva. Pro překonání tohoto problému musíme znovu vytvořit mnohá umělecká díla.

V době vzniku tohoto článku, byly aktuálními tématy budoucího vývoje tyto:

aktivity pro děti
aktivity zaměřené na spolupráci dětí
umožnit dětem zapojit počítače do jejich her v reálném světě (na způsob robotiky)
více grafických aplikací (editor pro tvorbu karikatur, jednoduché navrhování trojrozměrných předmětů pro tisk na trojrozměrných tiskárnách, atd.)

PDF dokumenty s obsahem pro aktivity mimo počítač (origami, kutilské návody, atd.)

PDF s výukovými kurzy (kreslení, hudba, atd.)

grafika

vytvořit jednotné téma vzhledu pro celé prostředí

odvodit z něho totéž pro webové stránky

vytvořit propagační materiály (leták, plakát)

hudba

vytvořit více ukázkových skladeb pro děti v aplikaci Songwrite

nabídnou jim hudbu a písně z různých kultur

vytvořit moderní hudební díla (pro děti) → samba, jazz, blues, funk, atd.

psaní

poskytnou tradiční básně a pověsti

poskytnout novely a krátké příběhy

nalézt a převést do formy zajímavé pro děti klasické příběhy jako třeba ty z

mytologie

propagace

psát články pro online magazíny či komunitní webové stránky

vytvářet videa a návody

poskytovat uživatelům pomoc v jejich jazyce

vylepovat plakáty, pořádat přednášky s ukázkami

vývoj

verze DoudouLinux pro nasazení na terminálový server pro počítačové učebny

instalace DoudouLinux „do“ systému Windows® bez potřeby změn v rozdělení

datového úložiště, jako to umí distribuce Ubuntu

vytvořit verzi DoudouLinux, která bude fungovat na starších počítačích Apple (ty s

procesory PowerPC)

vývoj webových stránek směřující k nabídnutí uživateli možnost vytvořit si verzi

instalačního média dle svých potřeb, umožněním předdefinováním

rozložení klávesnice

jazykových nastavení

časové zóny

nabídky aktivit

poskytnout portál pro nahrávání záznamu mluveného slova pro účely získání

verzí pro jednotlivé jazyky

Mějte na paměti, že tento seznam rozhodně není úplný, takže pokud si myslíte, že jsme něco přehlédli, neváhejte a kontaktujte nás!

Ostatní směřování

Přejeme si upřednostňovat naše sesterské iniciativy, projekty které sdílají

obdobnou filozofii jako náš projekt, jako jsou Wikipedie, OpenStreetMap či Open Clipart Library. DoudouLinux může dětem pomoci nejen se zvládnutím ovládání počítače, ale též je naučit o přínosech sdílení ve velkém nabídnutím způsobů, jak se svobodně seberealizovat. Z tohoto důvodu je jedním ze záměrů naší pracovní skupiny udělat z DoudouLinux jakousi vstupní bránu do hnutí svobodného softwaru a známých podobných hnutí jako ty pro svobodné znalosti a data (Wikipedia a další) či otevřená zařízení (zařízení s veřejně přístupnými specifikacemi, která může kdokoli svobodně vyrábět, testovat a vylepšovat).

Další záležitostí je přetrvání projektu v čase. Z tohoto důvodu jsme začali projektu dávat i právní strukturu, abychom mohli přijímat dary, sponzorství a další finanční podporu a prodávat instalační média: vzniklo sdružení DoudouLinux [1]. To by nám mělo pomoci najmout si dostatečnou výpočetní infrastrukturu (servery) a financovat propagační události jako třeba účast na výstavách. Pokud by to rozpočet dovozoval, dovedeme si i představit, že bychom lidem nabídli možnost vyzkoušet si DoudouLinux po Internetu na virtuálních strojích běžících na pronajatých serverech pomocí vzdáleného přístupu jako je VNC či přesměrování X serveru.

Poznámky

[1] Jde o typický druh francouzské neziskové organizace, zvaný „Association loi 1901“.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Pracovní skupiny a externí přispěvatelé

12. listopadu

DoudouLinux je komunitním projektem do něhož se může zapojit kdokoli, kdo má zájem – ať již osoba či organizace.

Stále je co vylepšovat, zejména překlady. Není podmínkou, že by bylo třeba se zapojovat dlouhodobě, prostě jen přijďte s něčím, co je pro vás zvládnutelné a na čem vás těší pracovat. A protože máme opravdu mnoho nápadů, v jakých směrech DoudouLinux rozvíjet, něčím může přispět snad opravdu každý, nejde jen o ty zmíněné překlady. Samozřejmě, pokud má chuť se zapojit dlouhodobě, je to rozhodně možné!

Od jeho počátku se našeho projektu zúčastnilo přibližně 150 lidí, po různě dlouhou dobu, dle jejich možností. Uvést zde každého z nich není možné, protože tento stav se neustále mění a též se žel může stát, že jsou někteří opomenuti... Většina přispěvatelů jsou překladatelé, neb na překladatelském portálu [Transifex \[https://www.transifex.com/projects/p/doudoulinux/\]](https://www.transifex.com/projects/p/doudoulinux/) je v tuto chvíli otevřeno již 43 jazyků, což vyžaduje opravdu hodně lidí. Nicméně základní pracovní skupinu tvoří přibližně desítka pravidelných přispěvatelů, kteří se zabývají jinými oblastmi, než jsou překlady:

vedoucí projektu a jeho zakladatel: Jean-Michel Philippe

přední vývojáři: Stéphane Aulery, Gérald Kerma, Jean-Michel Philippe

přední testeři: Xavier Brusselaers, Richard Holt, Сергей Комков (Sergey Komkov), Denis Le Quellec

přední grafici: Elisa de Castro Guerra, Frédéric Van Muysen

hudebníci: Jean-Michel Philippe

přední propagátoři: Xavier Brusselaers, Richard Holt, Gérald Kerma, Сергей Комков (Sergey Komkov), Denis Le Quellec, Erick Mascart, Jean-Michel Philippe

o webové stránky se starají: Xavier Brusselaers, Elisa de Castro Guerra, Frédéric Van Muysen, Jean-Michel Philippe

správci infrastruktury: Gérald Kerma, Ludovic L'Hoir, Jean-Michel Philippe

Projekt jmenovitě děkuje lidem, kteří věnovali, případně stále věnují mnoho času a úsilí práci na růstu projektu:

油蚂蚱 (Benheng Xu), překladatel do čínštiny

白清杰 (Born), překladatel do čínštiny

付林 (Drawing), překladatel do čínštiny

Ehtele, překladatel do norštiny

Hackson Wang, překladatel do čínštiny

Helijs, překladatel do lotyštiny
Jay Alexander Fleming, překladatel do srbštiny
Joe Hansen, překladatel do dánštiny
Kvisitor, překladatel do řečtiny
Lars Viklund, překladatel do švédštiny
Marian Vasile, překladatel do rumunštiny
Miguel Bouzada, překladatel do galicijštiny
NagiosFree, překladatel do čínštiny
Олег Коптев (Oleg Koptev), překladatel do ruštiny a iniciátor soutěže, ze které
vzešlo logo našeho projektu - maskot tukan
ప్రవీణ్ ఇళ్ళ (Praveen Illa), překladatel do telugštiny
Pavel Borecki, překladatel do češtiny
Puretech, překladatel do malajštiny
Salvatore Gagliano, překladatel do italštiny
Sithu Thwin, překladatel do barmštiny
Yago Nuchera, překladatel do španělštiny
lidé z francouzského státního školství, kteří propagují náš projekt ve školách

Též bychom chtěli poděkovat dvěma lidem, kteří napomohli tomu, aby
DoudouLinux lépe vypadal:

Benoît Vallade, který vytvořil grafiku pro optická média s vydáním řady 1.x
Gondwana a plakát DoudouLinux s Richardem Stallmanem®
Gnokii, který nakreslil tukana, maskota našeho projektu

Konečně vývoje projektu se účastnily či stále účastní již i dvě organizace:

z [Institutu aplikované informatiky \[http://tspu.edu.ru/ipi\]](http://tspu.edu.ru/ipi) při [Tomské státní
pedagogické univerzitě \[http://ipi.tspu.ru/\]](http://ipi.tspu.ru/) v Rusku:

Сергей Комков (Sergey Komkov)
Иван Машковцев (Ivan Mashkovtsev)
Юлия Немчанинова (Julia Nemchaninova)
Наталья Семенова (Natalia Semenova)

z [Institutu pro mezinárodní vzdělávání a jazykovou komunikaci \[http://iie.tpu.ru/\]](http://iie.tpu.ru/)
při [Tomské polytechnické univerzitě \[http://tpu.ru/eng/\]](http://tpu.ru/eng/) v Rusku:

Ольга Халтурина (Olga Khalturina)
Аля Волкова (Alja Volkova)
Руслан Тригубец (Ruslan Trigubets)
Катерина Барсагаева (Katerina Barsagaeva)
Яна Демакова (Yana Demakova)

Přidejte se a pomozte nám udělat DoudouLinux ještě lepší či rychleji dostupný
ve více jazycích!

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Prohlídka systému

24. listopadu

Tato stránka je přehledem funkcí dostupných v DoudouLinuxu formou shromážděných ukázek z jeho provozování. Příloženy jsou i ukázky zvukových a video souborů vytvořených v obsažených multimediálních aplikacích. Poznamenejme, že další ukázky jsou k dispozici v [dokumentaci](#). A dále také ve webové galerii [Flickr](#) [<https://secure.flickr.com/search/?q=doudoulinux>].

Article table of contents

[Videa](#)

[Zvukové soubory](#)

[Ukázky](#)

[Systém a aktivity](#)

[Vzdělávací aplikace](#)

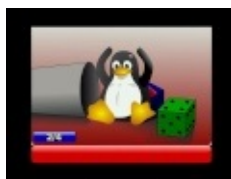
[Multimediální aplikace](#)

[Aplikace pro práci](#)

[Hry](#)

Videa

Na webu je k dispozici i několik videí s ukázkami DoudouLinuxu. Zde uvádíme video, které pořídil a laskavě poskytl Riccardo z webu [Linuxaria](#) [<http://www.linuxaria.com>], zachycující předchozí vydání DoudouLinuxu, Gondwana 1.2.

Overview of Doudoulinux
Screencast recorded from VirtualBox
(noticeable delay between video and audio...)

Zvukové soubory

Zde je několik ukávek souborů s elektronickým obsahem vytvořeným pomocí multimediálních aplikací obsažených v DoudouLinuxu. Název se zobrazí po najetí kurzoru myši.

Dále si můžete poslechnout úvodní znělku, vytvořenou pomocí aplikace [Rosegarden](http://www.rosegardenmusic.com) [\[http://www.rosegardenmusic.com\]](http://www.rosegardenmusic.com) a skutečných hudebních nástrojů:

Gondwana start music

DoudouLinux
Gondwana music,
recorded with
Rosegarden

Ukázky

System a aktivity

Zde jsou ukázky zapínání a vypínání DoudouLinuxu, plus pohled na nabídku aktivit a pokročilé aktivity.

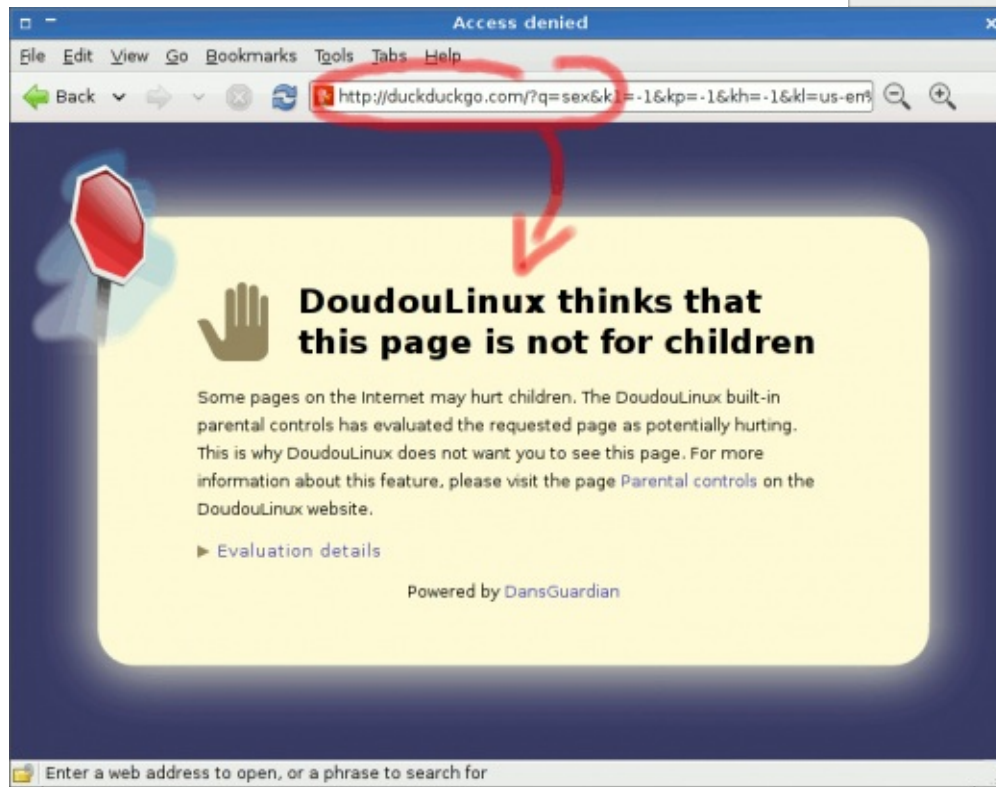

DoudouLinux též obsahuje několik nástrojů pro nastavení systému. Ty jsou navrženy tak, aby byly opravdu snadno použitelné.

Nachází se zde i nástroje

pro Ochranu rodiny, které filtrují webové stránky na základě jejich obsahu:

Vzdělávací aplikace

Neboť je DoudouLinux určený dětem, obsahuje klasické vzdělávací hry Childsplay, Gcompris, TuxPaint a Pysycache, dále též méně obvyklé Gamine, Khangman, Kanagram, Kgeography a Ktuberling. Tuto kategorii pak uzavírá několik snadných her.

Multimediální aplikace

DoudouLinux obsahuje několik

multimediálních aplikací pro práci se stávajícím či tvorbu vlastního elektronického obsahu. Naleznete zde virtuální hudební klávesy (VMPK), bicí automat (Hydrogen), editor skladeb (Songwrite), aplikaci pro skládání hudby (Jokosher), učení se hře na klavír (Piano Booster), a vytváření animovaných filmů (Stopmotion).

Aplikace pro práci

K dispozici je několik aplikací pro

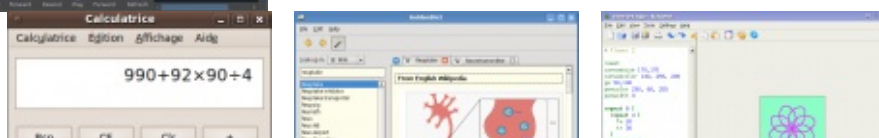

produktivitu: webový prohlížeč, dopisování po místní síti, prohlížeče dokumentů a obrázků, kalkulačka, slovník a textový editor. Do této kategorie jsme též přidali dvě grafické aplikace a dvě aplikace pro výuku programování: MyPaint pro kreslení podobnému tomu se skutečným malířským náčiním, TBO pro tvorbu komixů, Laby a KTurtle pro naučení se programování.

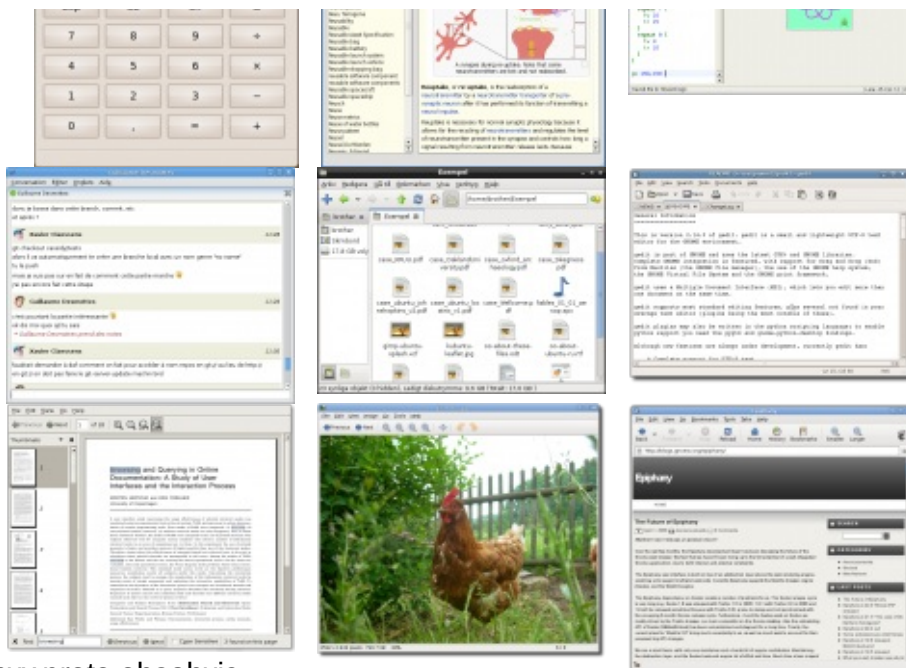
Hry

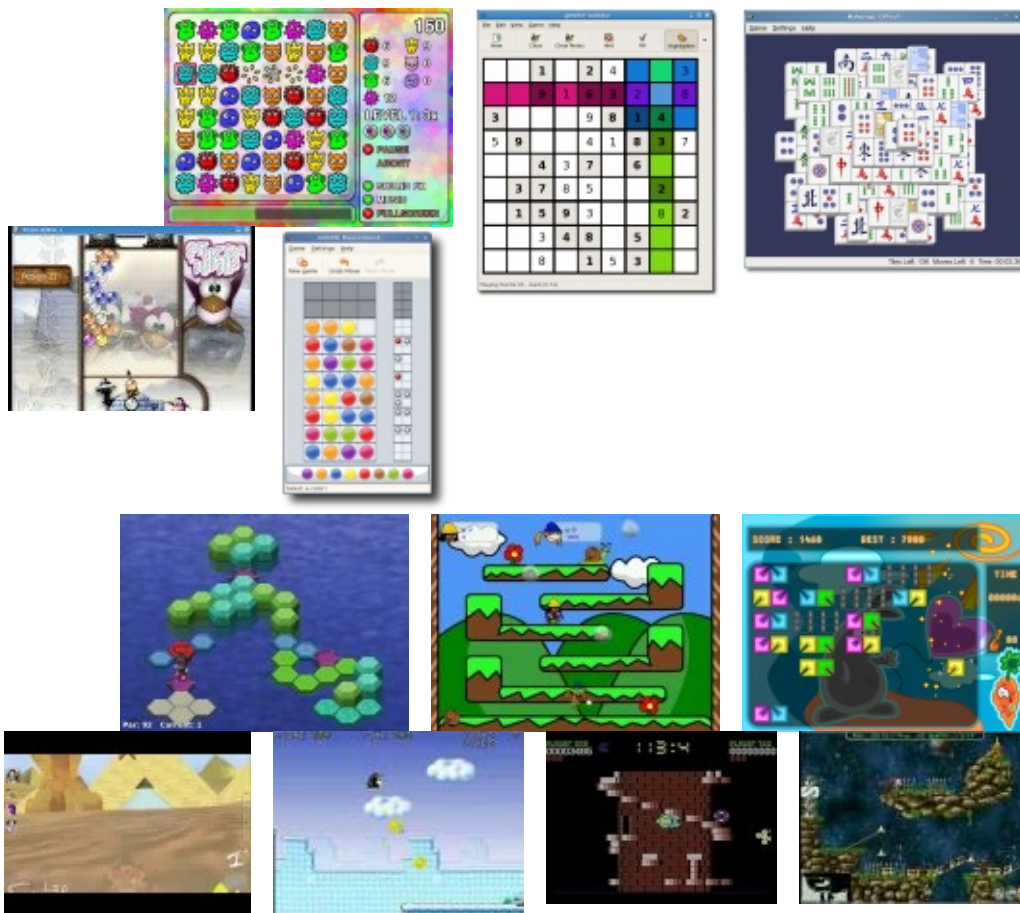
Závěrem, o dětech je známo, že

se rády baví :).

DoudouLinux proto obsahuje mnoho dalších her pro hodnotnou zábavu, přičemž ne všechny jsou zde vyobrazeny. Nicméně žádná z her neobsahuje výslovné násilí a všechny obecně povzbuzují k myšlení.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Stručný úvod

26. listopadu

DoudouLinux je navržen tak, aby ho bylo možné provozovat přímo z instalačního média (tedy bez nutnosti instalace na počítač). Médium může být buď optický disk nebo jednotka datového úložiště, připojená přes USB (např. USB „fleška“). Přitom je lhostejno, jaký operační systém je na počítači již nainstalovaný (a zda vůbec). DoudouLinux totiž není aplikace, ale samostatný, úplný počítačový systém, který [1]. Médium s DoudouLinuxem vložte (resp. připojte) co možná nejdříve po zapnutí počítače (či jej s ním restartujte), čímž by počítač měl nastartovat z něj a nikoli ze svého vnitřního datového úložiště. Jinými slovy, **DoudouLinux není určen ke spouštění v již běžícím operačním systému.**

Article table of contents

[Nabídka aktivit](#)

[Různé typy aktivit](#)

[Pokročilejší aktivity](#)

[Další aktivity](#)

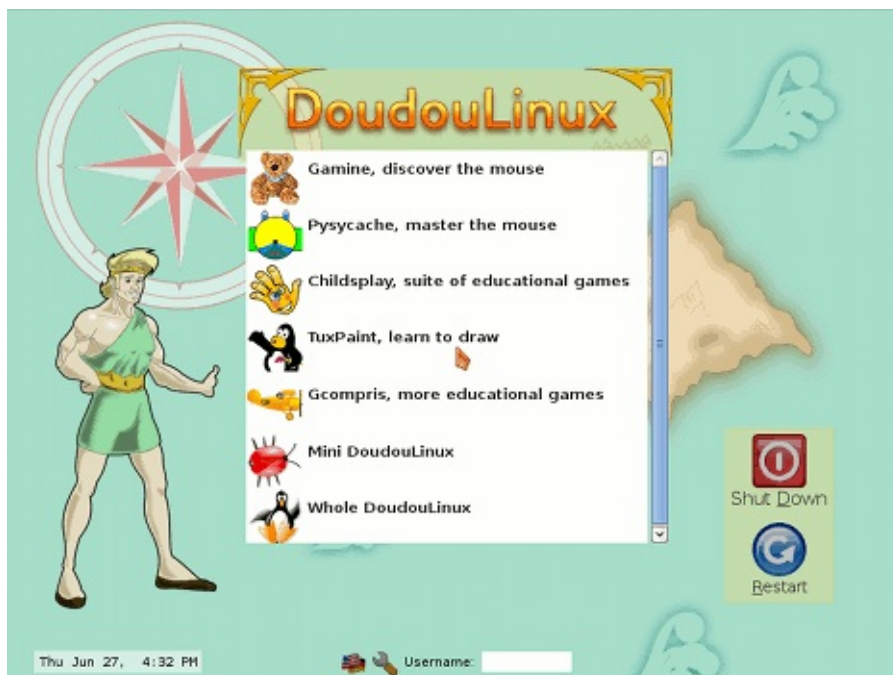
[Vypnutí počítače](#)

[Zvláštnosti startování z USB „flešky“](#)

Nabídka aktivit

V prvních okamžicích startu DoudouLinuxu je zobrazována spouštěcí obrazovka. Tu je možné přeskočit stiskem klávesy *Enter*. Poté, po 30 sekundách až dvou minutách příprav, doprovázených hezkou grafikou a hudbou, je systém připraven k používání a vy vidíte nabídku aktivit (viz ukázka níže). Rychlost spouštění závisí na rychlosti mechaniky optických disků (či USB „flešky“) a rychlosti počítače: někdy je třeba trochu trpělivosti!

Řečená nabídka poskytuje přístup k různým aktivitám, které jsou k dispozici. Ty jsou v seznamu uspořádány se vzrůstající náročností: počínaje aktivitou pro dvouleté děti, které teprve objevují počítačovou myš, po tu se všemi 75 obsaženými aplikacemi, určenou starším dětem.

Opuštění aktivity znamená návrat na nabídku aktivit. Poznamenejme, že přístup je bez hesla!

Různé typy aktivit

Prvních pět aktivit je pouze spuštěním konkrétní, stejnojmenné aplikace: *Gamine*, *Pysycache*, *Childsplay* (hračka), *TuxPaint* (kreslení s Tučňákem) a *GCompris*. Krom jiného, je jedním z cílů těchto her vést děti zábavnou formou k objevování počítačů a pomoci jim zvládnout ovládání myši a klávesnice. Stručný popis každé z nich je uveden na stránce [Vzdělávací hry](#). Ukončení aplikace znamená návrat do nabídky aktivit.

Poslední dvě aktivity, *Malý DoudouLinux* a *Úplný DoudouLinux*, jsou pokročilejšími aktivitami. Jsou více podobné rozhraní běžných počítačových systémů: panel na horní hraně obrazovky a tlačítko pro vypnutí. Ale aby nebylo zbytečně komplikované, nenacházejí se zde místní (rozbalovací) nabídky: ikony aplikací jsou umístěny přímo na plochu a uspořádány pomocí karet. Konkrétní aplikaci pak spustíte pouhým **jednoduchým kliknutím na její ikonu**, dvojklik nebyl použit, protože by pro děti byl příliš obtížný.

Pokročilejší aktivity

Aktivita *Malý DoudouLinux* obsahuje všechny aplikace z karty *Učení*. Dále také obsahuje několik snadno použitelných aplikací: Virtální hudební klávesy

umožní dětem hrát na počítačové klávesnici či myši, textový editor s písmenky na klávesnici, *KLettres* jim pomůže s učením abecedy a *Bramborový chlapík* procvičí ovládání myši při přestrojování brambory či jiných postav. Plocha též obsahuje druhou kartu, na které je možné upravit nastavení zvukového výstupu a myši:

Konečně, aktivita *Úplný DoudouLinux* obsahuje všechny dostupné aplikace. Jejich úplný seznam je uveden v sekci [Aplikace](#). Uspořádány jsou v pěti kartách, jak je ilustrováno níže:

Obsah některých karet je, z důvodu přehlednosti, ještě dále rozdělen dle typu aplikací. Jako je tomu například na kartě *Hry*, ilustrované výše. Ta vlastně obsahuje pouze skupiny. Aplikace, obsažené ve skupině, jsou pak zobrazeny po kliknutí na její ikonu. Pod kterou kartu daná skupina aplikací náleží, je při jejím otevření zobrazeno pod názvy karet a tlačítkem *O úroveň výš*.... Tímto tlačítkem je možné otevřenou skupinu zase opustit.

Další aktivity

DoudouLinux obsahuje více aktivit, než kolik je jich ve výchozím stavu zobrazováno v nabídce. Konkrétně se jedná o dvě další pokročilé aktivity, Děti a Starší děti, zamýšlené pro použití ve školách; plus zvláštní aktivita, která slouží pouze k nastavení úrovně hlasitosti v případě, že v nabídce nemají být zobrazeny pokročilé aktivity (v takové případě by totiž jinak nebylo hlasitost jak nastavit). Ve výchozím stavu jsou tyto další aktivity skryté, aby se dětem nepletly s jinými podobnými. Obsah nabídky je možné měnit prostřednictvím nástroje, dostupného v aktivitě Úplný DoudouLinux.

Aktivity Děti a Starší děti jsou podobné s Malý DoudouLinux, ale mají více omezenou sadou aplikací:

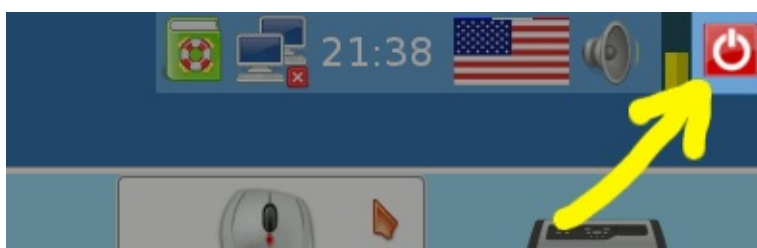
Děti → je určeno malým dětem v mateřské škole

Starší děti → je určeno starším dětem na prvním stupni základní školy

Tyto aktivity byly navrženy ve spolupráci s odborníky na pedagogiku z Tomské státní pedagogické univerzity v Rusku. Poznamenejme, že toto rozdělení nemusí odpovídat vzdělávacím soustavám ve všech zemích.

Vypnutí počítače

Nejjednodušší způsob je též tím nejpřirozenějším: prostě (krátce) stiskněte vypínač na skříní počítače! Takto to zvládnou i malé děti, které ještě nepoužívají pokročilejší aktivity. Taková akce vyvolá okamžité zahájení vypínání systému, **bez potvrzování** [2]. Ale samozřejmě, starší děti, které již používají pokročilejší aktivity, by se měly naučit používat ikonu *Ukončit* na panelu aktivit:

Tato akce vyvolá zobrazení dialogu. Z něho pak zvolíte mezi vypnutím, restartem a ukončit relaci (neboli aktivitu) a začít jinou:

Ovládací prvky pro vypnutí a restart počítače jsou též k dispozici z obrazovky s nabídkou aktivit, v podobě velkých tlačítek na její pravé straně. Po kliknutí na ně je ještě zobrazen potvrzovací dialog.

Během vypínání počítače zobrazuje DoudouLinux podobný motiv, jako při spouštění. Pak, těsně před vypnutím stroje, je vysunut podavač s optickým médiem a jste požádáni o vyjmutí média a stisk klávesy *Enter*. Počítač se následně vypne. Pokud DoudouLinux provozujete z USB „flešky“, je tato procedura přeskočena.

Zvláštnosti startování z USB „flešky“

Probíhá úplně stejně, jako start z optického média. Rodzíl je v tom, že USB flešku můžete připojit ještě před zapnutím počítače a vyhnout se tak stíhání vhodného okamžiku po zapnutí počítače jako je tomu u optického média! Nicméně z USB „flešky“ jsou schopné startovat pouze novější stroje (vyrobené přibližně v roce 2004 a novější). I u těch ale nebývá startování z USB „flešky“ ve výchozím stavu zapnuté. Pokud je to případ i vašeho stroje, je třeba zjistit, kterými klávesami se při startu počítače dočasně volí zařízení pro zavádění systému či vstupuje do nastavení [BIOS](http://cs.wikipedia.org/wiki/BIOS) [<http://cs.wikipedia.org/wiki/BIOS>].

Hlavní výhody provozování z USB „flešky“ jsou:

skladnější na přenášení

tiché

rychlejší než z optického média [3]

data a změny lze ukládat přímo na stejné médium (viz [trvalé úložiště dat](#))

Negativem může být obtížnější nastavení počítače pro start z USB „flešky“. Je proto určeno uživatelům, kteří si v tomto se svým počítačem rozumí. V budoucnu plánujeme vytvořit optické médium, které po startu počítače zavede systém z USB „flešky“, tudíž nebude třeba zdlouhavého ladění nastavení počítače.

Poznámky

[1] používá technologii tzv. „[Live CD](http://cs.wikipedia.org/wiki/Live_CD)“ [http://cs.wikipedia.org/wiki/Live_CD].

[2] Je to zcela bez rizika, protože se jedná o korektní vypnutí, nikoli náhlé odpojení napájení. Data v počítači (resp. souborový systém s nimi) nejsou v tu chvíli v používání.

[3] S rychlou USB „fleškou“ a počítačem nastartuje během 30 sekund.

Získání systému DoudouLinux

24. listopadu

DoudouLinux je k dispozici ke stažení jako obraz optického média, který je též možné přenést na USB „flešku“. K dispozici jsou varianty pro různé jazyky. Své děti díky tomu můžete zasvětit do nejen jejich rodného, ale i do nějakého jiného jazyka stažením příslušné varianty [1]. Zamýšlíme též v našem internetovém obchodě nabízet již hotová optická média, USB „flešky“, či paměťové karty. To by mohlo pomoci lidem, kteří při vytváření instalačních médií narazili na nějaký pro ně neřešitelný technický problém. Dále se jedná o jednoduchý způsob, jak finančně [podpořit projekt](#).

Download the CD now

[Donate](#)

[DoudouLinux 2.0 Hyperborea čeština \(1 GB\)](#)

SHA1 checksum 37319812e66cec359883ed71b647c3bb448ff435

[Torrent](#)

[Other language or other version](#)

Vytvoření optického média

Je třeba stáhnout *ISO* soubor a zapsat jej na optické médium (DVD) pomocí funkce „*vypálit ISO obraz*“ jakékoli vypalovací aplikace. **Varování:** pouze zkopírovat soubor s příponou *ISO* na optický disk, jako to běžně děláte s jinými soubory, nepovede k funkčnímu instalačnímu médiu. Opravdu je třeba použít výše zmíněné zvláštní funkce. Kýženým výsledkem je optické médium obsahující soubory z *ISO* obrazu. Pokud jednoduše vytvoříte obyčejné datové médium, bude obsahovat pouze jediný soubor: ten, který jste stáhli...

Přenesení na USB „flešku“

Počínaje verzí DoudouLinuxu 2.0 složí pro vytváření USB „flešek“ stejné soubory jako pro optická média. Soubor s obrazem (přípona *.iso*) je třeba překopírovat na USB jednotku datového úložiště, společně s malým programem (zavaděčem), kterým odsud bude při startu počítače zaveden do paměti počítače a spuštěn. Přímo součástí DoudouLinuxu je nástroj *zapsání na LiveUSB* který se o vše postará, viz [Přenesení DoudouLinuxu na USB jednotku datového úložiště](#). Poznamenejme, že tento nástroj není doposud k dispozici

pro systémy Windows® ani Apple® Mac OS X™. Pokud tedy nemáte k dispozici systém s GNU/Linuxem, pak můžete vypálit optické médium s DoudouLinuxem, nastartovat z něho a odsud pak vytvořit USB „flešku“. Možná byste též uspěli i s jinými nástroji, ale to nemáme vyzkoušené. Výhodami provozování DoudouLinuxu z USB „flešky“ jsou:

Systém reaguje pohotověji a počítač nevydává hlasité zvuky roztočeného kotouče optického média.

Výše zmíněný nástroj zároveň vytvoří na USB „flešce“ i trvalé datové úložiště. Je zde možné změnit několik systémových parametrů v textovém souboru s nastaveními jako např. výchozí jazyk, rozložení klávesnice, či časovou zónu. Tím můžete váš systém přizpůsobit místu, kde se nacházíte (například použít britskou angličtinu a časovou zónu, ve které se nachází Londýn s médiem, které je ve výchozím stavu nastaveno pro USA).

Nicméně, zavádění systému z USB „flešky“ je, na rozdíl od optického média, méně obvyklou funkcí starších počítačů (z roku 2005 a starších) a často obtížnější pro nastavení, když není zapnutá ve výchozím stavu. Na strojích od Apple® je to ještě složitější, či dokonce nemožné. Po DoudouLinux na USB „flešce“ sáhněte pouze v případě, že si v tomto dostatečně rozumíte se svým počítačem!

Přenesení na paměťovou kartu či pevný disk

Postup je zcela shodný s tím pro USB „flešky“, protože se všemi těmito zařízeními je zacházeno stejně – jako s výměnnými úložišti dat, lhostejno o jakou konkrétní technologii se jedná. Poznamenejme ale, že spouštění DoudouLinuxu z paměťové karty vložené do čtečky počítače nemusí být úspěšné. Naše testy provedené na dvou zcela odlišných *netboocích* nedopadly příliš povzbudivě [2]. Na druhou stranu, testy na standardnějším notebooku dopadly dobře.

Ověření stažených ISO souborů

Před použitím staženého souboru (např. zapsání na optické médium), doporučujeme ověřit, zda byl stažen v pořádku. Odhalíte tak případné chyby nastalé při stahování, problémy s vaším datovým úložištěm či dokonce případné problémy na straně našich serverů [3]. Toto je ukázka provedení ověření kontrolního součtu [checksum](http://cs.wikipedia.org/wiki/checksum) [http://cs.wikipedia.org/wiki/checksum] (poznamenejme, že je použit **algoritmus SHA1**, nikoli MD5):

```
$ sha1sum doudoulinux-2010-05-ar.img
```



```
ed4588f33e86cfaae5e75eb4200bd3d58c047248  doudoulinux-2010-05-ar.img
```

Získanou hodnotu je třeba porovnat s tou na stránce ke stažení. Vyjdou tak najevo všechny možné chyby krom případu, že někdo [4] (obrana proti tomu viz následující odstavec). Poznámka: pro provedení výše zmíněného je zapotřebí nainstalovaného nástroje *sha1sum*, který se systému Windows® standardně nenachází...

Ověření, zda soubory nebyly cestou úmyslně pozměněny

Poskytujeme též soubor se všemi kontrolními součty, podepsaný [digital signature](http://cs.wikipedia.org/wiki/digital_signature) [http://cs.wikipedia.org/wiki/digital_signature] klíčem repozitáře DoudouLinux. Soubor se nazývá *checksum-sha1-all* a jeho podpisem je *checksum-sha1-all.gpg*. Pravost souboru ověřte následujícím příkazem:

```
$ sudo gpg --keyring /etc/apt/trusted.gpg --default-key D92ACBA0 --verify checksum-sha1-all.gpg checksum-sha1-all
```

Nejdříve je ale třeba mít nainstalovaný balíček s klíčem repozitáře DoudouLinuxu, nazvaný *doudoulinux-keyring*. To předpokládá, že používáte distribuci Debian či některou z ní odvozenou.

Použité zdroje: [Jak ručně ověřit neporušenost balíčku softwaru](http://wiki.debian.org/SecureApt#Howtomanuallycheckforpackage.27sintegrity) [http://wiki.debian.org/SecureApt#Howtomanuallycheckforpackage.27sintegrity]

Poznámky

[1] Samozřejmě to může být užitečné i pro vás samotné!

[2] Jeden nespustil z paměťových karet vůbec, u druhého se zavádění systému zastavilo v polovině...

[3] Změna obsahu souborů vinou technického selhání či zásahem někoho, kdo pronikl zabezpečením serverů.

[4] upravil jak ISO obrazy, tak hodnoty kontrolních součtů na stránce stahování

Vzdělávací hry

23. listopadu

DoudouLinux obsahuje 14 vzdělávacích her pro děti od dvou let věku. Zpočátku je cílem těchto her naučit děti ovládat myš. Poté, až objeví klávesnici se mohou zapojit ještě více do složitějších aktivit jako učení se abecedě, počítání, hádání poslovností, hledání slov, atd. K dispozici jsou též jednoduché zábavné hry pro cvičení logiky.

Seznam vzdělávacích her společně s odkazy na jejich domovské stránky:

[Gamine](http://www.gnunix.info/dotclear/index.php?2007/11/25/236-raaaaaahhh-eleonie/) [<http://www.gnunix.info/dotclear/index.php?2007/11/25/236-raaaaaahhh-eleonie/>], od dvou let věku nebo i méně!

[Pysycache](http://www.pysycache.org/) [<http://www.pysycache.org/>], od třech let věku

[Tux Paint \(kreslení s tučňákem\)](http://www.tuxpaint.org/?lang=fr) [<http://www.tuxpaint.org/?lang=fr>], od čtyřech let věku

[Childsplay \(hračka\)](http://www.schoolsplay.org/) [<http://www.schoolsplay.org/>], od čtyřech let věku

[Gcompris](http://gcompris.net/-fr-) [<http://gcompris.net/-fr->], od dvou let věku, ale vzhledem k nastavení DoudouLinux doporučujeme spíše až od čtyřech let věku

[Tictactoe-ng \(piškvorky\)](https://launchpad.net/tictactoe) [<https://launchpad.net/tictactoe>], od třech let věku

[Raincat \(kotě v dešti\)](http://raincat.bysusanlin.com/) [<http://raincat.bysusanlin.com/>], od čtyřech let věku

[Klettres](http://edu.kde.org/klettres/) [<http://edu.kde.org/klettres/>], od čtyřech let věku

[Ktuberling \(bramborový chlapík\)](http://games.kde.org/game.php?game=ktuberling) [<http://games.kde.org/game.php?game=ktuberling>], od třech let věku

[Khangman \(„šibenice“\)](http://edu.kde.org/khangman/) [<http://edu.kde.org/khangman/>], spíše až okolo sedmi let věku

[Kanagram](http://edu.kde.org/kanagram/) [<http://edu.kde.org/kanagram/>], spíše až okolo osmi let věku

[Tanglet](http://gottcode.org/tanglet/) [<http://gottcode.org/tanglet/>], spíše až okolo osmi let věku

[Marble \(glóbus\)](http://edu.kde.org/marble/) [<http://edu.kde.org/marble/>], spíše až okolo sedmi let věku

[Kgeography \(zeměpis\)](http://kgeography.berlios.de/) [<http://kgeography.berlios.de/>], spíše až okolo sedmi let věku

Popisy, převzaté z domovských webových stránek těchto aplikací:

Gamine

Gamine se zaměřuje na ty úplně nejmenší, kteří objevují hýbání myši. Základním nápadem je jakási kreslící destička. Pohybováním myši na ní vzniká čára a při stisknutí některého z tlačítek myši se objeví nějaký tvar, to doprovází příjemná hudba na pozadí. Protože při svém běhu aplikace zakrývá

Gamine animation

celou obrazovku, chrání to do jisté míry před tím, aby děti na počítači něco neúmyslně rozbily...

Pysycache

Naučí děti používat myš! K tomuto účelu Pysycache nabízí sympatické aktivity založené na objektech a mnoha fotografiích. Děti se učí pohybovat kurzorem pomocí myši a klikat. Po Gamine je to další krůček.

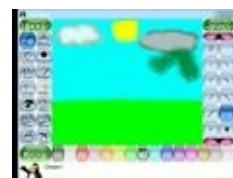

**Pysycache -
Youtube**

Pozn.: tato hra je k dispozici v obou z nejpokročilejších aktivit *Malém DoudouLinux* a *Úplném DoudouLinux* s vyšší a nejvyšší úrovní obtížnosti.

Tux Paint (Kreslení s tučňákem)

Tux Paint je kreslicí aplikace pro děti od 3 do 12 let věku. Disponuje snadno ovladatelným grafickým uživatelským rozhraním. Jednotlivé nástroje jsou pak ještě vylepšeny o zábavné zvukové efekty. Děti kreslí na bílou stránku pomocí náčiní a razítek, nebo je možné načíst nějaké omalovánky a dokončit je s pomocí všech možných nástrojů. Vznik hodnotných uměleckých děl zaručen!

**Tuxpaint -
Youtube**

Childsplay (Hračka)

Childsplay je vzdělávací hrou, poskytující sadu aktivit:

aktivita pro naučení ovládnání myši i klávesnice
pexesa s obrázky a zvuky
učení se písmenům a číslům
zábavné aktivity (pucle, pacman, kulečník, atd.)

**Childsplay -
Youtube**

Gcompris

Gcompris je vzdělávací software, nabízející různé aktivity pro děti od 2 do 10 let věku. Ač jsou aktivity zábavné, vždy jsou i vzdělávací. Pokrývají tyto oblasti:

objevování počítače → klávesnice, myš, pohybování myši
matematika → vyčíslování, tabulky, zrcadlení obrazu, ...
věda → elektřina, zdymadlo, koloběh vody, ponorka, ...

**Gcompris -
Youtube**

zeměpis → poloha zemí na mapě

hry → šachy, pexeso, spoj 4, oware, sudoku ...

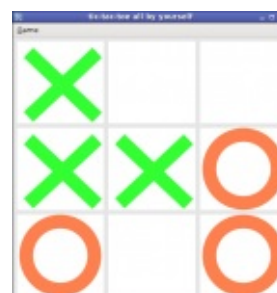
čtení → procvičování čtení

ostatní → čtení času, puzzle se známými obrazy, vektorové kreslení, tvorba komixů, ...

Celkově Gcompris nabízí nejméně 100 aktivit! Proto, abychom se vyhnuli tomu, že děti ve věku 2 či 3 roky budou mít obtíže nalézt aktivity, které se pro ně hodí, nastavili jsme Gcompris ve více omezeném režimu na horní hranici obtížnosti; nicméně, tento software je k dispozici s pokročilejšími úrovněmi v aktivitách *Malý DoudouLinux* a *Úplný DoudouLinux* s vyššími úrovněmi obtížnosti.

Piškvorky

Piškvorky jsou klasickou hrou, kterou je možné hrát po místní síti s kamarády.

Raincat

Váš úkol je jednoduchý: provést zmatenou kočičku každou z úrovní tak, aby byla v bezpečí a suchu. K dispozici k tomu máte (ale ne vždy!) nějaké ty pomůcky, aby vám kočička nenavlhla. Řešeníh je vždy možných více; což doufejme zvyšuje hratelnost a prožitek ze hry.

Klettres

Naučte se abecedu a... rozmístění kláves na klávesnici! Počítač přečte písmeno a zobrazí jej a děti mají za úkol stisknout odpovídající klávesu. Ve vyšších úrovních obtížnosti již nejsou písmena zobrazována či jsou nahrazena slabikami. Poznamenejme, že může být též užitečné pro dospělé, kteří se učí vyslovovat písmena v cizím jazyce.

Klettres

Ktuberling (bramborový chlapík)

Digitální verze klasického pana Brambory (pan e-Brambora!). Je možné ho libovolně přestrojovat pomocí různých prvků, přičemž během manipulace s nimi jsou

Ktuberling

dokonce vyslovovány jejich názvy. Opět, v cizím jazyce může být užitečné i pro dospělé.

Khangman („šibenice“)

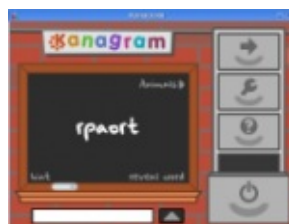
Hra „šibenice“, která pro děti není tak úplně snadná... Naštěstí jsou k dispozici nápovědy.

Khangman

Kanagram

Děti mají za úkol přeuspořádat písmena ve slově. Není to zrovna jednoduché a když chybí nápad, jsou poskytovány drobné rady...

Kanagram

Tanglet

Tanglet je hra pro jednoho hráče, spočívající v hledání slov, založená na principech stolní hry Boggle®. Cílem hry je a vypsát co nejvíce slov, vytvořených z náhodně zvolené sady písmen. Písmena je možné spojovat vodorovně, svisle či úhlopříčně v jakémkoli směru.

Jedinou podmínkou je, že spolu musí bezprostředně sousedit. Dále nelze v jednom slově opakovaně použít stejné políčko s písmenkem. Platná jsou též jen slova, která jsou alespoň tři písmena dlouhá (na velké desce dokonce čtyři). Hra může a nemusí být na čas; časovač může mít více režimů, což určuje kolik času dostanete a zda je vám při nalezení slova přidán nějaký navíc. Hra vytváří seznam možných slov a na konci vám ukáže seznam slov, která jste přehlédli!

Tanglet

Marble (glóbus)

Marble je virtuální glóbus a atlas světa, se kterým se můžete dozvědět více o Zemi: můžete si ji otáčet a přibližovat, prohlížet jednotlivá místa a cesty. Kliknutí na popis místa vás přenesení na příslušný článek na Wikipedii; fotky z Wikipedie se též mohou objevovat přímo na mapě. Samozřejmě je též možné měřit vzdálenosti mezi jednotlivými místy nebo pozorovat aktuální oblačnost. Aplikace Marble nabízí různé tematické mapy:

Marble

školní topografickou mapu, satelitní pohled, mapu ulic, Zemi v noci a teplotní či srážkovou (déšť) mapu. Všechny mapy obsahují vlastní mapový klíč, takže mohou být též použity jako výukový nástroj v učebně. Pro účely výuky též můžete změnit datum a čas a sledovat, jak se na mapě mění hvězdná obloha a přítmi. Oproti jiným virtuálním glóbulům umí Marble též vícero projekcí: vyberte si mezi plochou mapou, Mercator či Globe.

Pozn.: ne všechny funkce jsou k dispozici bez připojení k Internetu.

Kgeography (zeměpis)

Aplikace pro učení se zeměpisu. Nabízí země světa a jednotlivé státy Spojených států amerických (USA).

Kgeography

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Multimediální aplikace

23. listopadu

DoudouLinux obsahuje několik aplikací, týkajících se multimédií, což je v současnosti jedno z hlavních využití počítačů. Bez předchozích zkušeností není jednoduché nalézt v této oblasti aplikace odpovídající potřebám dětí. Nakonec se ale podařilo vybrat několik aplikací, pomocí kterých mohou nahrávat a kombinovat zvuky, přehrávat videa či poslouchat hudbu, vytvářet animované filmy, poznat klavír, flétnu či bicí hudební nástroje. Zvládnutelné spíše pro starší děti, řekněme šestileté a starší.

Tato stránka stručně popisuje jednotlivé multimediální aplikace. Seznam s odkazy na jejich domovské stránky:

[Vmpk \(Virtuální hudební klávesy\) \[http://vmpk.sourceforge.net/\]](http://vmpk.sourceforge.net/)

[Hydrogen \[http://www.hydrogen-music.org/\]](http://www.hydrogen-music.org/)

[Songwrite \[http://home.gna.org/oomadness/en/songwrite/index.html\]](http://home.gna.org/oomadness/en/songwrite/index.html)

[Jokosher \[http://www.jokosher.org/\]](http://www.jokosher.org/)

[Piano Booster \[http://piano booster.sourceforge.net/\]](http://piano booster.sourceforge.net/)

[Cheese \(Řekni sýr!\) \[http://projects.gnome.org/cheese/\]](http://projects.gnome.org/cheese/)

[Stopmotion \(Animování\) \[http://stopmotion.bjoernen.com/\]](http://stopmotion.bjoernen.com/)

[Gnome sound recorder \[http://library.gnome.org/users/gnome-sound-recorder/2.24/gnome-sound-recorder.html\]](http://library.gnome.org/users/gnome-sound-recorder/2.24/gnome-sound-recorder.html)

[Gnome volume control \[http://library.gnome.org/users/gnome-volume-control/stable/gnome-volume-control-intro.html.fr\]](http://library.gnome.org/users/gnome-volume-control/stable/gnome-volume-control-intro.html.fr)

[Totem \[http://projects.gnome.org/totem/\]](http://projects.gnome.org/totem/)

Jukebox

Zakomponovali jsme též spouštěč (ikonu) nazvanou *Jukebox*. Ta spustí přehrávač médií *Totem* se seznamem stop k přehrávání, tvořeným soubory ve složce Hudba.

Vmpk (Virtuální hudební klávesy)

Virtual MIDI Piano Keyboard, *VMPK*, jsou virtuální MIDI hudební klávesy v DoudouLinux. Samotnou produkci zvuků pro tuto aplikaci dělá softwarový syntezátor, který je součástí DoudouLinux. Hrát můžete i na počítačové klávesnici či pomocí myši (klikáním na klávesy na obrazovce). *VMPK* též můžete použít pro zobrazení not hraných na jiném nástroji či přehrávači MIDI souborů (např. přehrávači médií DoudouLinux). Dosáhnete toho propojením

Virtual MIDI Piano Keyboard (VMPK)

výstupního MIDI portu zmíněného se vstupním VMPK. Připojení fyzických hudebních kláves přes USB rozhraní vyvolá automatické spuštění VMPK a je možné začít hrát.

Petit Papa Noël
« Petit Papa Noël
», piano *Vkeybd-
timidity*

Hydrogen

Hydrogen je digitálním bicím automatem (hudební nástroj). Party pro bubny či bicí vytváříte v praktickém grafickém prostředí. Jak se to dělá a co všechno je možné napoví ukázkové skladby. Pochopitelně se jedná o poněkud složitější aplikaci, určenou spíše starším dětem (okolo 8-10 let věku). Jejich výtvoři sice zrovna nemusí dosáhnout na ocenění Grammy (byť jeden nikdy neví...), ale bezpochyby je to dobrý úvod do jednoho z hlavních uměleckých využití počítačů: vytváření a produkce hudby s pomocí počítače.

Hydrogen

Poznámky:

Na Vkeybd je možné hrát i když je Hydrogen spuštěný.

Je též možné propojit klávesnici Vkeyb a Hydrogen a hrát tak na bubny pomocí počítačové klávesnice či myši. Takovéto fungování ale zatím ještě není v této příručce popsáno.

Skladby mohou být exportovány jako zvukové soubory ve formátu Wav, takže vaši posluchači nebudou pro jejich přehrávání potřebovat mít nainstalovaný Hydrogen.

**Hard-electro-
rock démo**
« Hard-electro-
rock » démo
*Hydrogen + synthé
Vkeybd-timidity.*

Songwrite

Songwrite je jednoduchý, přesto velmi schopný editor a přehrávač skladeb. Je určen lidem, kteří neznají hudební teorii. Z tohoto důvodu používá namísto běžného notového zápisu prstoklady a tabulatury, což je jednoduché znázornění míst na hudebním nástroji, na které položit své prsty. Rytmus je pak určen velikostí prostoru mezi značkami. Samozřejmě též můžete přepnout na oficiální notový zápis, ale to není výchozím chováním aplikace.

Songwrite

Dále je možné k melodii snadno přidávat texty a vytvářet tak písně. Vytisknutím pak vznikne hezký dětský zpěvník. Myslíme si, že je to dobrý způsob, jak začít s hudbou a učením se hře na hudební nástroj. Převážně proto, že Songwrite umí flétnový prstoklad a bicí hudební nástroje: flétny jsou levné a na bicí se dá nejspíše naučit.

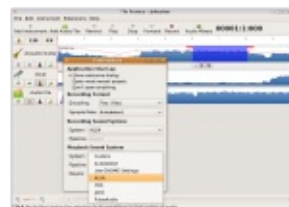

La mère Michèle

La mère Michèle
(French children
song)

Jokosher

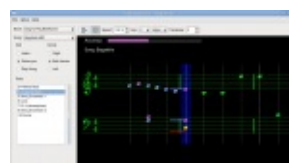
Jokosher je jednoduché, přesto schopné studio pro práci s vícero stopami naráz: různé zvuky, hudební díla, zvuková vystoupení mohou být nahrávána a kombinována do jediného zvukového souboru. S touto aplikací můžete vytvářet a nahrávat hudbu, Internetová vysílání a mnoho dalšího. Jokosher je plnohodnotnou aplikací pro nahrávání, upravování, kombinování a export zvuku; a byl zvláště navržen s důrazem na příjemné ovládání. Vývojáři aplikace Jokosher se znovu zamysleli nad tvorbou zvuku na všech úrovních a vytvořili něco, co je účasně snadno použitelné. Není třeba znát hudební teorii: prostě nahrávejte a kombinujte!

Jokosher

Piano Booster

PianoBooster je aplikací navrženou pro výuku hry na klavír. Přehrává hudbu z běžných MIDI souboru, přičemž

Piano Booster

současně ukazuje na obrazovce noty, které máte hrát na hudebních klávesách. Rychlost přehrávání lze upravovat, hudbu transponovat, atd. Hudba může být úplným aranžmá s několika party. V takovém případě si zvolíte, který part chcete hrát.

Cheese (Řekni sýr!)

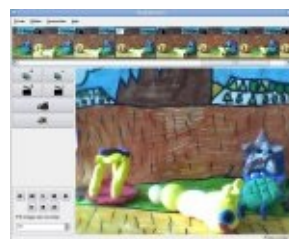
Cheese je aplikace pro pořizování snímků a videonahrávek pomocí webové kamery. Obsahuje chytlavé grafické efekty pro vytváření zábavných fotek a videí :). Jedná se o velmi jednoduchou aplikaci, ve které uživatel pouze vybere požadované efekty a spustí nahrávání.

Cheese

Stopmotion

Stopmotion je aplikace pro vytváření animací. S její pomocí je možné vytvořit film ze série fotek, pořízených např. webovou kamerou. Typickým využitím je vytvoření scény s malými postavičkami, se kterými se po malých kouscích hýbe, přičemž každá změna je vyfocena. S použitím aplikace pro nahrávání zvuku byste měli být schopni též přidat hlasy, zvuky a hudební doprovod. Děti konečně zjistí, jak se filmuje. Je to též skvělá příležitost, aby začaly přemýšlet o scénářích, postavách, scénách, kulisách, atd.

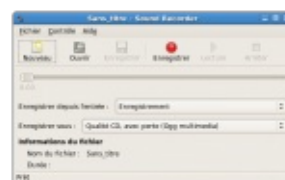
Stopmotion

SOS turtle :)

GNOME záznamník zvuku

Aplikace pro zaznamenávání zvuku z okolí počítače pomocí mikrofону či přímo z počítače, jako třeba z aplikací Vkeybd-timidity a Hydrogen [1]. Pro nahrávání zvuků z okolí počítače je třeba připojit mikrofón či jiné audio zařízení přes *linkový vstup* a upravit citlivost vstupu. Následně můžete nahrávat mono či stereo ve formátu Ogg nebo Wav. Žel není možné nastavit vše pro nahrávání automaticky, protože se v tomto jednotlivé počítače liší. Proto je na začátku třeba pomoci dospělého s nalezením správných ovládacích prvků v

Gnome sound recorder

nastavení hlasitosti popsané níže...

Gnome volume control

Zjednodušeně jde o aplikaci pro úpravu hlasitosti zvuku.

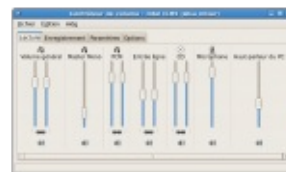
Obecně vše co potřebujete měnit je *Celková hlasitost*

nebo *Hlavní monofonní*. Hlasitost zvuků, vytvářených

aplikacemi, ovlivňuje nastavení *PCM*. Dopusud

jmenované ale třeba nemá vlivu na citlivost mikrofону, pokud máte nějaký

připojený. V tomto případě je třeba upravit vstupní hlasitost [2].

Gnome volume control

Totem

Totem je přehrávač zvuků a videa, který si dovede

poradit s velkým množstvím různých formátů. Dále umí

hledat videa přímo na Youtube. Hlavním účelem

aplikace je ale přehrávat hudbu, která je součástí

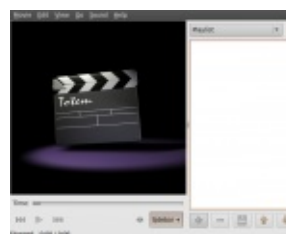
DoudouLinux a přehrávat animace vytvořené ve *Stopmotion*. V budoucnu

bychom s jeho pomocí mohli dětem též zpřístupnit obsah na Internetu, buď z

nějakých přátelských stránek [3] nebo z našich vlastních webových stránek.

Samořejmě není naším úmyslem, aby děti trávily celé dny na *Youtube*! Zvláště

kvůli nepřliš přátelské licenci této služby.

Totem

Jukebox

Ve skutečnosti se nejedná o aplikaci ale o zvláštní spouštěč, který spouští

přehrávač médií *Totem* se seznamem souborů k přehraní. Zahrnutý jsou

veškeré MIDI, OGG a WAV soubory nacházející se ve složce *Hudba* aktivity

Úplný DoudouLinux. Přehrávány jsou v náhodném pořadí a aby se dětem více

líbilo, doprovázeno krásnými křivkami proudícími dle rytmů hudby přes celou

obrazovku.

Hudební kolekce, která je přímou součástí DoudouLinux není doposud příliš rozsáhlá, ale rádi bychom přidali další skladby v mnoha různých jazycích.

Abychom nezvětšovali datový objem instalačních médií, možná některé z nich

umístíme na Internet. Poznamenejme, že ve složce *Hudba* se též nachází

několik notových záznamů v MIDI souborech pro *Songwrite*, dále pak to stejné v

PDF formátu.

Poznámky

[1] Pro nahrávání z těchto přepněte zdroj nahrávání na *směšovač*.

[2] Nejspíš bude třeba ještě upravit zesílení a přepnout na správný vstup. Ten určuje, ze kterého zdroje se vlastně bude nahrávat.

[3] Ve smyslu že obsah bude přístupný pod licencí podobnou těm aplikací v DoudouLinux: svobodné používání, kopírování, sdílení a úpravy.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Hry pro zábavu

23. listopadu

DoudouLinux nabízí více než čtyři desítky her pro oddych a hodnotnou zábavu. Vybrány byly na základě jejich snadného zvládnutí, hrátelnosti a přínosu pro rozvoj dovedností a myšlení. Tyto hry jsou zaměřeny na děti od přibližně čtyřech let věku a schopnost číst není obecně podmínkou pro jejich hraní.

Tato stránka obsahuje jejich seznam, společně se stručnými popisy jednotlivých her a odkazy na jejich domovské webové stránky:

6 deskových her

[Mahjongg](http://live.gnome.org/Mahjongg) [<http://live.gnome.org/Mahjongg>]

[lagno \(Othello\)](http://live.gnome.org/lagno) [<http://live.gnome.org/lagno>]

[Gnome Mastermind \(Logik\)](http://www.autistici.org/gnome-mastermind/) [<http://www.autistici.org/gnome-mastermind/>]

[Kigo](http://www.kde.org/applications/games/kigo/) [<http://www.kde.org/applications/games/kigo/>]

[Glchess](https://live.gnome.org/Chess) [<https://live.gnome.org/Chess>]

[Gmchess](http://code.google.com/p/gmchess/) [<http://code.google.com/p/gmchess/>]

3 karetní hry

[Aisleriot](http://live.gnome.org/Aisleriot) [<http://live.gnome.org/Aisleriot>]

[Freecell](https://help.gnome.org/users/aisleriot/stable/Freecell.html.en) [<https://help.gnome.org/users/aisleriot/stable/Freecell.html.en>]

[Tali](http://live.gnome.org/Tali) [<http://live.gnome.org/Tali>]

12 logických her

[Five or more \(Pět nebo víc\)](http://live.gnome.org/Five%20or%20more) [<http://live.gnome.org/Five%20or%20more>]

[Gweled](http://sebdelestaing.free.fr/gweled/) [<http://sebdelestaing.free.fr/gweled/>]

[Free Alchemist \(Svobodný alchimista\)](http://www.pygame.org/project/797/) [<http://www.pygame.org/project/797/>]

[Hex-a-hop](http://hexahop.sourceforge.net/) [<http://hexahop.sourceforge.net/>]

[Numpty Physics](http://numptyphysics.garage.maemo.org/) [<http://numptyphysics.garage.maemo.org/>]

[Klotski \(Dřevěné kostky\)](http://live.gnome.org/Klotski) [<http://live.gnome.org/Klotski>]

[Mines \(miny\)](http://live.gnome.org/Mines) [<http://live.gnome.org/Mines>]

[Four in line \(Čtyři v řadě\)](http://live.gnome.org/Four-in-a-row) [<http://live.gnome.org/Four-in-a-row>]

[Sudoku](http://live.gnome.org/GnomeSudoku) [<http://live.gnome.org/GnomeSudoku>]

[Gtans](http://gtans.sourceforge.net/) [<http://gtans.sourceforge.net/>]

[Tetravex](http://live.gnome.org/Tetravex) [<http://live.gnome.org/Tetravex>]

[Quadrapassel](https://live.gnome.org/Quadrapassel) [<https://live.gnome.org/Quadrapassel>]

5 dobrodružných her

[Abe's amazing adventure \(Abeho úžasná dobrodružství\)](http://abe.sourceforge.net/)

[<http://abe.sourceforge.net/>]

[Pingus](http://pingus.seul.org/) [<http://pingus.seul.org/>]

[Super Tux \(Supertučňák\)](http://supertux.lethargik.org/) [<http://supertux.lethargik.org/>]

[Tile world \(Dlaždicový svět\)](#)

[\[http://www.muppetlabs.com/~breadbox/software/tworld/\]](http://www.muppetlabs.com/~breadbox/software/tworld/)

[Tower toppler \(Bořitel věží\) \[http://toppler.sourceforge.net/\]](http://toppler.sourceforge.net/)

14 arkádových her

[Help Hannah's horse \(Pomoz Haninu koni\)](http://sourceforge.net/projects/hannah/)

[\[http://sourceforge.net/projects/hannah/\]](http://sourceforge.net/projects/hannah/)

[Biniac2 \[http://biniac.com/\]](http://biniac.com/)

[BurgerSpace \(Hamburgerový svět\)](http://perso.b2b2c.ca/sarrazip/dev/burgerspace.html)

[\[http://perso.b2b2c.ca/sarrazip/dev/burgerspace.html\]](http://perso.b2b2c.ca/sarrazip/dev/burgerspace.html)

[Ceferino \[http://www.losersjuegos.com.ar/juegos/ceferino\]](http://www.losersjuegos.com.ar/juegos/ceferino)

[Circuslinux \[http://www.newbreedsoftware.com/circus-linux/\]](http://www.newbreedsoftware.com/circus-linux/)

[Frozen Bubble \(Zmrzlé bubliny\) \[http://www.frozen-bubble.org/\]](http://www.frozen-bubble.org/)

[Lbreakout2 \[http://lbreakout2.sourceforge.net/index.php?project=LBreakout2\]](http://lbreakout2.sourceforge.net/index.php?project=LBreakout2)

[Magicor \[http://magicor.sourceforge.net/\]](http://magicor.sourceforge.net/)

[Monsterz \[http://sam.zoy.org/monsterz/\]](http://sam.zoy.org/monsterz/)

[Nibbles \(Červíci\) \[http://live.gnome.org/Nibbles\]](http://live.gnome.org/Nibbles)

[Nikwi Deluxe \[http://badsector.github.io/nikwi/Nikwi_Deluxe/Welcome.html\]](http://badsector.github.io/nikwi/Nikwi_Deluxe/Welcome.html)

[Pixbros \(Bráchové\) \[http://www.pixjuegos.com/\]](http://www.pixjuegos.com/)

[Pixfrogger \(Žabičkář\) \[http://www.pixjuegos.com/\]](http://www.pixjuegos.com/)

[Robots \(Roboti\) \[http://live.gnome.org/Robots\]](http://live.gnome.org/Robots)

3 sportovní hry

[Foobillard \[http://foobillard.sourceforge.net/\]](http://foobillard.sourceforge.net/)

[Super Tux Kart \(Supertučňákovy motokáry\) \[http://supertuxkart.sourceforge.net/\]](http://supertuxkart.sourceforge.net/)

[Kolf \(Golf\) \[http://games.kde.org/game.php?game=kolf\]](http://games.kde.org/game.php?game=kolf)

Pozn.: Foobillard a Super Tux Kart kvůli nárokům na výpočetní výkon vyžadují poměrně nový počítač (ne starší než, řekněme, z roku 2002) s grafickým čipem z produkce Intel či ATI/AMD [1].

Deskové hry

Mahjongg

Hra pro jednoho hráče založená na dlaždicích s orientálními motivy. Odebírejte je po dvojicích a odklidíte tak složitě propletené vrstvy, které jsou z nich vyskládané. Má to háček: odebírat je možné pouze volné dlaždice ...

Mahjongg

lagno (Othello)

lagno je počítačová verze hry Reversi, známé spíše pod

názvem Othello. Cílem hry je získat pod svou barvu tolik protivnickových dlaždic, kolik je jen možné, aniž by protivník udělal totéž s těmi vašimi. Dělá se to chytáním protivnickových dlaždic mezi dvě dlaždice vlastní barvy.

lagno

Gnome Mastermind (Logik)

Mastermind (známé též jako Logik) je počítačovou verzí stejnojmenné hry (název je registrovanou obchodní značkou). Cílem je prolomit (uhodnout) tajnou barevnou šifru na základě drobných nápověd, které hra poskytuje. Je na to několik pokusů. Při každém z pokusů počítač naznačí, zda jsou některé z barev správné a na správné pozici.

Gnome Mastermind

Kigo

Kigo je oblíbená hra Go, strategická desková hra pro dva hráče. Je též známa jako igo (japonské), weiqi či wei ch'i (čínské) nebo baduk (korejské). Go se vyznačuje bohatstvím komplexnosti strategie, přestože jsou pravidla jednoduchá.

Kigo

Oba hráči střídavě pokládají bílé a černé kameny (dnes obvykle sklo či plast) na volné průsečíky mřížky o rozměru 19x19 čar (snazší varianty mají 9x9 či 13x13).

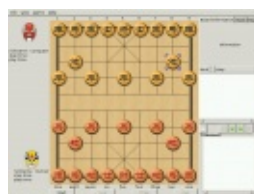
Glchess

Glchess je šachová hra, které se mohou účastnit lidští i počítačové protivníci.

Gmchess

Gmchess je hrou v čínské šachy (Xiangqi) proti člověku či počítači.

Gmchess

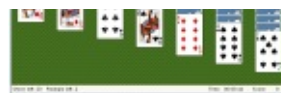
Karetní hry

Aisleriot

Sada více než 80 různých karetních her pro jednoho hráče. Vše od oblíbených jako jsou Freecell a Klondike

po beznadějný, bezvýznamný Clock Patience. Můžete s nimi strávit mnoho osamocených hodin!

Aisleriot

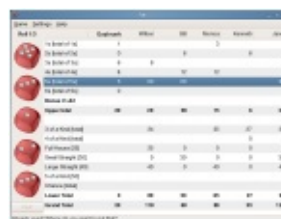
Freecell

FreeCell je karetní hra pro jednoho hráče, hraná běžným balíčkem 52 karet. V základu se od ostatních her tohoto typu liší v tom, že je ji možné téměř vždy dokončit.

Tali

Tali je svého druhu poker s kostkami a nižšími částkami. Třikrát házíte pěti kostkami a snažíte se získat co možná nejlepší sestavu. Následující dva opětovné hody mohou být libovolným počtem z původních pěti kostek. S Tali je též možné zahrát si hru Kismet.

Tali

Logické hry

Pět nebo více

Cílem hry je seskládat co možná nejčastěji pět a více objektů stejné barvy, čímž zmizí. Naneštěstí stále pravidelně přibývají další ... Proto je třeba zároveň vytvářet volné místo, aby bylo vůbec možné s objekty pohybovat.

Cinq ou plus

Gweled

Gweled je novou verzí oblíbené hry zvané Bejeweled či diamantový důl. Cílem hry je uspořádat tři a více drahokamů, vodorovně či svisle, prohozením bezprostředně sousedících drahokamů. Čím více drahokamů zmizí naráz, tím více bodů získáte. Hra končí, když již nejsou možné žádné další tahy.

**Gweled -
Youtube**

Free Alchemist (svobodný alchymista)

Tato hra je variací na klasickou hru Tetris. Na vrchu obrazovky se objevují objekty a padají dolů. Rozdíl je v tom, že objekty dole nemizí, ale přeměňují se. Například, pokud se u sebe ocitnou tři lahvičky stejné barvy, jsou

nahrazeny jedinou vyšší hodnoty atd.

Hex-a-hop

Hex-a-Hop je hlavolam s osmibokými dlaždicemi a jednoduchým cílem: zničit všechny zelené dlaždice! Čas není nikterak omezen a zpět je možné vzít neomezený počet tahů – prostě jen musíte najít způsob, jak zničit všechny zelené dlaždice a na konci stoupnout na bezpečnou dlaždici.

Numpty Physics (Podivná fyzika)

Zapřáhněte zemskou přitažlivost a kreslete bloky, rampy, páky, kladky a cokoli dalšího, co se vám bude líbit a dostaňte pomocí toho všeho malou červenou věčičku k té malé žluté :) Červený míček se prostě musí dotknout žluté hvězdičky s použitím... čehokoli, co vás napadne, protože na obrazovku můžete nakreslit cokoli a zemská přitažlivost se postará o zbytek! Numpty Physics obsahuje vestavěný editor, ve kterém můžete vytvářet vlastní úrovně a následně je i nabídnout ostatním.

Klotski (Dřevěné destičky)

Cílem je posunout vzorovaný blok do oblasti ohraničené zelenými značkami s co možná nejméně tahy. Je třeba mu udělat cestu posunutím (myší) ostatních bloků.

Klotski

Miny

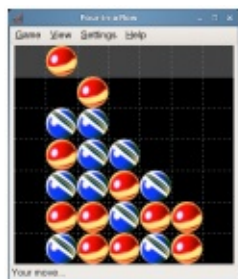
Oblíbený logický hlavolam miny. Najděte miny, rozmístěné v mřížce s pomocí nápovědy na políčkách, které jste již vyčistili.

Mines

Čtyři v řadě

Cílem hry je vytvořit linii čtyřech kuliček a zároveň v tomtéž zabránit protihráči (lidskému či počítačovému). Linie může být

Quatre en ligne

vodorovná, svislá či úhlopříčná.

Sudoku

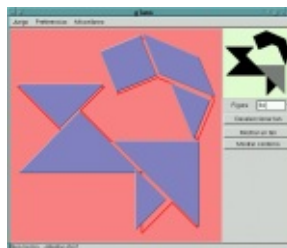
Sudoku je logická hra původem z Japonska, která je v současnosti velmi oblíbená. Máte za úkol vyplnit devět přihrádek, písmeny či čísla od jedné do devíti tak, aby se neopakovaly na žádném řádku, sloupci či přihrádce 3x3.

Sudoku

Gtans

Gtans je ztvárněním čínského hlavolamu Tangram. Cílem je umístit sedm geometrických útvarů tak, aby vytvořily zadaný tvar. Tvary mohou být zvířata, objekty, postavy, atd. Kolekce možných tvarů je

Gtans

velmi bohatá a rozdělena dle vzestupující obtížnosti. Použity musí být vždy všechny kousky a položeny vedle sebe (překrývání není možné). Stavebními prvky je pět trojúhelníků, čtverec a rovnoběžník. Občas je možných více než jedno řešení.

Tetravex

Tetravex je jednoduchým hlavolamem, ve kterém je třeba umísťovat k sobě kousky skládačky tak, aby na dotýkajících se stranách byla stejná čísla. Kousky skládačky ale mají více než dvě strany... Čas, potřebný ke složení je zaznamenán a zobrazován společně s výsledky ostatních uživatelů počítače.

Tétravex

Quadrapassel

Klasická ruská hra s padajícími bloky – Tetris. Cílem hry je vytvářet vodorovné linie bloků, které tím zmizí. Bloky přicházejí v podobě sedmi různých tvarů tvořených čtyřmi kostičkami: jeden přímý, dva zahnuté, jeden čtvercový a dva esovitě. Body získáváte za rychlé odstraňování bloků a tvoření úplných řádek. S tím, jak se zvyšuje počet získaných bodů, bloky padají stále rychleji.

Dobrodružné hry

Abeho úžasná dobrodružství

...
...
...

Hra, ve které má vámi ovládaná postavička za úkol shromáždit klíče a osvobodit tak svého kamaráda. Zkoumaný svět okolo je samozřejmě nevládný, ale Abe má pár triků jak uniknout...

**Abe's amazing
adventure**

Pingus

Pingus je klasickou hrou ve stylu Lemmings™. Hráč vede tlupu malých zvířátek jednotlivými úrovněmi. Protože zvířátka chodí samostatně, hráč je může ovlivňovat

Pingus - Youtube

pouze pokyny jako např. postavit most, vykopat díru nebo je všechny poslat opačným směrem. Cílem každé úrovně je dosáhnout východu, za nezbytné pomoci kombinací mnoha povelů.

Super Tux (Supertučňák)

SuperTux je klasickou dvojrozměrnou skákačkou ve stylu původních her Super Mario®. Vaším hrdinou je tučňák na ledovém poli, který má za úkol sbírat mince, překonávat překážky a dostávat se tak do dalších úrovní. Sbíráním bonusů roste a získává schopnost sestřelovat své protivníky.

**Super Tux -
Youtube**

Tworld

Hráč ovládá hrdinský Čip, který jej navádí skrze výzvy. Cílem každé z úrovní hry je nalézt a dostat se k východu a dostat se tak do další úrovně. Východ je často (ale ne vždy) strážěn patící na čipy. Aby pronikl skrz patice, Čip musí shromáždit potřebné množství počítačových čipů.

Jejich počet se liší v každé z úrovní. Krom patic na čipy se vyskytují čtyři různé druhy dveří. Pro otevření dveří je třeba klíč. Dveře a klíče jsou označeny barvami, z čehož je možné rozpoznat, které klíče otevírají které dveře.

Tower toppler (Bořitel věží)

Klon hry Nebulus. Vaším úkolem je pomocí roztomilému malému zelenému zvířátku vypnout jakýsi „dábelský“ mechanismus. „Vypínač“ je ukryt někde ve vysokých věžích. Na své cestě k cíli se musíte vyhnout mnoha divným robotům, kteří hlídají věž.

**Tower toppler -
Youtube**

Arkádové hry

Pomoz Haninu koni

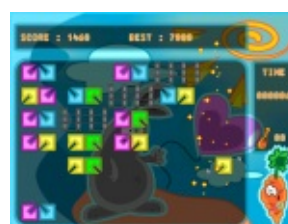
Arkádová hra, kterou vy nejlépe šlo popsat jako křížence Pacman a rychlého občerstvení. Shromažďujte pilulky a mrkvičky a vyhýbejte se přitom duchům! Roztomilé a barevné! Pozor: je to skutečně rychlé a nepřejte si získat zvláštní předmět, který prohazuje funkci klávesy šipka vlevo a šipka vpravo navzájem...

Hannah's horse - Youtube

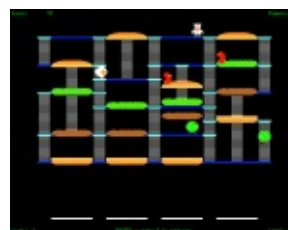
Biniax2

Biniax2 je neotřelá a zábavná hra. Pohybujete dvojicí barev, které se mění v závislosti na barvě dvojice, kterou přecházíte. Barva vaší dvojice se změní pouze v případě, že jedna ze stávajících barev je stejná s barvou druhé dvojice. V opačném případě není možné projít. Je třeba zvolit takovou barevnou dvojici, aby bylo možné postupovat vpřed.

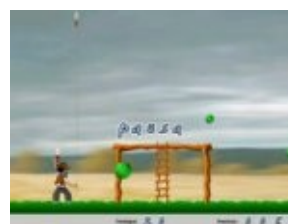
BurgerSpace (Hamburgerový svět)

BurgerSpace je hra o výrobě hamburgerů. Cílem je skládat jednotlivé vrstvy hamburgerů padající z jednoho podlaží na druhé. Pro pohyb použijte šipky, pro opepření CTRL a pro pozastavení či spuštění hry klávesu P. Hru je možné opustit stiskem klávesy ESC.

Ceferino

Klon hry Pang. Postavička, kterou ovládáte, má za úkol praskat balonky a zároveň se jim vyhýbat. Každé prasknutí rozdělí balonek na dva menší... Některé polapí dveře na podlaže a velké balonky obsahují bonusy, které zlepšují vaše schopnosti.

Ceferino

Circuslinux

Cílem je přesouvat houpačku tak, aby se klauni odráželi do vzduchu. Když dosáhnou výšin, praskají řadu balonků a pak zase padají dolů. Hra se ovládá myší a je též rychlá...

Circus Linux - Youtube

Frozen Bubble (Zmrzlé bubliny)

Hlavním prvkem hry je vystřelování bublin náhodné barvy na herní desku.

Pokud výstřel povede k vytvoření trsu alespoň tří bublin stejné barvy,

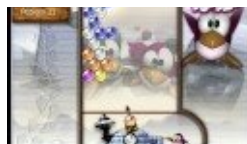
rozprsknou se. Pokud na těch

rozprsknutých visely další, spadnou. V

režimu hry jednoho hráče je cílem rozprsknout všechny bubliny na herní desce

tak rychle, jak je to jen jde. V režimu pro dva hráče či hraní po síti je cílem

vydržet déle než protihráč.

Frozen bubble -
Youtube

LBreakout2

Toto je jedna z mnoha her o drčení cihel. LBreakout2

nabízí výzvu v podobě více než 50 úrovní s mnoha

bonusy (zlatá sprcha, žolík, výbušné míčky, bonusový

magnet, atp.), omezení (chaos, temnota, měkké míčky,

omezující magnet, atp.) a zvláštní cihly (rostoucí cihly,

výbušné cihly, obnovující se cihly ...). Pokud budete chtít víc, můžete pomoci

vestavěného editoru úrovní vytvářet vlastní sady úrovní. K dispozici je také

pokusný režim pro dva hráče po místní síti.

Magikor

Magikor je hlavolam, jehož cílem je vymýt oheň pomocí

bloků ledu. Vaše postava může vytvářet bloky ledu

pouze na zemi. Odebrání z ledového pruhu na stěně

způsobí, že zbývající led se propadne. Úrovně mohou

mít jedno či více řešení, ale klíčem k vítězství je vždy

myšlení dopředu.

Monsterz (Monstra)

Monsterz je arkádový hlavolam. Cílem je vytvořit z

podobných monster řady, buď vodorovné nebo svislé.

Jediným dovoleným tahem je prohození dvou

bezprostředně sousedících monster, ale pouze v

případě, že to povede k vytvoření řady tří a více

takových. Když se uvolní nějaké místo, začnou shora padat další. Pokud se

podaří řetězová reakce, dostanete ještě více bodů.

Nibbles (červíci)

Nibbles je hra, ve které ovládáte hada. Hada se pohybuje

po desce, jí diamanty a vyhýbá se zdem okolo. Nibbles

je též možné hrát po síti a proti až šesti počítačem ovládanými protivníky!

Nikwi

Chyťte sladkosti a získávejte zmrzlinu! A to stejné v každé z úrovní... Na začátku to je docela jednoduché, ale náročnost se rychle zvyšuje monstry, které s vámi bojují!

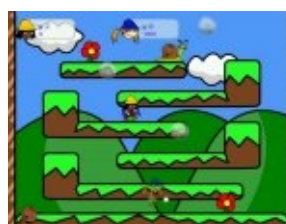
**Nikwi Deluxe -
Youtube**

Nibbles

Pixbros („Bráchové“)

Pixbros je vskutku klasickou arkádovou hrou, inspirovanou několika dřívějšími hrami tohoto žánru. Do následující úrovně se dostanete až poté, co se se zbavíte svých protivníků. Dle toho, za jakého z hrdinů se rozhodnete hrát, je eliminujete pomocí bublin, sněhových koulí či spreje. Jedením ovoce pak získáváte další schopnosti.

Pixfrogger („Žabičkář“)

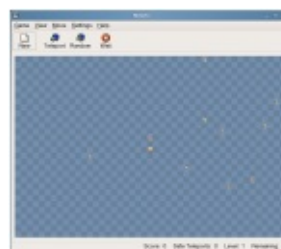
Pixfrogger je jednoduchá hra, ve které jeden či více hráčů ovládá každý svou žábu. Cílem je přejít ulici a vyhnout se přejetí autem. Žába začíná svou pouť na spodní části obrazovky a může se pohybovat pouze svisle nahoru. Na jedné klávesnici mohou hrát až čtyři hráči současně. Zábavná hra, která učí děti opatrnosti při přecházení ulice!

Pixfrogger

Roboti

Klasická hra s roboty, ve které se vyhýbáte hordám robotů, kteří se vás snaží, ehm... eliminovat. Každým vaším krokem jsou vám blíží. Naštěstí nejsou příliš chytrí a máte též k dispozici užitečné teleportační zařízení.

Robots

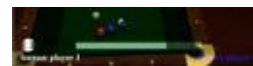
Sportovní hry

Foobillard (kulečnick)

Trojrozměrný kulečnick. Zahrát si můžete různé kulečnickové hry (8 koulí, snooker, atd.). Nejtěžší je neporušovat

pravidla... Tuto hru je možné provozovat pouze na strojích s grafickými čipy z produkce Intel® či ATI®/AMD®, protože se neobejde bez funkční akcelerace trojrozměrného vykreslování.

**Foobillard -
Youtube**

Super Tux Kart (Supertučňákovy motokáry)

Inspirováno hrou Super Mario Kart®. Závodníci mohou sbírat předměty ležící na závodní dráze a následně je používat k získání výhody před ostatními. Tuto hru je možné provozovat pouze na strojích s grafickými čipy z produkce Intel® či ATI®/AMD®, protože se neobejde bez funkční akcelerace trojrozměrného vykreslování.

**Super Tux Kart -
Youtube**

Kolf (golf)

Kolf je miniaturní golfová hra, kterou je možné si zahrát proti počítači či lidskému protihráči. Klání se může účastnit až deset hráčů naráz. Kolf obsahuje různá hřiště a výukové kurzy. Směr a síla úderu míčku se ovládá myší.

Kolf

Poznámky

[1] Ne snad z důvodu, že bychom byli nějak domluveni s těmito výrobci(!), ale kvůli tomu, že softwarová podpora (ovladače) jsou přímo běžnou součástí systému Linux, takže jsou okamžitě funkční, na rozdíl od čipů z produkce nVidia, které vyžadují dodatečný, nesvobodný a uzavřený ovladač, který z právních důvodů nemůže být přiložen přímo na optickém médiu s DoudouLinux a neexistuje způsob, jak by jej na ně mohl uživatel doinstalovat.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Aplikace pro práci

23. listopadu

Ano, je třeba i trochu pracovat a počítače nám s tím jistě mohou pomoci... Abychom dětem pomohli porozumět této úloze počítačů, přidáváme něco kolem desítky jednoduchých aplikací pro tyto účely. Pravdou je, že některé z nich mohou být užitečné spíše tatkoví a mamce. Uvidíte, že navrhovaná práce vlastně není tak těžká! Zahrnuli jsme sem i dvě grafické aplikace, protože nám přijde zbytečné vytvářet samostatnou kategorii pro pouhé dvě aplikace.

Tato stránka stručně popisuje aplikace pro práci. Jejich seznam a odkazy na domovské stránky jsou:

[MyPaint](http://mypaint.intilinux.com/) [<http://mypaint.intilinux.com/>]

[TBO](http://live.gnome.org/TBO) [<http://live.gnome.org/TBO>]

[Laby](http://www.pps.jussieu.fr/~gimenez/laby/) [<http://www.pps.jussieu.fr/~gimenez/laby/>]

[KTurtle](http://edu.kde.org/kturtle/) [<http://edu.kde.org/kturtle/>]

[GoldenDict](http://goldendict.org/) [<http://goldendict.org/>]

[gcalctool](http://live.gnome.org/Gcalctool) [<http://live.gnome.org/Gcalctool>]

[gedit](http://projects.gnome.org/gedit/) [<http://projects.gnome.org/gedit/>]

[empathy](http://live.gnome.org/Empathy) [<http://live.gnome.org/Empathy>]

[epiphany-browser](http://projects.gnome.org/epiphany/) [<http://projects.gnome.org/epiphany/>]

[pcmanfm](http://wiki.lxde.org/en/PCManFM) [<http://wiki.lxde.org/en/PCManFM>]

[eog](http://projects.gnome.org/eog/) [<http://projects.gnome.org/eog/>]

[evince](http://projects.gnome.org/evince/) [<http://projects.gnome.org/evince/>]

[xarchiver](http://xarchive.sourceforge.net/) [<http://xarchive.sourceforge.net/>]

MyPaint

MyPaint je rychlá a snadno použitelná grafická aplikace pro digitální malíře, která napodobuje fyzické malířské náčiní. Přichází s rozsáhlou sadou štětců, včetně kreslicího uhlu a inkoustu, čímž napodobuje skutečné prostředky, leč do značné míry nastavitelný engine štětců umožňuje experimentovat s vlastními štětci a nepřírozeným malováním. MyPaint vám umožní soustředit se na umění samotné namísto na aplikaci. Pracujte na plátně s minimálním rozptylováním, ovládací rozhraní vyvolejte pouze ve chvílích, kdy jej skutečně potřebujete.

TBO

TBO je snadno použitelná a zábavná aplikace pro tvorbu komixů, se kterou můžete kreslit komixy či zpestřovat své prezentace. Uživatelé vytvářejí stránky a na ně kreslí políčka. TBO poskytuje knihovnu vektorových kreseb [1] pro použití v políčkách komixu. Importovat je též možné obrázky na pozadí.

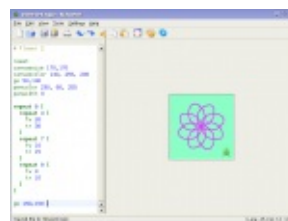

TBO

TBO má dva funkční režimy: stránkový pohled a políčkový pohled. Jakmile máte na stránce políčka, můžete vstoupit do režimu políčkového pohledu dvojklikem na nástroj výběr v políčku, které chcete upravovat. Můžete kreslit bubliny, do nich umisťovat text, přesouvat objekty a měnit jejich velikost, otáčet je a klonovat. Do režimu pohledu na stránku se vrátíte stiskem kláves ESC.

KTurtle

KTurtle je prostředí pro výuku programování, které se snaží programování samotné maximálně usnadnit, stejně tak jeho výuku; díky tomu může být použito pro výuku dětí základům matematiky, geometrie a... programování.

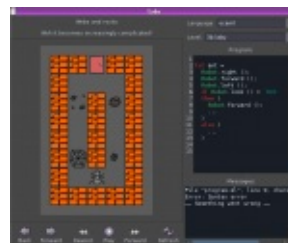

KTurtle

Použitý programovací jazyk volně vychází z Logo. KTurtle umožňuje, stejně jako některé další implementace Loga, překládat i samotný programovací jazyk (příkazy, dokumentaci a chybová hlášení) do mateřského jazyka programátora. To je jeden z mnoha způsobů, kterým se KTurtle snaží usnadnit programování. Mezi ostatní funkce pro dosažení tohoto cíle patří: intuitivní zvýrazňování syntaxe, srozumitelná chybová hlášení, vestavěné plátno pro kreslení, vestavěná nápověda, pomalu animované či krokované vykonávání povelů a další.

Laby

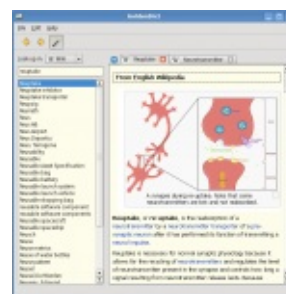
Laby je malý program pro naučení se programování s mravenci a pavučinami. Vaším úkolem je provést robota labiryntem, vyhnout se pavučinám, přesouvat kameny, atd. Úvodní úrovně jsou ošemetné... ale snadné. Brzy budete potřebovat pomoc cyklů *zatímco*, definic funkcí, a též se naučíte používat podmínky *pokud*. Z každého labiryntu je možné uniknout. V DoudouLinux je nastaveným programovacím jazykem Python, názvy programovacích pokynů mohou být přeloženy do mateřského jazyka dítěte.

Laby

GoldenDict

GoldenDict je elektronický slovník s mnoha funkcemi. Umí vyhledávat definice a překlady v různých překladatelských slovnících, v počítači i na Internetu. Aplikace je schopná zobrazovat texty, obrázky a webové odkazy (a stránky). Umí pracovat s vícero formáty slovníků: Babylon, StarDict, Dictd, Lingvo. Též zvládá zdroje na Internetu, jako např. Wikipedia, Wiktionary, Vikidia nebo jakékoli jiné stránky, založené na systému MediaWiki. Umí též vyslovovat s použitím výslovnosti z forvo.com [<http://forvo.com/>], navrhnout opravené překlady a poradit si i s případy, kdy uživatel nemůže zadat zvláštní znaky jako například ç nebo ß.

GoldenDict

Gcalctool

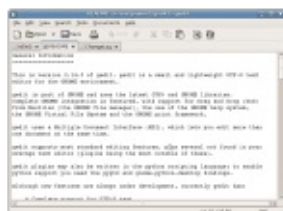
Jednoduchá kalkulačka. Je nastavena tak, aby zobrazovala svůj nejjednodušší režim s pouze čtyřmi základními operacemi. Pokročilejší režimy nicméně mohou být zapnuty v její nabídce *Zobrazit*.

Gcalctool

Gedit

Gedit je malý textový editor. Namísto poskytnutí softwaru pro úpravu textu, který by měl všechny možné (i nemožné) funkce, věříme, že pro začátek dětem gedit zcela postačí. Formátování obecně stejně není jejich prioritou (raději jim nejprve pomozme s interpunkcí a psaním velkých písmen!).

Gedit

Empathy (empatie)

Empathy je aplikace pro okamžitou online komunikaci. Jako taková samozřejmě umožňuje diskutovat přes Google Talk, MSN či dokonce Facebook, ale v DoudouLinux je nastavena tak, aby komunikovala pouze mezi počítači v rámci místní sítě. Počítač s DoudouLinux stačí pouze připojit k síti a mělo by to fungovat! Tímto způsobem mohou být děti zasvěceny do tohoto typu

Empathy
Empathy + chat theme

komunikace na Internetu bez potřeby zakládat účty u nějakých služeb a hlavně bez rizika, že se zde potkají s někým, s kým by neměli...

Při spuštění Empathy je zobrazen malý, pro DoudouLinux specifický nástroj, pomocí kterého si uživatel zvolí svou přezdívku na síti (viz níže). Pokud nechcete být příště dotazováni, stačí zaškrtnout příslušné políčko; nástroj samotný je v případě potřeby též dostupný z karty *Nastavení*. Poté je již skutečně spuštěno Empathy, což na horní panel přidat zelené světélko. Kliknutím na něj zobrazíte seznam svých sousedů na místní síti (a můžete s nimi začít komunikovat).

Empathy nickname dialog

Neighbors on the local network

Webový prohlížeč Epiphany

Jedná se o aplikaci založenou na technologiích z projektu Mozilla Firefox. Umí blokovat reklamy a vyskakovací okna a zpříjemňovat tak prohlížení webových stránek. Na druhou stranu v něm ale nefungují zásuvné moduly pro Firefox. Nicméně je méně náročný na výpočetní výkon, snáze se nastavuje a je rychlejší než Firefox, což jsou důvody proč byl použit zrovna tento a nikoli zmiňovaný Firefox.

Epiphany browser

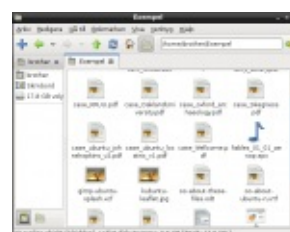
Poznamenejme, že jsme změnili domovskou stránku Epiphany. Jak je ukázáno níže, nyní zobrazuje portál usnadňující přístup ke zdrojům na Internetu, které sdílejí filozofii [podobnou našemu projektu](#), např. Wikipedia, OpenStreetMap a Open Clip Art Gallery. Tyto stránky neobsahují agresivní reklamu (na rozdíl od těch komerčních) a navíc poskytují obsah, který mohou děti okamžitě používat pro své potřeby díky přátelským licencím, pod kterým svůj obsah vydávají. Úplný seznam webových stránek, který propagujeme tímto způsobem se nachází na stránce [Domovská stránka webového prohlížeče Epiphany a záložky](#).

DoudouLinux web browser homepage

PCManFm

PCManFM je správce souborů. Opět, byl zvolen namísto pokročilejších aplikací tohoto druhu protože je minimalistický a rychlý. V důsledku toho jsou ale např. náhledy obsahu souborů podporovány jen částečně. Ale nezapomínejte, že děti se pravděpodobně budou učit spravovat své soubory až později...

PcManFm

Eog

Eog je prohlížeč obrázků, který umí zobrazit různé formáty obrázků a fotografií. Rozhodně se nejedná o software pro úpravu fotografií, což by stejně pro děti nebylo zajímavé. Nanejvýš je možné s ním otočit fotky vlevo či vpravo, pokud byly vyfoceny na výšku.

Eye of GNOME (eog)

Evince

Prohlížeč PDF dokumentů. Jistě nepříliš atraktivní pro

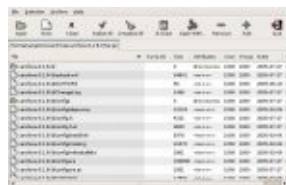

děti, ale na druhou stranu jsou PDF dokumenty tak časté, že je dobré mít k dispozici aplikaci pro jejich prohlížení. Například i uživatelská dokumentace doprovázející DoudouLinux je ve formátu PDF!

Evince

Xarchiver

Správce (komprimovaných) archivů, který dovede pracovat s více formáty, jako je zip, tar, rar a 7zip. I když taková aplikace nemusí být užitečná sama o sobě, zahrnuli jsme ji pro případ potřeby nástroje pro práci s komprimovanými soubory staženými z Internetu. V budoucích verzích DoudouLinux ho ale možná úplně vynecháme.

Xarchiver

Poznámky

[1] Ty mohou být, narozdíl od těch rastrových, zvětšovány beze ztráty kvality.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Nastavení myši (či jiného polohovacího zařízení)

23. listopadu

Děti, které teprve objevují používání počítačové myši (či jiného polohovacího zařízení) typicky zpočátku nedosahují potřebné přesnosti při přesouvání ukazatele na zamýšlené místo. Z tohoto důvodu se citlivost myši v jednotlivých aktivitách liší. Takto se počítač přizpůsobuje dětem a nikoli naopak. Myš je pomalá v nabídce aktivit a aktivitách pro nejmenší, citlivější v mírně pokročilých a s normální citlivostí v nepokročilejších aktivitách.

Ale i v nejpokročilejších aktivitách je možné rychlost myši upravit. Nástroj pro nastavení se nachází na kartě *Vyladění*. Na rozdíl od běžných systémů, je nastavení velmi snadné, stačí zvolit jeden ze čtyřech režimů:

děti

pomalé

běžné

rychlé

Nastavení je uplatněno okamžitě a uloženo v předvolbách dané aktivity.
Nicméně, pokud není aktivní [trvalé úložiště dat](#), nastavení je při restartu počítače ztraceno.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](#)

Rozvržení klávesnice

24. listopadu

Počínaje verzí 2.0, DoudouLinux obsahuje grafický nástroj pro změnu rozložení klávesnice. Tedy pokud zpozorujete, že klávesnice nepíše správné znaky či pro vaši zemi zatím ještě není k dispozici přizpůsobená verze instalačního média DoudouLinux, bude třeba upravit rozvržení klávesnice. Poznamenejme, že při provozování přímo z optického média a nepoužívání trvalého úložiště dat, není žel toto nastavení zachováno pro příští spuštění. Řešením je buď začít používat trvalé úložiště dat, případně [přenést obsah optického média na USB jednotku datového úložiště](#) i s nastavením rozložením klávesnice. Samozřejmě, při instalaci DoudouLinux přímo na počítač (na jeho vestavěnou jednotku datového úložiště) je nastavení rozložení též zachováno trvale.

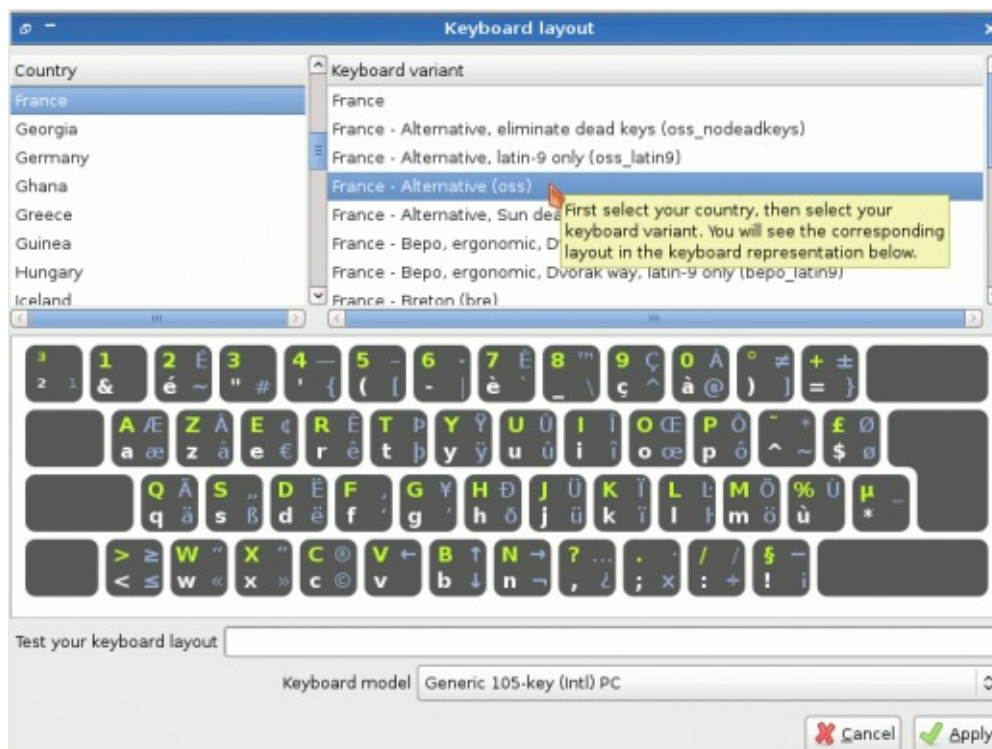
Article table of contents

[Volba rozložení klávesnice](#)

[Vícero rozložení klávesnice](#)

Volba rozložení klávesnice

Nástroj pro změnu rozložení klávesnice se nachází v kartě *Vyladění* aktivity “Úplný DoudouLinux”. Jeho okno se sestává ze tří částí: horní, ve které je možné vybrat rozložení klávesnice; prostřední, která je jeho náhledem a spodní, kde je možné ověřit správnost nastavení či vybrat konkrétní model klávesnice.

Rozložení klávesnice jsou uspořádána dle zemí, proto je třeba nejprve vybrat zemi a poté konkrétní rozložení pro danou zemi. V náhledu rozložení klávesnice jsou běžné popisky kláves vyvedeny bílou barvou pro malá a zelenou pro velká písmena. „Okrajové“ významy kláves při současném stisku s klávesou *AltGr* (Alt na pravé straně klávesnice) jsou modré. Rozložení se často liší jen v několika okrajových klávesách, např. znacích, které obdržíte při kombinaci s klávesou *AltGr*: zkrátka si zvolte to, co vám nejvíce vyhovuje.

Pokud si nejste jistí zda náhled klávesnice odpovídá té vaší, můžete to ověřit zadáváním znaků do kolonky *Test*. Poznamenejme, že ponechání typu klávesnice na výchozí hodnotě *Obecná počítačová se 10x klávesami* obvykle funguje nejlépe. Typ je třeba měnit v případech, že chcete zprovoznit zvláštní klávesy, jako např. ty pro ovládání multimédií. Ačkoli pro DoudouLinux to nemá velký význam.

Vícero rozložení klávesnice

Možná jste si všimli, že rozložení klávesnice je možné přepínat pomocí ikony s vlajkou v pravém horním rohu obrazovky (pouze v pokročilých aktivitách), případně současným stiskem kláves *Shift* a *Alt* na levé straně klávesnice (funguje ve všech aktivitách). Hodí se zejména v případě provozování systému v jazyce, který nepoužívá latinskou abecedu. Té je totiž zapotřebí pro psaní příkazů a ovládání příkazového řádku.

V tuto chvíli, nástroj pro nastavení rozložení klávesnice neumí zvolit vícero rozložení. Nicméně alespoň zachovává aktuální alternativní rozložení, i když změníte výchozí. Výsledkem je, že i v případě jazyka, který nepoužívá latinku se na ní dá v případě potřeby takto přepnout.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Datum a čas, časová zóna

24. listopadu

Počínaje verzí 2.0, DoudouLinux poskytuje dva nezávislé nástroje pro natavení data a času, dále časové zóny. Oba nástroje se nacházejí v podkategorii *Systém* karty *Vyladění* v aktivitě *Úplný DoudouLinux*. Pokud provozujete DoudouLinux přímo z optického média se zapnutým trvalým úložištěm dat, nastavení by měla být zachována i při příštím spuštění systému. Při trvalé instalaci DoudouLinux na počítač je to samozřejmé! Pokud má počítač přístup k Internetu, jsou datum a čas nastaveny automaticky ze serverů, poskytujících vzorový čas.

Article table of contents

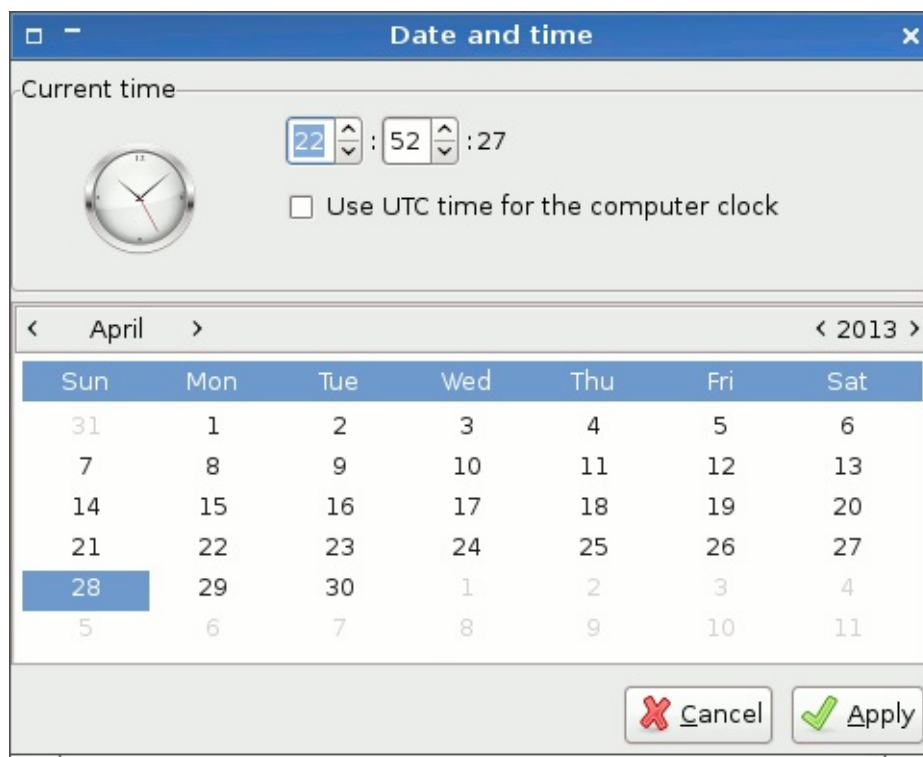
[Datum a čas](#)

[Časová zóna](#)

[Automatické nastavení času \(NTP\)](#)

Datum a čas

Nástroj pro nastavení data a času je dosti jednoduchý: nastavit můžete hodiny, minuty a datum. Změna se projeví až po stisknutí tlačítka *Použít*.
Poznamenejme, že je zde též zaškrťovací políčko pro UTC, ke kterému je třeba trocha technického vysvětlení. Počítače uchovávají datum a čas pomocí vestavěných hodin, které zůstávají v provozu i když je počítač vypnutý. Ty jsou napájeny baterií, stejně jako vaše hodinky. Čas na těchto hodinách může být nastaven buď dle místního času (ten, který používáte v každodenním životě) nebo univerzálního času UTC který je pro celý svět stejný. V závislosti na tomto nastavení, DoudouLinux pak pro účely zobrazení místního času dopočítává časový posun pro danou časovou zónu. Takže, když je zobrazení času na počítači mimo o několik hodin, zkuste nejprve změnit tento parametr, čímž vyjde najevo, zda problém spočívá zde.

Date and time

Operační systém Windows® používá na vnitřních hodinách počítače místní čas, zatímco Unixové systémy, včetně Linuxu, používají univerzální čas UTC. Pokud provozujete DoudouLinux přímo z instalačního média na počítači, na kterém jsou nainstalovány Windows® nebo je zde nainstalován jako druhý systém (tzv. *dual boot*), je třeba používat též místní čas, jinak by si oba systémy navzájem zasahovaly do nastavení vestavěných hodin počítače. Výhodou univerzálního času UTC je, že je stejný po celý rok. Oproti tomu místní čas se mění na letní či zimní a též při cestování napříč časovými zónami.

Časová zóna

Pokud potřebujete změnit časovou zónu či je čas posunutý o několik hodin, pak při jakémkoli nastavení pro UTC, můžete časovou zónu změnit pomocí jednoduchého nástroje pojmenovaného prostě *Časová zóna*. Jeho používání je vskutku snadné: buď klikněte na mapu nebo zvolenou časovou zónu vyberte ze seznamu. Časové zóny jsou v seznamu uspořádány dle kontinentů a pojmenovány dle velkých měst, které se v nich nacházejí. V případě malých zemí může být obtížné kliknout na město protože mapu v současnosti nelze přibližovat a není příliš velká, aby se vešla i na malé obrazovky.

Timezone selection

Automatické nastavení času (NTP)

Když je DoudouLinux nainstalován přímo na počítač, je zapnuta zvláštní funkce: aktuální datum a čas je možné získávat ze serverů na Internetu, které poskytují vzorový čas (známé též jako *NTP servery*). Funguje to samočinně, bez potřeby zásahu uživatele – tedy pokud je připojení k Internetu funkční, DoudouLinux se snaží kontaktovat příslušné servery. Bez připojení k Internetu se pochopitelně neděje nic. Pokud ale je spojení se servery funkční, je čas upraven bez jakéhokoli upozornění či dotazů.

Poznamenejme, že tato funkce není zapnutá v případě provozování přímo z optického média, protože pokud by neodpovídalo nastavení časové zóny či nastavení UTC, mohlo by to vést k chybnému nastavení hardwarových hodin počítače, takže ostatní operační systémy, provozované na tom stejném počítači by pak používaly chybný čas.

Používání tiskárny

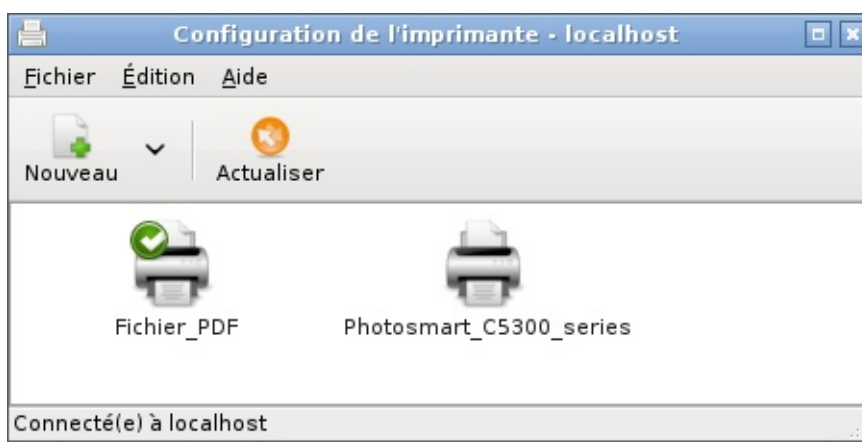
24. listopadu

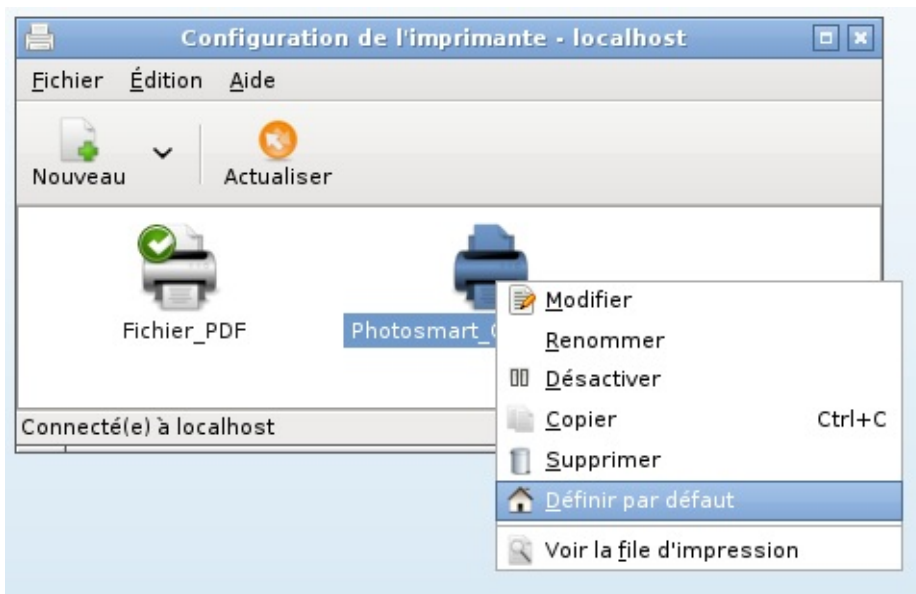
Používání tiskáren v DoudouLinuxu není složité: stejně jako ostatní GNU/Linuxové distribuce umí rozpoznat a automaticky nastavit více než tisícovku tiskáren [1]. Tedy tiskárnu stačí připojit k počítači, zapnout ji a počkat na dokončení rozpoznání. Poté již jen nastavit jako výchozí, namísto přítomné virtuální tiskárny, „tisknoucí“ do PDF souborů.

Instalace tiskárny

Pro instalaci tiskárny do DoudouLinuxu je (typicky) třeba ji pouze připojit k počítači a zapnout. Zda byla úspěšně rozpoznána, je možné ověřit v aktivitě *Úplný DoudouLinux*. Příslušná ikona (*Tiskárna*) se nachází na kartě *Vyladění*. Kliknutí na ni vyvolá rozhraní pro správu tiskárny. Když není připojena žádná (skutečná) tiskárna, nachází se zde pouze jediná – virtuální do PDF (popíšeme dále). Nově připojená tiskárna by se zde měla objevit několik sekund po připojení k počítači:

Povšimněte si malé zelené značky, která sděluje, že výchozí tiskárnou je stále ta virtuální do PDF. Bude lépe nastavit jako výchozí tu nově přidanou [2]. Nastavení se provede kliknutím pravým tlačítkem myši na ikonu požadované tiskárny, čímž se objeví nabídka a v ní pak stačí (levým tlačítkem) kliknout na položku *Nastavit jako výchozí*:

Alternativně můžete ikonu požadované tiskárny označit (kliknutím levým tlačítkem myši na ni) a v nabídce *Úpravy* (v horní části okna) kliknout na položku *Nastavit jako výchozí*. Zelená značka by se nyní měla objevit na ikoně, představující požadovanou tiskárnu:

Nic se neobjevilo

Pokud se ani po několika desítkách sekund tiskárna neobjeví, pak nejspíš nebyla rozpoznána. Pokud tento stav trvá i po kontrole, zda je tiskárna zapnutá a správně propojená s počítačem, může být důvodem nespolečnosti daného modelu tiskárny s DoudouLinuxem. Ověřit je to možné v [databázi \[https://www.openprinting.org/printers\]](https://www.openprinting.org/printers) na Internetu, která je žel ale pouze v angličtině. Nicméně i když tento jazyk příliš neovládáte nevadí, rozhraní je dosti jednoduché: Z nabídky jednoduše vyberete výrobce a následně model. Pokud je na obdrženém záznamu k dané tiskárně uvedeno *works perfectly* (funguje bez

problémů), znamená to, že by měla fungovat i s DoudouLinuxem. Pokud tomu tak není, pak to není jednoduše řešitelné, protože výrobci tiskáren obecně příliš ovladače pro GNU/Linux neřeší :(Vzhledem k potenciálu tohoto systému ke škodě uživatelů, ale i své...

Pozn.: z tohoto důvodu automatika lépe zafunguje spíše u starších tiskáren, zatímco u velmi nových strojů nikoli.

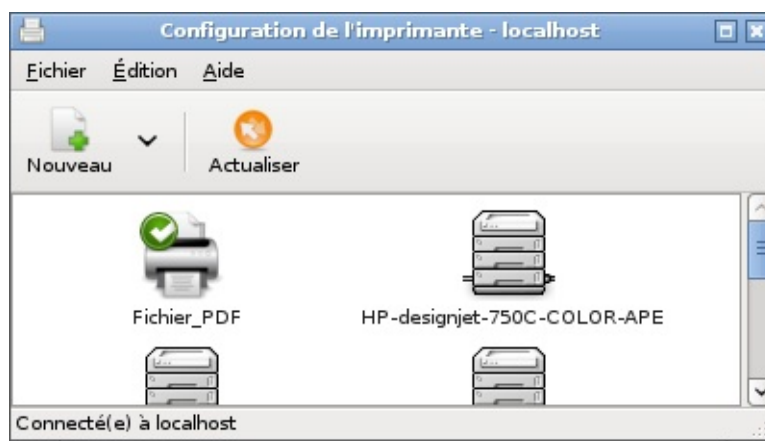
Virtuální PDF tiskárna

Jakákoli aplikace, která umí tisknout, může též vytvářet PDF soubory – pomocí virtuální PDF tiskárny. Namísto fyzického vytištění, je dokument uložen do souboru ve formátu PDF, který je pak možné snadno otevřít na kterémkoli počítači. Tato funkce se hodí například pro zazálohování prací vašich dětí na USB „flešku“, či zaslání jejich výtvarů prarodičům e-mailem. Tato „tiskárna“ má již vše potřebné nastaveno, takže ji můžete rovnou používat [3].

Vytvořené PDF soubory jsou ukládány v podsložce *PDF* v domovské složce uživatele. Dostanete se do ní pomocí správce souborů v režimu *Úplný DoudouLinux*. Správce souborů se spouští z karty *Práce*, skupiny *Nástroje*, ikonou *Správce souborů*. Poznamenejme, že název nově vytvořeného souboru příliš neposlouží k identifikaci jeho obsahu – doporučujeme přejmenovat na něco popisnějšího (např. kresba-nase_kocka.pdf)

Sít'ové tiskárny

DoudouLinux pracuje i se sít'ovými tiskárnami. Pokud je tiskárna sama přímo připojená do sítě, měla by se automaticky objevit v rozhraní pro správu tiskáren, jak ilustruje následující ukázka:

V případě tiskárny, připojené k a sdílené jiným počítačem po síti, nemusí být tato automaticky zobrazena. V takovém případě je třeba ji přidat ručně pomocí tlačítka *Přidat*. Tiskárny sdílené počítači s Windows® je třeba přidávat pomocí položky *Tiskárna ve Windows prostřednictvím Samba* v rozhraní pro přidávání tiskáren.

Poznámky

[1] Tiskárny jsou v GNU/Linuxu spravovány softwarem [CUPS \[http://www.cups.org\]](http://www.cups.org), který mimochodem používají i novodobé systémy Apple Mac OS X

[2] Protože některé aplikace neumožňují volit tiskárnu před tiskem, aby to pro děti nebylo příliš komplikované...

[3] Snad krom toho, kdy je připojena ještě i skutečná tiskárna – pak je třeba přepínat, která bude v danou chvíli výchozí.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Ochrana soukromí uživatele

28. listopadu

V projektu DoudouLinux věříme, že ochrana soukromí uživatele je základním předpokladem jeho svobody, že omezuje diskriminaci a motivuje ostatní k tomu, aby se k němu nadále chovali hezky. Tento pohled ale nesdílí mnohé korporace a jiné zájmové skupiny, s jejich vlastními cíli. Protože máme své děti rádi, nechceme, aby byly jakkoli ovládány lidmi, kteří o nich vědí příliš mnoho a jsou v pokušení ovlivňovat jejich přání a myšlenky ku svému prospěchu. DoudouLinux je navržen rodiči, kteří si uvědomují, že je lepší ochránit děti před vlivy ostatních a myslíme si, že se v tomto s vámi (rodiči našich uživatelů – dětí) shodneme. Následkem všeobecné „invaze“ technologií do našich životů je současnou realitou, že mnohé komerční a jiné zájmové skupiny získaly možnost zneužívat neuvěřitelného potenciálu informačních technologií k získání vlivu pro prosazování svých zájmů, namísto využití těchto prostředků k (intelektuálnímu) obohacení našich dětí.

A protože z DoudouLinuxu je možné (z dobrých důvodů) jít na Internet, je třeba dát si péči i s výběrem obsahu, který děti uvidí tam. Jinak by totiž vyšla vniveč snaha s výběrem obsahu a aplikací v DoudouLinuxu samotném. Internet je takovou svého druhu džunglí, plnou lidí, které neznáte (a ani nemůžete znát), od kterých se můžete dočkat toho nejlepšího ale i nejhoršího. Proto jsme začlenili nástroje, které brání tomu, aby děti z Internetu obdržely nechtěné věci. To je důvodem, proč DoudouLinux obsahuje vestavěnou funkci [Ochrana rodiny](#). A proto, počínaje verzí 2.0, DoudouLinux nejen filtruje webové stránky na základě jejich obsahu, ale snaží se též chránit soukromí uživatelů na Internetu. To proto, že nechceme, aby kdokoli věděl, kdo jsou vaše děti, co se jim líbí (co dělají, co čtou, na co se dívají, atd.) a pak tomu přizpůsoboval obsah na Internetu, kdy jim ukáže skutečnost upravenou ve svém zájmu.

Naneštěstí, v současnosti nemáte ochranu vašeho soukromí zaručenu ani když nemáte založeny účty na žádných webových stránkách [1]. Používáním vyhledávacích služeb jako Google search, Yahoo, Bing, Yandex či Baidu je zaručeným předáváním informací o vás – protože se tím dozvedí, co vás zajímá. Navíc mnohé webové stránky obsahují algoritmy (tzv. „štěnice“ které jejím provozovatelům a smluvním partnerům oznamují, co na stránkách děláte. Vědí i kam na stránkách klikáte. Je-li smluvním partnerem korporace typu Google či Facebook, mohou vás sledovat prakticky napříč celým webem, protože jejich služeb používá skoro každý provozovatel webových stránek [2]. Takže, představte si, že těmito společnostmi jste neustále sledováni prostřednictvím vašeho vlastního telefonu, televizoru, automobilu, ledničky, atd... Právě k tomuto postupně dochází!

Co DoudouLinux dělá pro ochranu soukromí uživatele

Pro nás je ochrana soukromí uživatele důležitější, než příjmy z reklam. Lidské bytosti jsou totiž vzácnější než korporace. A pro každého rodiče toto v případě jeho vlastních dětí platí dvojnásob. Z tohoto důvodu jsme začlenili nástroje pro co možná nejúčinnější ochranu soukromí uživatele. Především, změnili jsme výchozí vyhledávací službu ve webovém prohlížeči Epiphany na [DuckDuckGo](https://www.duckduckgo.com) [<https://www.duckduckgo.com>] namísto vyhledávací služby od Google (společnost, která shromažďuje příliš mnoho informací o uživateli svých služeb). Též jsme v DoudouLinuxu nasadili tři druhy aplikací, pomocí kterých se snažíme držet nežádoucí subjekty od našich dětí tak daleko, jak je to jen možné:

Blokování vyskakovacích oken brání tomu, aby se svévolně objevovala okna s reklamou. Funguje to na základě zjišťování, zda povel k otevření daného okna vydala webová stránka a nikoli uživatel.

Blokování reklam (*AdBlock*) odstraňuje z webových stránek reklamní proužky. Funguje na základě seznamů blokováného obsahu ze známých zdrojů reklamního obsahu.

Blokování sledovacích algoritmů na webových stránkách zamezuje zasílání informací ostatním o tom, co uživatel na dané webové stránce dělá či dělal. Je též založeno na seznamu blokováných známých poskytovatelů takovýchto „služeb“.

Prvé dva jmenované nástroje by též měli dětem pomoci, aby jejich pozornost nebyla rozptylována balastními informacemi a zábavou bezduchého druhu a ony se tak mohly soustředit na to, kvůli čemu na dané stránky vlastně přišly. Jedním z úskalí Internetu (zvláště pro děti) je, že je možné zde snadno ztratit hodiny a hodiny času, protože každá stránka láká k návštěvě dalších – donekonečna, stejně jako televizní stanice vysílající komerční animované seriály.

Tedy se podívejme na podrobnosti.

Proč DuckDuckGo

DuckDuckGo není zatím příliš známou vyhledávací službou, ale má [lepší pravidla používání](https://duckduckgo.com/about) [<https://duckduckgo.com/about>] než většina ostatních:

DuckDuckGo nepořizuje a neuchovává záznamy o tom, co jste hledali. Informace o vašem vyhledávání nepředává dalším subjektům. Povoluje uživateli blokovat reklamu ve výsledcích vyhledávání, což v DoudouLinuxu činíme [3].

Výsledky vyhledávání jsou stejné pro všechny, tedy nikoli [upravované dle toho, kdo se ptá](#) [<http://dontbubble.us>] [4].

Jsme přesvědčeni, že reklamy nejsou tím, co vyhledávající po vyhledávací službě chce. Proto jsme hledali takového provozovatele, pro jehož službu je (legálně) možné tyto reklamy ve výsledcích vyhledávání blokovat. Dále by výsledky vyhledávání neměly být ovlivňovány tajnými obchodními dohodami. Stojíme o relevantní informace, nikoli o obchodní nabídky těch, kteří jsou ochotni zaplatit více, než jejich konkurence. Těž věříme, že relevantnost informací nezávisí na tom, kdo se ptá. Z těchto důvodů, nechceme vyhledávač, který shromažďuje informace o svých uživateli a přeprodává je pak komukoli (zvláště pokud o svolení k tomu své uživatele nepožádá ani nevysvětlí, co s nimi kupci budou dělat). Zkrátka chceme vyhledávač, který pro nás najde potřebné informace, nezávisle na tom, kdo se ptá.

Poznámky:

Pokud v Epiphany marně hledáte políčko pro vyhledávací dotazy, pak vězte, že se píše přímo do adresního řádku. Zkrátka namísto úplné adresy webu napište svůj dotaz!

Provozovatel služby DuckDuckGo získává prostředky na její provoz z reklam. Abychom mohli DuckDuckGo použít jako výchozí vyhledávací službu, bylo třeba s jejím provozovatelem podepsat dohodu. A (standardní) součástí této dohody je odměňování těch, kteří ve svých produktech používají DuckDuckGo jako výchozí (výše dle počtu návštěvníků za měsíc, kteří odtud přijdou). Ale protože blokujeme reklamy i na DuckDuckGo (což jsme jim popravdě sdělili), příjem projektu z tohoto je prakticky nulový! Tedy se nejedná o střet zájmů...

Které nástroje pro blokování nechtěného obsahu používáme

V DoudouLinuxu je výchozím nastavením webového prohlížeče Epiphany blokovat vyskakovací okna a reklamní proužky na stránkách (prostřednictvím rozšíření *AdBlock*). A ačkoli *AdBlock* obsahuje svůj vlastní seznam blokových zdrojů, přidali jsme ještě další ze známého rozšíření pro Firefox *AdBlock Plus*, které jsou navíc ještě přizpůsobeny pro jednotlivé jazyky [5]. Když se webová stránka pokouší načíst reklamu, *AdBlock* jí v tom zabrání a místa, na kterých měla být reklama, zůstanou prázdná. Takže stránka se zobrazí v pořádku, jen bez reklam. Sbohem blikající obrázky, děti se mohou zaměřit na skutečný obsah stránky a nebudou lákány k mrhání časem na protěžovaných bezduchostech.

Pro blokování sledovacích algoritmů žel neexistuje doplněk do Epiphany, takže jsme museli sáhnout k řešení na úrovni operačního systému. Nástroj pro

filtrování obsahu webových stránek, který používáme – DansGuardian – umí používat seznamy nežádoucích zdrojů šířících sledovací algoritmy a blokovat je, stejně jako je tomu u blokování přístupu ke stránkám s vulgárním obsahem. Proto jsme přidali zvláštní seznam blokování, který je věnován zdrojům sledovacích algoritmů. Když se nějaká webová stránka pokusí stáhnout a spustit takové algoritmy, DansGuardian jí namísto toho vrátí chybu (nedostupnost) a stránka v tomto neuspěje. Výsledkem je, že tyto špatné algoritmy jsou blokovány v jakémkoli prohlížeči! Seznam blokování zdrojů pochází z jiného známého projektu, doplňku pro Firefox zvaného *Ghostery*.

Vyladění nastavení ochrany soukromí uživatele

Pokud vám z nějakého důvodu nevyhovují výchozí přednastavené parametry, můžete je samozřejmě upravit (více méně snadno):

Pro povolení vyskakovacích oken je třeba upravit předvolby Epiphany. V nabídce *Úpravy* klikněte na položku *Předvolby* a v okně, které se objeví, pak na kartu *Soukromí*. Zde zaškrtněte políčko *Povolit vyskakovací okna*. Blokování reklam se též vypíná v předvolbách Epiphany. Jen v jiné nabídce – *Nástroje*, klikněte na položku *Rozšíření*. V okně, které se objeví, je možné zapínat a vypínat rozšíření (zaškrtnutím/zrušením zaškrtnutí). Zrušte zaškrtnutí u rozšíření *AdBlock*.

Blokování určitých obrázků či animací se opět nastavuje v Epiphany. V nabídce *Nástroje* klikněte na položku *AdBlock editor*. V okně, které se objeví, pak můžete upravovat seznamy blokování a povolených položek. Záznamy se sestávají z (*regulárních výrazů*, které slouží ke zjištění, zda se dle původu obrázku či animace jedná či nejedná o reklamu).

Pro změnu vaší výchozí vyhledávací služby pro web, je třeba upravit obsah souboru `/usr/share/gconf/defaults/10_epiphany-browser-data`, konkrétně hodnotu `/apps/epiphany/general/url_search`. K provedení je třeba mít práva správce systému.

Pro povolení či zablokování spouštění sledovacích algoritmů na webových stránkách je třeba upravit obsah souborů v `/etc/dansguardian/lists/blacklists/nospying/` a restartovat aplikaci DansGuardian. K provedení je třeba mít práva správce systému.

Konkrétně pro vypnutí blokování sledovacích algoritmů na webových stránkách je třeba upravit obsah souboru `/etc/dansguardian/lists/bannedurllist`, zde zakomentovat řádky obsahující `/etc/dansguardian/lists/blacklists/nospying/` a poté aplikaci DansGuardian restartovat. K provedení je třeba mít práva správce systému.

Aktualizace seznamů blokování

Pokud by nebyly aktualizovány, seznamy blokování obsahu by byly užitečné nanejvýš týdně až měsíce, ale nikoli roky – na to je vývoj na Webu příliš překotný. Seznamy jsou obsaženy ve dvou samostatných balíčcích, *dansguardian-nospying* a *epiphany-adblock-lists*. Jejich novější verze vychází několikrát za rok. Pro získání nejnovějších seznamů tedy stačí tyto balíčky aktualizovat. Další možností je ruční aktualizace seznamu prostřednictvím skriptů, nainstalovaných těmito balíčky. Ty stáhnou aktuální položky z Internetu a přidají je do seznamů.

Poznámky

[1] Možná si myslíte, že tak nejste identifikovatelní. Ale to je omyl. Počítače mají (krom jiného) na Internetu jedinečnou adresu, tzv. IP adresu, která často poslouží k témuž: a informace o tom, komu patří která IP adresa existuje a dá se dohledat. Navíc váš webový prohlížeč má velmi jedinečný „otisk“ [<https://panopticklick.eff.org>], kterým je možné vás přesně identifikovat (tedy samozřejmě ne jak se jmenujete, ale kdekoli se objevíte).

[2] Google pro rozrůstání sledovací sítě používá nástroj *Google Analytics* a reklamní službu *Google AdSense*, Facebook zase své „Like“ („toto se mi líbí“) tlačítko.

[3] Jsme přesvědčeni, že reklamy nejsou dostatečně oddělené od výsledků vyhledávání samotných (popravdě, ony jsou ty reklamy do výsledků skoro až zamíchané), což může uživatele mást. A děti tento trik mohou jen stěží prohlédnout.

[4] Jedná se o techniku, používanou např. Google, kterou jsou uživatelům vraceny výsledky, prý lépe odpovídají tomu, kdo podle Google jste a údajně chcete vidět. Ve skutečnosti je to spíše o tom, co máte vidět, co nezohlední různost (nejen) v názorech jiných (diversita) – takže výsledky vyhledávání nejsou nestranné. Naprosto nefunguje v okamžiku, kdy vás Google odhadne nesprávně či se v používání počítače střídá vícero uživatelů.

[5] Získáváme je z <https://easylist.adblockplus.org> [<https://easylist.adblockplus.org>] a přetváříme do formátu použitelného pro Adblock pro Epiphany.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Ochrana rodiny

29. listopadu

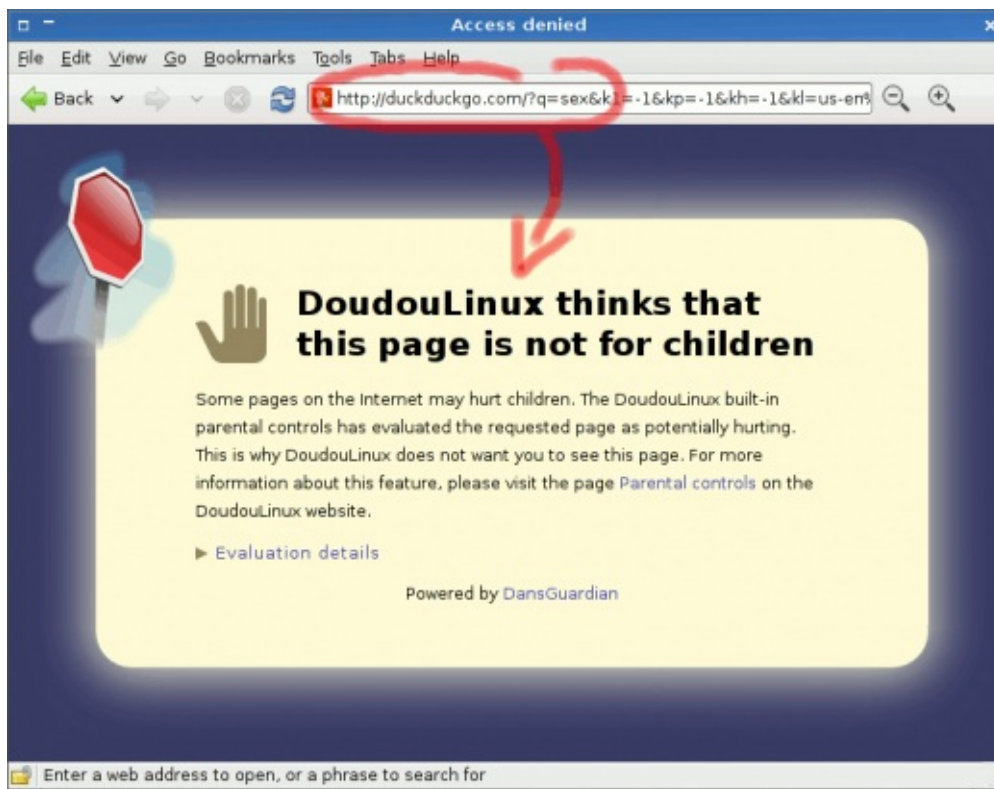
Počínaje verzí 2010-11, DoudouLinux obsahuje nástroj Ochrana rodiny. V tuto chvíli se sestává z chytrého filtru obsahu webových stránek. Jsme přesvědčeni, že pro vytvoření prostředí věnovaného dětem je toto nezbytným minimem. Dále plánujeme vylepšit další, volitelné nástroje pro omezení toho, kolik hodin denně budou děti moci sedět u počítače (nastavitelné rodičem) a jak dlouho v jednom kuse. To by mělo přispět k souladu s doporučeními pro rozumné používání počítačů dětmi a odstranit tak jeden z předsudků [1].

Pozn.: nepopíráme, že popisovaný nástroj pro filtrování obsahu webových stránek není dokonalý. Nelze garantovat, že v žádném případě nemůže dojít ke zobrazení nějaké stránky s obsahem pro dospělé. Proto nenahrazuje přiměřenou bdělost rodičů či nutnost promluvit si s dětmi o nástrahách na Internetu. Cílem je zbavit vás nutnosti neustále své děti dozorovat, nikoli úplně vyčistit Internet. To je mimochodem zcela nemožné (ač se někteří snaží tvrdit opak – typicky prodejci různých „zaručených řešení“)! Vzpomeňme, že jedním z cílů projektu DoudouLinux je, aby se děti u počítače cítily dobře. To se ale nemůže podařit, když by jejich každá jednotlivá akce byla vzápětí přezkoumávána (rodiči)... neustále – to by je spolehlivě odradilo!

Filtrování obsahu webových stránek

Varování: filtrování obsahu webových stránek funguje dobře pro angličtinu, francouzštinu a ruštinu. Ve fázi zkoušení je pro galicijštinu, řečtinu, rumunštinu, srbštinu, ukrajinštinu a možná použitelné i jiné jazyky, např. perštinu.

K filtrování obsahu webových stránek je používána aplikace [DansGuardian](http://dansguardian.org) [http://dansguardian.org]. Ta používá dvě metody identifikace závadného obsahu: seznamy stránek, které jsou bezpečné a které nikoli a analýzu obsahu stránek, prováděnou v reálném čase. Na základě porovnávání se seznamy webových stránek je zamítáno či naopak povolováno načítání stránek se špatnou či naopak dobrou pověstí. Dále jsou stránky kontrolovány na výskyt slov či výrazů, které jsou spojeny s nevhodným obsahem. Celková (ne)vhodnost stránky je vyhodnocena dle bodového ohodnocení za každé slovo či výraz. Takto je načítání případně nevhodné stránky zablokováno dříve, než je zobrazena dětem.

Ukázka níže zobrazuje situaci, kdy vyhledání slova *sex* ve vyhledávači Google Search vedlo k odmítnutí načtení stránky díky systematickému zkoumání obsahu požadované webové stránky. Ujišťujeme vás, že tento dotaz by vedl k obsáhlému seznamu pornografických stránek, a že DoudouLinux jinak neblokuje většinu neškodných vyhledávacích dotazů.

Dále jsme se rozhodli soustředit na techniky zkoumání obsahu webové stránky samotné a nespolehat se jen na seznamy dobrých a špatných stránek. Důvodem je, že Internet je (takřka) nekonečný, takže vytvoření a hlavně aktualizace takových seznamů v úplné podobě je věc prakticky nemožná. Též jsme zjistili, že mnohé z dostupných seznamů blokováných stránek obsahují zastaralé záznamy (stránky již neexistují, či již byly zbaveny závadného obsahu). Proto se domníváme, že jediným správným řešením je **skutečné filtrování obsahu**, jak to provádí DansGuardian, tj. filtrování na základě zkoumání stránky samotné a nikoli jen na základě jejího původu na Internetu.

Otázky ohledně filtrování obsahu webových stránek

Je možné filtr obejít?

System DoudouLinux je navržen tak, aby nebylo možné navštívit webovou stránku, aniž by nejdříve prošla filtrem. Samozřejmě, odborníci na informační

technologie by to dokázali (změnou směrovacích tabulek sítě z příkazového řádku), ale pro děti je to „neprůstřelné“!

Je možné filtrovat též výměnné sítě a okamžitou komunikaci?

Nikoli, filtrován je obsah pouze webových stránek. Pokud by tedy dítě něco stahovalo z výměnných sítí či přijímalo prostřednictvím okamžité komunikace (*chat*), DansGuardian by nemohl dělat nic, protože tyto služby nezávisí na webových stránkách. Nicméně, v DoudouLinuxu toto není možné, protože ze všech služeb Internetu je zde k dispozici přístup pouze na webové stránky – aplikace pro nic jiného zde nejsou nainstalovány [2]. A ačkoli je nainstalován klient pro okamžitou komunikaci, *Empathy*, je nastaven tak, aby fungoval jen v rámci místní sítě a nikoli na Internetu. Díky zmíněným opatřením jsme si jistí, že DoudouLinux je zabezpečen před obsahem z celého Internetu, nejen webových stránek.

Jsou stahované soubory skenovány na počítačové viry?

Ne. Tato funkce je vypnutá, protože by vyžadovala, aby byl nainstalovaný antivirový software s pravidelně aktualizovanou databází virů. Ne že by to technicky nebylo možné, ale protože DoudouLinux na viry netrpí a při provozování z Live CD/USB mu nehrozí nic ani teoreticky (případný virus nemůže nic změnit na médiu, které je pouze pro čtení), rozhodli jsme se, že by tato funkce byla zbytečná (jen by zabírala výpočetní kapacitu, což by způsobovalo zbytečné problémy hlavně na starších strojích).

Jaký druh obsahu je blokován?

V tuto chvíli jsou blokovány pornografické výrazy. Pro ostatní oblasti prozatím chybí překlady příslušné terminologie.

Jaký je možný scénář toho, aby děti navštívily nějaké pornografické stránky?

Pouze tak leda omylem! Předpokládejme, že se dobře baví s přáteli a zadávají do vyhledávače různá „vtipná“ klíčová slova. Ve vyhledaných výsledcích by pak mohli narazit na pornografické stránky... Opravdu nechceme, aby je DoudouLinux mohl dostat do takové situace.

Jak zjistit, na základě čeho byla stránka zablokována?

Stačí kliknout na text *Zobrazit podrobnosti* na stránce informující o zamítnutí požadavku na načtení stránky. Zde naleznete informace o kategorii a jazyce, který zamítnutí vyvolal a seznamem slov, dle které zapříčinily takové vyhodnocení stránky. Připomeňme, že o vhodnosti stránky je rozhodnuto na základě bodového hodnocení obsahu stránky. V DoudouLinuxu je filtr nastaven tak, že

toto hodnocení musí vyjít pod hranic 50 bodů, jinak je stránka zamítnuta.

Jsou filtrovány i stránky na serverech, poskytované na nestandardních portech?

Ne, nestandardně nastavené webové servery [3] nejsou vůbec filtrovány. Nemyslíme si, že by to bylo nutné, protože vyhledávače indexují pouze stránky na standardně nastavených serverech. Takže by nemělo být možné se na takové stránky náhodně dostat z výsledků vyhledávání.

Poznámky

[1] Tato funkce se na herních konzolích a televizorech typicky nenachází.

[2] Jejich instalace by vyžadovala práva správce systému a práci z příkazové řádky, což je pro děti nedostupné!

[3] Tedy ty, které své stránky poskytují na jiném portu než 80.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Řízení času, stráveného u počítače

29. listopadu

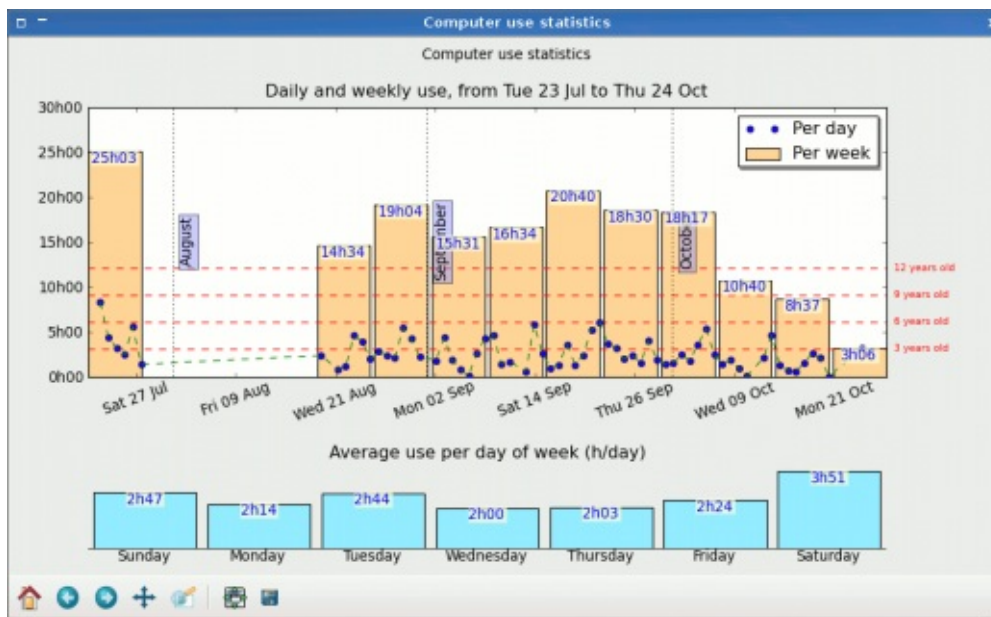

DoudouLinux by měl dětem pomáhat k seberealizaci a navození pohody. Ale výzkumy ukazují, že příliš mnoho času tráveného před obrazovkou dětem neprospívá. Někteří odborníci doporučují neponechávat děti u obrazovky více hodin týdně, než kolik je jim let (což znamená tři hodiny týdně pro tříleté, 6 hodin pro šestileté, atd.). Též víme, že to není dobré pro jejich tělesné zdraví, protože před obrazovkou nemají pohyb. Z těchto důvodů, rodiče by měli hlídat čas, který děti tráví před obrazovkou. Na rozdíl od „konkurence“ – televizoru, herní konzole, tabletu, atd. – obsahuje DoudouLinux nástroj pro ohlídání využívání počítače v průběhu týdnů. Rodiče tak mají přehled, jak je počítač využíván a poslouží též jako zpětná vazba i pro děti samotné.

Pozn.: v budoucnosti též zamýšlíme přidat nástroj, kterým by šlo vymezit čas ztrávený na počítači. Ten by nedovolil používání počítače v nastavených časech, například v noci – protože víme, že některé děti dělávají to, že v noci vstávají, aby hrály na herních konzolách... Nástroj též může být schopen omezit celkový počet hodin u počítače za den.

Grafy využití počítače

Nástroj pro ohlídání využití počítače se nachází v aktivitě Úplný DoudouLinux, kartě Vyladění. Jde o velmi jednoduchou aplikaci, která jen ukáže dva grafy. První ukazuje celkový počet hodin za den (tečky) a za týden (proužky) v uplynulých týdnech. Druhý z grafů znázorňuje průměrný počet hodin, strávených u počítače za týden – za stejné období. To je užitečné pro znalost, zda děti nepoužívají počítač příliš mnoho během pracovních dnů (škola) a nebo naopak víkendech. Na prvním z grafů jsou zvláště zřetelné doporučené limity pro 3, 6, 9 a 12 let věku. Poznamenejme ale, že toto je všeobecné doporučení pro všechny obrazovky v domácnosti, nejen počítače. Pokud se děti ještě k tomu dívají na televizi, hrají na herní konzoli či tabletu, pak by na počítači měli trávit o to méně času.

Pokud chcete uchovat i historii využívání počítače, je možné grafy uložit jako PNG či SVG obrázky. Výchozím nastavením DoudouLinuxu je uchovávat tyto záznamy po dobu 12 týdnů. Nicméně, pokud provozujete systém z Live DVD a **nepoužíváte trvalé ukládání dat**, všechny tyto informace jsou ztraceny při vypnutí/restartu počítače a vytváření statistik o využití počítače tedy není vůbec možné.

Jak to funguje

Podklady pro vytváření statistik o používání počítače pochází z logů (záznamů o provozu), konkrétně záznamů o relacích. Je stanoven začátek a konec dané relace, doba jejího trvání, kolik hodin to bylo za den a následně i týden. Není to sice neomylné, ale pro většinu případů zcela postačí, přinejmenším aby upozorňovalo děti samotné na to, kolik času tráví na počítači (připomínáme, že cílem není děti potajmu sledovat!). Určení období záznamu je možné změnit úpravou obsahu souboru `/etc/logrotate.d/authlog`. Poznamenejme, že pokud zkrátíte délku tohoto období, starší záznamy, které do něj tím již přestanou spadat, budou ztraceny (nejdéle během přštích 24 hodin, ale možná i 5 minut!). Opětovné prodloužení tohoto období nevrátí staré záznamy zpět, pouze změní pravidla pro nahrávání v tom smyslu, že se bude nahrávat déle do budoucnosti.

Trvalé úložiště dat

29. listopadu

Hlavní nevýhodou provozování systému přímo z optického disku (instalačního média) je, že jakákoli data a nastavení jsou ztracena v okamžiku vypnutí či restartování počítače. Vědomi si tohoto omezení, vývojáři „[Live CD](http://cs.wikipedia.org/wiki/Live_CD)“ vytvořili nástroje, pomocí kterých je možné uchovat nastavení a data na jiném médiu. Je k tomu možné použít např. USB jednotky datových úložišť, jako např. USB „flešky“. To je mimochodem doporučené řešení, pokud přecházíte mezi více počítači.

Pozn.: Pokud není zapnuté trvalé ukládání dat, pak i provozovaný z USB „flešky“, DoudouLinux neuchovává data a nastavení při vypnutí/restartu počítače – stejně jako je tomu při provozování z optického média. Nicméně v DoudouLinuxu obsažený nástroj pro [přenesení na USB jednotku datového úložiště](#), trvalé ukládání dat zapíná automaticky. Výhodou provozování systému i úložiště dat na USB „flešce“ je jednak že není třeba dvou fyzických médií (skladnost, dostupnost) a dále je USB „fleška“ rychlejší než mechanika optických médií a navíc naprosto nehlučná.

1- Jak trvalé ukládání dat funguje?

Při svém startu, DoudouLinux načítá svá data z optického či USB média v režimu pouze pro čtení. Tato data tedy nemohou být měněna. Nicméně, během tohoto procesu, pomocný nástroj vyhledává jednotky datových úložišť, které obsahují data, dříve uložená DoudouLinuxem. Je-li takové nalezeno, pak jsou tato data zpřístupněna DoudouLinuxu v režimu i pro zápis. Dále, pokud pak v průběhu používání vytvoříte nová data, budou též zapsána na toto úložiště a k dispozici i při příštím spuštění DoudouLinuxu.

Poznámka: v důsledku toho, že médium s trvalým úložištěm musí být správně připojeno již v okamžiku startu DoudouLinuxu, nezafunguje jeho připojení do již nastartovaného systému. Pokud se systém i trvalé úložiště nachází na stejné Live USB flešce, pak starost s tímto samozřejmě odpadá.

Technicky, DoudouLinux na zvolené jednotce datového úložiště (resp. souborovém systému na ní) vytvoří soubor nazvaný `home-rw-doudoulinux` nebo `live-rw-doudoulinux`. Když je pak na počítači takový soubor přítomen, DoudouLinux dle toho zjistí, že má použít dříve pořízená data (a nastavení). Pokud tento soubor smažete či pozměníte, všechna data budou ztracena...

2- Zapnutí trvalého ukládání dat

Výchozím režimem startu DoudouLinuxu je ten, který počítá s trvalým úložištěm dat. To ještě neznamená, že je zapnuté, ale systém je připraven ho použít, pokud takové připravené nalezne. Volba režimu startu je dostupná v prvních okamžicích zavádění systému. Na výběr je mezi režimy s a bez trvalého ukládání dat (viz ukázka níže). Režim bez trvalého ukládání dat je potřebný k tomu, aby bylo možné vypnout trvalé úložiště (viz níže [Vypnutí trvalého ukládání dat](#)).

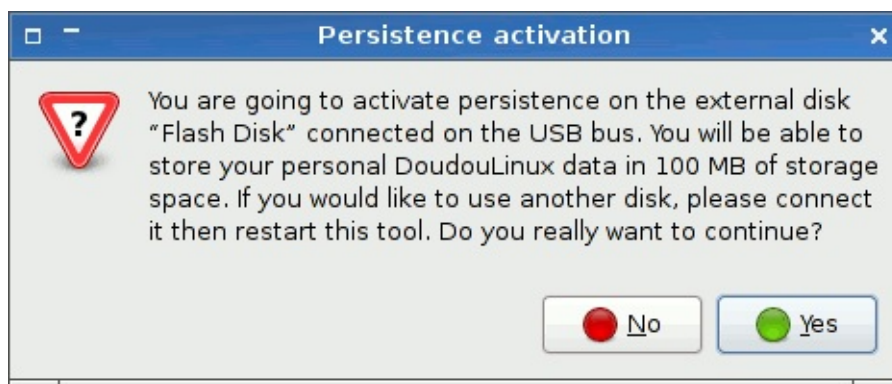

Activation ou non de la persistance au début du démarrage

Jakmile je DoudouLinux nastartovaný a připraven k použití, je možné zapnout trvalé ukládání dat prostřednictvím nástroje, který se nachází v aktivitě *Úplný DoudouLinux*, na kartě *Vyladění*, pod ikonou *Systém* a příhodně nazvaný *Trvalé ukládání dat*. Výchozím režimem jeho fungování je *s průvodcem*. Režim *pro pokročilé uživatele* je na této stránce ve stručnosti přiblížen také, ale upřednostňovaným režimem fungování je režim *s průvodcem*.

Režim *s průvodcem* začíná vyhledáním vnějších (USB) a vnitřních jednotek datového úložiště. Pokud jsou nějaké nalezeny (stačí i jediná), nástroj dá na výběr (seznam), kterou použít. Pokud byly nalezeny pouze vnitřní jednotky, nástroj se dotáže, zda byste raději nechtěli použít externí zařízení, jako např. USB „flešku“. Pokud ne, nástroj sáhne po té interní. Po závěrečném potvrzení

(viz ukázka níže), vytvoří nástroj soubor s trvalým úložištěm na zvoleném médiu. Jeho velikost není v režimu s *průvodcem* nastavitelná a činí 100 MiB a méně, dle toho, aby nezabíral více než polovinu volného místa.

Validating persistence activation

Jakmile je oprace dokončena, DoudouLinux by měl být restartován, protože dokončení nastavení trvalého ukládání dat je možné pouze v průběhu startu systému.

3- Režim pro pokročilé uživatele

Tento režim není dostupný z grafického uživatelského rozhraní (tj. nedá se „naklikat“ myší). Je třeba nástroj spustit z příkazového řádku [1], zadáním následujícího příkazu:

```
sudo persistence-gui --expert
```

Po spuštění vám nástroj položí několik otázek (viz ukázky níže):

pokud máte vícero jednotek datového úložiště, která z nich má být použita?

pokud je na zvolené jednotce více [oddílů](#)

[\[https://cs.wikipedia.org/wiki/Diskov%C3%BD_odd%C3%ADl\]](https://cs.wikipedia.org/wiki/Diskov%C3%BD_odd%C3%ADl), který z nich má být použit?

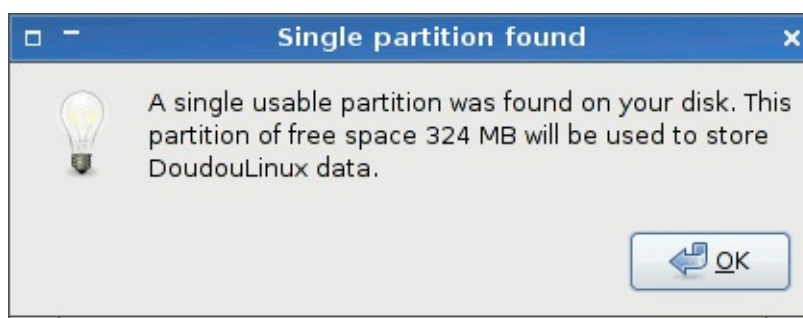
který typ ukládání dat si přejete použít? (viz [Čtyři typy trvalého ukládání dat](#))

jak velký má být soubor s úložištěm dat?

Jakmile je toto všechno zodpovězeno, DoudouLinux může začít připravovat zvolený cíl pro ukládání vašich dat a nastavení.

Selection of the disk to be used

Selection of the partition to be used

4- Čtyři typy trvalého ukládání dat

Na výběr je z ukládání pouze dat uživatelů či dat uživatelů a nastavení systému. Druhá jmenovaná možnost navíc umožní i doinstalování dalších aplikací, ale pro toto je pochopitelně třeba více místa. Používáním této druhé možnosti již nelze zaručit kompletní nezranitelnost systému DoudouLinux (data systému přicházejí o ochranu před změnou, kterou jim poskytovalo médium, na které nelze zapisovat). Na druhou stranu je to jediná možnost, jak zachovat nastavení, pokud je třeba některá změnit. Záleží tedy na konkrétním případě, co je výhodnější.

Dále, data mohou být ukládána do jediného souboru či složek v kořenové složce souborového systému na oddílu jednotky datové úložiště. Druhý jmenovaný způsob nabízí pohodlnější přístup k těmto datům i odjinud, na druhou stranu mohou názvy složek kolidovat s těmi, které se již na úložišti nacházejí, hlavně v případě unixových operačních systémů (Linux, BSD, Mac OS X, atd.). Mimochodem, z technických důvodů toto ještě není v DoudouLinuxu implementováno.

Kombinací těchto dvou dvojic voleb vychází zmíněné čtyři typy:

Režim

Režim	Data	Úložiště
1	uživatel	jediný soubor
2	uživatel + systém	jediný soubor
3	uživatel	složky
4	uživatel + systém	složky

5- Vypnutí trvalého ukládání dat

Tato funkce zatím není součástí nástroje, kterým se zapínala; nicméně, můžete toho docílit ručně, pokud jste dostatečně zdatní, můžete to udělat přímo z DoudouLinuxu, případně jiného operačního systému, pokud má přístup k souboru s trvalým úložištěm. Pokud z DoudouLinuxu, je třeba jej spustit v režimu bez trvalého ukládání dat (viz výše):

v případě, že je trvalé úložiště dat tvořeno jediným souborem, připojte (remount) souborový systém, který jej obsahuje i pro zápis a daný soubor na něm přejmenujte či smažte.

v případě trvalého úložiště dat formou složek, změňte popisku daného oddílu datového úložiště a případně odstraňte složky, které DoudouLinux vytvořil (opět remount i pro zápis).

Poznamenejme, že oddíly, které se nacházejí na vnitřních jednotkách datového úložiště, jsou v DoudouLinuxu automaticky (při startu) připojeny jen pro čtení, aby nemohlo dojít k náhodnému poškození dat na nich. To proto je třeba je znovu připojit (remount) i pro zápis. Připomeňme, že odebráním souboru s trvalým úložištěm dat či odpovídajících složek ztratíte všechna data (a nastavení), která jste v DoudouLinuxu vytvořili!

6- Jak to funguje?

Způsob fungování trvalého ukládání dat závisí na zvoleném typu úložiště. V případě jediného souboru, má tento soubor zvláštní název a nachází se vždy v kořenové složce zvoleného oddílu datového úložiště. Když pak DoudouLinux startuje v režimu s trvalým ukládáním dat a nalezne takový soubor, pak jej *připojí*, aby mohl přistupovat v datům v něm. Technicky, soubor představuje virtuální oddíl datového úložiště, obsahující standardní Linuxový souborový systém, zvaný *ext3*.

V případě trvalého ukládání dat do složek, má oddíl na datovém úložišti obsahující tyto složky zvláštní název. Stejně jako v případě ukládání do jediného souboru, když je DoudouLinux spuštěn v režimu, kdy používá trvalé úložiště dat a

nalezne takto pojmenovaný oddíl, *připojí ho* (mount). Technickým omezením je, že název oddílu nemůže být tak dlouhý, jako v případě názvu souboru a tak nemohou být nazvány stejně.

Pro ty, kteří se chtějí dozvědět ještě více podrobností o tom, jak trvalé ukládání dat funguje: je založeno na podstatě fungování „Live CD“. Takový systém obsahuje komprimovaný [File system \[http://cs.wikipedia.org/wiki/File_system\]](http://cs.wikipedia.org/wiki/File_system), který je samosebou pouze pro čtení, protože je (typicky) vypálen na optické médium. Ale systém při svém chodu z mnoha důvodů potřebuje některé soubory měnit či vytvářet nové. Řešením je kombinace souborového systému jen pro čtení s dalším, do kterého se dá i zapisovat.

Výchozím chováním je používat zapisovatelný souborový systém, dočasně vytvořený v operační paměti počítač. To je *důvodem*, proč je DoudouLinux tak neškodný (vůči softwaru a datům, která se v počítači již nacházejí)! Zároveň je to ale příčinou toho, že všechna data a nastavení, pořízená v rámci relace v DoudouLinux, jsou (bez zapnutí trvalého ukládání dat) ztracena okamžikem vypnutí či restartu počítače. Naproti tomu, když je zapnuto trvalé ukládání dat, část či celý zmíněný souborový systém je z operační paměti překopírován do jediného souboru či (jeho obsah do) složek na jednotce úložiště dat. Odtud jsou pak provedené úpravy a vytvořená data obnoveny při příštím startu systému, za předpokladu, že jsou v tom okamžiku k dispozici (připojená).

Poznámky

[1] Konzoli s ním můžete spustit přes příslušnou ikonu či klávesovou zkratku *Super + T*.

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Řekli o projektu...

17. listopadu

DoudouLinux je ještě dosti mladým a tím ještě málo známým projektem. Proto budeme velmi rádi, když nám pomůžete s jeho propagací, třeba šířením jeho instalačních médií, vylepováním plakátů či publikováním článků o něm. Pro inspiraci jsou níže uvedeny práce těch, kteří tak již učinili a recenze v tisku.

Pozn.: Rádi bychom tímto poděkovali lidem, kteří publikovali články o našem projektu a se kterými jsme pochopitelně v kontaktu. Myšleni jsou tím: Aka a Bouthaina z [Framasoft](http://www.framasoft.net/) [<http://www.framasoft.net/>], Riccardo z [Linuxaria](http://linuxaria.com/) [<http://linuxaria.com/>], Andrew z [WebUpd8](http://www.webupd8.org/) [<http://www.webupd8.org/>], Arkadiusz Bednarczyk z linux.pl [<http://linux.pl>] a Sebastian Zuchmanski z planetadebiana.pl [<http://planetadebiana.pl>], Tolga Balci a Trevor.

Rozhovor se zakladatelem projektu

29. května 2013 byla na pařížském [Solutions Linux](http://www.solutionslinux.fr/) [<http://www.solutionslinux.fr/>] promítána krátká videoprezentace ve francouzštině. Vytvořena byla ve spolupráci s [Intelli'In TV](http://www.intelli-n.tv/) [<http://www.intelli-n.tv/>] a je ke shlédnutí [na Youtube](http://www.youtube.com/watch?v=zkWsfD8OFvQ) [<http://www.youtube.com/watch?v=zkWsfD8OFvQ>].

[Linuxaria](http://www.linuxaria.com/) [<http://www.linuxaria.com/>], známý blog o Linuxu, který vede Riccardo (Itálie), publikoval v prosinci roku 2010 rozhovor se zakladatelem projektu DoudouLinux, Jean-Michelem. Text rozhovoru je v současnosti k dispozici ve třech jazycích:

[angličtině](http://www.linuxaria.com/article/doudoulinux-child?lang=en) [<http://www.linuxaria.com/article/doudoulinux-child?lang=en>] na Linuxarii

[italštině](http://www.linuxaria.com/article/doudoulinux-child?lang=it) [<http://www.linuxaria.com/article/doudoulinux-child?lang=it>] tamtéž [francouzštině](http://philipjm.free.fr/blog/index.php?2010/12/16/162-doudoulinux-interview-sur-linuxaria) [<http://philipjm.free.fr/blog/index.php?2010/12/16/162-doudoulinux-interview-sur-linuxaria>] na Jean-Michelově blogu

V tisku

Open Source Magazine (Francie) publikoval v listopadu roku 2010 krátký článek představující projekt DoudouLinux.

Linux Pratique Essentiel (Francie) publikoval v březnu roku 2012 dvoustránkový článek o DoudouLinux, napsaný našimi přispěvateli.

V rozhlasu a televizi

V říjnu roku 2010 odvysílala *TV Tomsk* (Rusko) reportáž o DoudouLinuxu. Verze tohoto dvouminutového záznamu s titulky je k dispozici na [jí vyhrazené stránce](#).

Xavier Brussaelers hovořil o DoudouLinuxu na ...

Ve francouzsky hovořících částech světa

Toto je seznam francouzsky psaných webů, které se o zmiňují o našem projektu (přičemž téměř jistě je jich ve skutečnosti více):

[01net – Télécharger.com](http://www.01net.com/telecharger.com)

[\[http://www.01net.com/telecharger/linux/Kids/fiches/110380.html\]](http://www.01net.com/telecharger/linux/Kids/fiches/110380.html), sekce ke stažení předního francouzského webu o informačních technologiích

[Framasoft \[http://www.framasoft.net/article5010.html\]](http://www.framasoft.net/article5010.html), známá francouzská databáze svobodného softwaru

[Linux Live CD \[http://www.linux-live-cd.org/DoudouLinux\]](http://www.linux-live-cd.org/DoudouLinux), francouzská databáze linuxových distribucí, provozovatelných přímo z instalačního média

[LinuxFr \[http://linuxfr.org/2010/09/05/27337.html\]](http://linuxfr.org/2010/09/05/27337.html), článek, který oficiálně uvedl projekt ve francouzské linuxové komunitě

[The National Education Inspection of Passy \[http://ienpassy.edres74.ac-grenoble.fr/spip.php?article681\]](http://ienpassy.edres74.ac-grenoble.fr/spip.php?article681) v Haute-Savoie, což vyústilo ve článek na webu [TICE 74 \[http://tice.edres74.ac-grenoble.fr/spip.php?article486\]](http://tice.edres74.ac-grenoble.fr/spip.php?article486) [1]

na webu [multimediální knihovny Limoges \[http://atelier-multimedia.bm-limoges.fr/?tag=linux-pour-les-enfants\]](http://atelier-multimedia.bm-limoges.fr/?tag=linux-pour-les-enfants), na [Bons plan du web \[http://bonsplansduweb.over-blog.net/article-doudou-linux-54911631.html\]](http://bonsplansduweb.over-blog.net/article-doudou-linux-54911631.html)

na [LinuxCore \[http://www.linuxcore.fr/2013/04/doudoulinux/\]](http://www.linuxcore.fr/2013/04/doudoulinux/)

ve známém [Korbenově \[http://korben.info/os-pour-enfant.html\]](http://korben.info/os-pour-enfant.html) blogu!

Ve zbytku světa

A zde je seznam webů v dalších jazycích, též nejspíš neúplný...

naše stránka na [DistroWatch \[http://distrowatch.com/doudou/\]](http://distrowatch.com/doudou/)

naše stránka na [SoftPedia \[http://linux.softpedia.com/developer/DoudouLinux-org-team-37914.html\]](http://linux.softpedia.com/developer/DoudouLinux-org-team-37914.html)

na známém [LinuxToday](http://www.linuxtoday.com)

[\[http://www.linuxtoday.com/infrastructure/2010122200235INDTSW\]](http://www.linuxtoday.com/infrastructure/2010122200235INDTSW), on

[BrightHub \[http://www.brighthub.com/hubfolio/tolga-balci/reviews/100698.aspx\]](http://www.brighthub.com/hubfolio/tolga-balci/reviews/100698.aspx),

on [Web Upd8 \[http://www.webupd8.org/2011/01/doudoulinux-linux-distribution.html\]](http://www.webupd8.org/2011/01/doudoulinux-linux-distribution.html)

v Číně na [CSDN.net](http://www.csdn.net)

[\[http://blog.csdn.net/yuanmeng001/archive/2011/01/08/6123820.aspx\]](http://blog.csdn.net/yuanmeng001/archive/2011/01/08/6123820.aspx) předním webu o informačních technologiích, [oschina.net](http://www.oschina.net)

[\[http://www.oschina.net/p/doudoulinux\]](http://www.oschina.net/p/doudoulinux), fosschef.com

[\[http://fosschef.com/2010/12/doudoulinux-your-kids-christmas-gift/\]](http://fosschef.com/2010/12/doudoulinux-your-kids-christmas-gift/)

v Itálii na [italianbloggers.it \[http://www.italianbloggers.it/42937/doudoulinux-il-computer-che-preferiscono/\]](http://www.italianbloggers.it), [michinlab.com](http://www.michinlab.com)

[\[http://www.michinlab.com/2010/12/doudoulinux.html\]](http://www.michinlab.com/2010/12/doudoulinux.html)

na Taiwanu na ossacc.moe.edu.tw

[\[http://ossacc.moe.edu.tw/modules/tadnews/index.php?com_mode=flat&com_order=0&nsn=1427\]](http://ossacc.moe.edu.tw/modules/tadnews/index.php?com_mode=flat&com_order=0&nsn=1427)

v Singapuru (v angličtině) na [MakeTechEasier](http://maketecheasier.com)

[\[http://maketecheasier.com/doudoulinux-a-fun-linux-distro-for-kids/2010/11/26/\]](http://maketecheasier.com/doudoulinux-a-fun-linux-distro-for-kids/2010/11/26/)

ve Vietnamu na [dailyinfo.vn \[http://dailyinfo.vn/8-0-355644-doudou-ban-linux-danh-rieng-cho-tre-em.html\]](http://dailyinfo.vn) a mnoha dalších webech

v Indonésii na [sumberterbuka.net \[http://sumberterbuka.net/sistem-operasi/doudoulinux-satu-lagi-distro-linux-pembelajaran/\]](http://sumberterbuka.net)

v Rusku na [Interfax \[http://www.interfax-russia.ru/kaleidoscope.asp?id=186012\]](http://www.interfax-russia.ru/kaleidoscope.asp?id=186012),

[Cnews \[http://open.cnews.ru/news/line/index.shtml?2010/09/06/407583\]](http://open.cnews.ru/news/line/index.shtml?2010/09/06/407583),

[OSjournal \[http://osjournal.ru/2010/09/doudoulinux/\]](http://osjournal.ru/2010/09/doudoulinux/), [edu.ru](http://www.edu.ru)

[\[http://www.edu.ru/index.php?page_id=5&topic_id=20&sid=13182\]](http://www.edu.ru/index.php?page_id=5&topic_id=20&sid=13182),

[RosInvest.com \[http://www.rosinvest.com/news/723071/\]](http://www.rosinvest.com/news/723071/), adindex.ru

[\[http://adindex.ru/news/offtop/2010/09/6/53202.phtml?&d=31&m=07&y=2010\]](http://adindex.ru/news/offtop/2010/09/6/53202.phtml?&d=31&m=07&y=2010),

[compodrom.ru \[http://compodrom.ru/modules/news/article.php?storyid=2530\]](http://compodrom.ru/modules/news/article.php?storyid=2530),

[edumandriva.ru \[http://edumandriva.ru/edu_soft/2010/09/13/doudoulinux---linux-s-detskogo-sada.html\]](http://edumandriva.ru/edu_soft/2010/09/13/doudoulinux---linux-s-detskogo-sada.html), [hi-tach.ru \[http://hi-tach.ru/post134501881/\]](http://hi-tach.ru/post134501881/), [karta-smi.ru \[http://www.karta-smi.ru/pr/83810\]](http://www.karta-smi.ru/pr/83810), [prostřednictvím ruské komunity v Bostonu \[http://www.russianboston.com/common/arc/Radio.php?view=337\]](http://www.russianboston.com/common/arc/Radio.php?view=337)
v Srbsku na [itmarket.rs \[http://www.itmarket.rs/news.php?article_id=934\]](http://www.itmarket.rs/news.php?article_id=934)
v Chorvatsku na [bug.hr \[http://www.bug.hr/vijesti/linux-djecu/105216.aspx\]](http://www.bug.hr/vijesti/linux-djecu/105216.aspx)
v Bosně a Hercegovině na [fontele.ba \[http://www.fontele.ba/tehnologija/986-linux-za-djecu\]](http://www.fontele.ba/tehnologija/986-linux-za-djecu)
v Bělorusku na [it.tut.by \[http://it.tut.by/news/88490.html\]](http://it.tut.by/news/88490.html)
na Ukrajině v [Domain Times \[http://domaintimes.net/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0-doudoulinux-%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%B2-linux-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B4%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%B9-%D0%BE%D1%82-2/\]](http://domaintimes.net/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%B0-doudoulinux-%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%B2-linux-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B4%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%B9-%D0%BE%D1%82-2/)
v Rumunsku v blogových zápiscích [blog.ro-design.net \[http://blog.ro-design.net/index.php/2010/11/27/doudoulinux-a-fun-linux-distro-for-kids.html\]](http://blog.ro-design.net), [creationn.wordpress.com \[http://creationn.wordpress.com/2010/08/22/doudoulinux-linux-pentru-copii/\]](http://creationn.wordpress.com), [Arnautu Alexandru \[http://alexarnautu.co.cc/index.php?title=DouDouLinux%20-%20sistemul%20pentru%20copii\]](http://alexarnautu.co.cc/index.php?title=DouDouLinux%20-%20sistemul%20pentru%20copii)
v Maroku prostřednictvím [sdružení ALIS \[http://alis.etiznit.ma/index.php/component/content/article/17/91-doudoulinux-\]](http://alis.etiznit.ma/index.php/component/content/article/17/91-doudoulinux-)
v arabském světě na [LinuxAC \[http://www.linuxac.org/forum/content.php?868-%C7%E1%CA%E6%D2%ED%DA%C9-%C7%E1%C7%E4%D3%C8-%E1%C8%D1%C7%DA%E3%E4%C7-%E3%C7%DD%E6%DE-%C7%E1%D3%E4%CA%ED%E4-%E3%E4-%C7%E1%DA%E3%D1-%E1%C7-%CA%CD%CA%C7%CC-%E1%CA%E4%D5%ED%C8-%CA%DA%E3%E1-%E3%E4-cd-%C7%E6-usb\]](http://www.linuxac.org/forum/content.php?868-%C7%E1%CA%E6%D2%ED%DA%C9-%C7%E1%C7%E4%D3%C8-%E1%C8%D1%C7%DA%E3%E4%C7-%E3%C7%DD%E6%DE-%C7%E1%D3%E4%CA%ED%E4-%E3%E4-%C7%E1%DA%E3%D1-%E1%C7-%CA%CD%CA%C7%CC-%E1%CA%E4%D5%ED%C8-%CA%DA%E3%E1-%E3%E4-cd-%C7%E6-usb)

Poznámky

[1] TICE = informační a komunikační technologie pro vzdělávání

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Šablona pro propagační článek

17. listopadu

Na této stránce nabízíme šablonu propagačního článku o DoudouLinuxu. Je určena našim čtenářům, kteří mají zájem propagovat náš projekt. Na ní založený článek můžete okamžitě vydat. Dejte nám pak prosím vědět, abychom vás pak mohli zařadit do seznamu propagátorů DoudouLinuxu po celém světě. Vřelé díky za vaši pomoc ;).

Pozn.: Klidně text upravte dle potřeb, včetně odkazů na webové stránky.

DoudouLinux – počítač, kterému dají přednost!

[DoudouLinux \[http://www.doudoulinux.org/web/czech/index.html\]](http://www.doudoulinux.org/web/czech/index.html) je počítačové prostředí určené dětem, které je na [používání tak snadné](#) [\[http://www.doudoulinux.org/web/czech/o-projektu/article/doudoulinux-pocitac-keremu-daji-prednost\]](http://www.doudoulinux.org/web/czech/o-projektu/article/doudoulinux-pocitac-keremu-daji-prednost), jako herní konzole. DoudouLinux je [volně ke stažení](#) [\[http://download.doudoulinux.org/?lang=cs\]](http://download.doudoulinux.org/?lang=cs) a obsahuje [více než 70 aplikací](#) [\[http://www.doudoulinux.org/web/czech/dokumentace-206/aplikace-209/\]](http://www.doudoulinux.org/web/czech/dokumentace-206/aplikace-209/), které byly zvoleny dle toho, zda jsou použitelné či dokonce přímo určené dětem. Součástí tohoto výběru jsou vzdělávací hry, aplikace pro uměleckou tvorbu (kreslení, komiksy, hudba, animované filmy), aplikace pro práci (slovník, kalkulačka, komunikátor, programování) a hry pro zábavu. Pro používání DoudouLinuxu není striktně vyžadováno čtení, takže jej mohou (po počátečním uvedení do) samostatně používat i děti od dvou let věku. Výsledkem je, že si děti myslí, že si pouze hrají a přitom si během toho nenásilně osvojují mnohé dovednosti.

DoudouLinux to též ulehčí i tatkově a mamce. Například je k němu k dispozici podrobná [uživatelská dokumentace](#) [\[http://www.doudoulinux.org/web/czech/dokumentace-206\]](http://www.doudoulinux.org/web/czech/dokumentace-206). Dále se jedná o samostatný, kompletní operační systém, který nechává stávající data na počítači nedotčená. Nepřipojuje se nahodile k Internetu a obsahuje vestavěnou ochranu rodiny s chytrým filtrem obsahu webových stránek (pod kontrolou rodičů). Též chrání soukromí uživatelů (děti) na Internetu, blokuje reklamy a sledování návštěvníků na webových stránkách. Díky tomu rodiče mohou nechat dítě u počítače i samotné, aby se učilo a bavilo, aniž by se museli bát, že poškodí nějaká důležitá data, systém, navštíví stránky s nevhodným obsahem či se dostane pod něčí vliv. DoudouLinux navíc není třeba instalovat, aktualizovat, spravovat či zbavovat škodlivého softwaru – prostě jednoduché jako herní konzole.

DoudouLinux je v současnosti k dispozici ve ve 43 oficiálně podporovaných jazycích [1] a je navržen tak, aby mohl být [snadno přeložen](#) [<http://www.doudoulinux.org/web/czech/zapojte-se/prekladejte-doudoulinux>] do ještě více jazyků. Díky tomu by téměř každé dítě na Zemi mělo mít možnost používat jej ve svém rodném jazyce, když se učí číst. Pokud chcete napomoci tomu, aby DoudouLinux byl i ve vašem jazyce, či s nějakou jinou uměleckou či technickou záležitostí, můžete se [k nám přidat](#) [<http://www.doudoulinux.org/web/czech/zapojte-se>] – jste vítáni! DoudouLinux je stále ještě mladým, komunitním projektem vytvářeným rodiči. K [pracovní skupině DoudouLinuxu](#) [<http://www.doudoulinux.org/web/czech/o-projektu/vice-o-projektu/article/pracovni-skupiny-a-externi-prispevatele>] se mohou přidat jednotlivci i organizace, jako to např. dělá [Tomská státní pedagogická univerzita](#) [<http://tspu.edu.ru/ipi>] v Rusku.

Na závěr poznamenejme, že DoudouLinux je tvořen svobodným softwarem (ve smyslu svobody slova). To znamená, že jej můžete dle libosti používat, kopírovat, šířit, půjčovat a dokonce upravovat. Zcela volně, bez skrytých poplatků a reklamy. Díky tomu si jej děti mohou vzít na kterýkoli počítač a předávat si mezi kamarády, jako to dělají s ostatními věcmi. S DoudouLinuxem, naprosto bez problémů!

Tedy, co takhle jej vyzkoušet a případně i pomoci tomuto projektu?

Poznámky

[1] arabština, arménština, bengálština, barmština, čínština (Čína a Taiwan), chorvatština, čeština, dánština, holandština, angličtina, esperanto, finština, francouzština, galicijština, němčina, řečtina, hebrejština, hindština, maďarština, indonéština, italština, lotyština, litevština, lucemburština, malajština, maráthština, norština (bokmál a nynorsk), perština, polština, portugalština (brazilská a portugalská), rumunština, ruština, skotská gaelština, srbština, španělština, švédština, tádžičtina, telugština, turečtina a ukrajinština

Copyright © DoudouLinux.org team - All texts from this site are published under the license [Creative Commons BY-SA](#)